

Uitvoeringsplan Doorontwikkeling Jongerenpunt

Juli 2020

In opdracht van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum,
Heerhugowaard, Heiloo en Langedijk

Marc Bevers
Info@thinksocial.nl
06-10052888

Managementsamenvatting	5
1. Inleiding	14
Proces.....	14
2. Cijfers	15
Corona-effect	16
3. Het belang van een aanpak jeugdwerkloosheid	18
4. Relevante ontwikkelingen.....	20
Uitkomsten pilots regionale samenwerking Participatiewet.....	20
Verbreden doelgroep RMC.....	20
Doorontwikkeling regionaal Jeugdplatform.....	20
5. De omgeving	21
6. Missie, visie, doelgroep en doelstellingen	22
Missie: waar staat het Jongerenpunt voor aan de lat?.....	22
Visie: Hoe kijken we naar onze doelgroep en naar onze opdracht?	22
Wat is eigenlijk de <i>doelgroep</i> van het Jongerenpunt?	24
Doelstellingen.....	24
7. De basis: uitgangspunten voor de nieuwe inrichting.....	25
We bieden laagdrempelige toegang tot ondersteuning.....	25
Een outreachende benadering waarmee we de verbinding herstellen	26
Zichtbaar, herkenbaar en zelfs een beetje leuk.....	28
Perspectief staat centraal in alles dat we doen.....	28
8. En nu de praktijk: wat gaan we anders en beter doen?	28
Bundeling van capaciteit, expertise en instrumenten	29
Scenario 1: Specialisatie	29
Scenario 2: Integratie	30
Advies scenario.....	32
Scheiden doel- en rechtmatigheid in de uitvoering Participatiewet	32
Werkproces	33
Aanmelding.....	33
Contact	34
Intake	35
Uitkeringsaanvraag	36
Verbinding met ondersteuning op andere leefgebieden	36
Opstellen plan van aanpak	36
Uitvoeren plan van aanpak	37
Evaluatie	37
Nazorg.....	38
Betekenis voor de aandeelhouders in het Jongerenpunt.....	38
RMC.....	38
BCH	38
Halte Werk.....	39
Gemeenten	39
WNK.....	39
De inhoud van de ondersteuning	40
Het huidige aanbod	40
Right to challenge	41
Proefplaatsing jongeren zonder uitkering	41
Verschil in investering per doelgroep.....	41
9. Communicatie.....	42
Jongeren	42
Wat willen we bereiken?.....	42
Wat gaan we daarvoor doen?.....	42

De directe sociale omgeving van jongeren.....	44
Wat willen we bereiken?.....	44
Wat gaan we daarvoor doen?.....	44
Verwijzers en netwerkpartners	44
Wat willen we bereiken?.....	44
Wat gaan we daarvoor doen?.....	45
Bedrijven	45
Wat willen we bereiken?.....	45
Wat gaan we daarvoor doen?.....	45
10. Sturing.....	46
Bestuurlijk opdrachtgeverschap.....	46
Stuurgroep	46
Coördinator overleg Jongerenpunt	47
Jongeren	47
Kwartiermaker	47
Projectteam	48
Projectorganogram.....	48
Prestatie Indicatoren	48
11. Borging Jeugdplatform regio Alkmaar	49
Rol en meerwaarde Jeugdplatform	49
Doorontwikkeling.....	50
Vrijwilligersvergoeding.....	50
12. Randvoorwaarden.....	50
Huisvesting	50
ICT.....	51
Opleiding en ontwikkeling van medewerkers	52
Formatief	53
Financieel.....	54
Kosten Jongerenpunt.....	54
Dekking Jongerenpunt	55
Return on Investment.....	56
Europese cofinanciering	57
Gefaseerd toekennen van gemeentelijke financiering	57
13. Risico's.....	57
14. Implementatie-agenda.....	58
Bijlage 1. Overzicht gebruikte bronnen.....	61
Literatuur	61
Overzicht geraadpleegde personen.....	61
Bijlage 2: Cijfers Jeugdwerkloosheid.....	63
Landelijke ontwikkeling van de jeugdwerkloosheid	63
De situatie op regionaal en lokaal niveau	63
Werkloosheidswet (WW)	63
Wajong.....	64
Participatiewet	64
Voortijdig schoolverlaters.....	66
Jongeren buiten beeld	68
Resumé: de potentiële omvang van de regionale opgave	70
Bijlage 3: Analyse speelveld.....	71
Beslissers	71
Bestuur Halte Werk	71
HAL-gemeenten.....	71
BCH-gemeenten.....	71
Gebruikers	72
Jongeren	72

Ouders	72
Werkgevers	72
Aandeelhouders	73
Halte Werk en BCH.....	73
RMC.....	73
WNK.....	73
Partners	74
Sociale teams	74
Jongerenwerk	74
Scholen.....	74
Resumé	74
<i>Bijlage 4: Relatie ontwikkeling Jongerenpunt met uitkomsten pilot Regionale uitvoering Participatiewet</i>	76
<i>Bijlage 5: Competentieprofiel medewerker aandachtsgebied Jongerenpunt.....</i>	77
<i>Bijlage 6: Businesscase</i>	80
Verwachte kosten.....	80
Verwachte baten	80
Besparing uitkeringslasten.....	81
Besparing uitvoeringskosten.....	81
Geen inzet re-integratie (voorkomen doorval naar P-wet)	82
Aanzuigende werking	82
Voordeel outreachend werken	83
Zorg en Hulpverlening	83
Huisuitzetting en maatschappelijke opvang	83
Productiviteit.....	83
Belastinginkomsten.....	84
Onderwijs.....	84
Totaaloverzicht kwantitatieve effecten	84
Kwalitatieve effecten	84

Managementsamenvatting

Aanleiding

Op 20 juni 2017 heeft het bestuur van Halte Werk de volgende opdracht geformuleerd:

“We willen een regionaal Jongerenloket realiseren waarbij de inrichting en de breedte van de dienstverlening wordt gebaseerd op aangetoonde behoeften van jongeren als het gaat om de hulp die zij nodig hebben bij complexe vraagstukken op meerdere leefgebieden”. Dit document vormt de uitwerking van deze opdracht.

Welk probleem lossen we hiermee op?

Met het overgrote merendeel van de jongeren in onze regio gaat het goed. Zij werken of zitten op school of weten prima zonder ondersteuning de weg naar werk of onderwijs te vinden. Er is echter ook een groep jongeren – we schatten in dat het jaarlijks om 1.850 jongeren tussen de 16 en 23 jaar gaat - die hier in meer of mindere mate ondersteuning bij nodig heeft. De wijze waarop deze ondersteuning nu is georganiseerd en ingericht kan beter. Jongeren ervaren deze als ingewikkeld, bureaucratisch en voelen zich soms onvoldoende gehoord. Bovendien zijn er jongeren die wel ondersteuning nodig hebben, maar buiten beeld van instanties blijven. Bijvoorbeeld omdat zij onbekend zijn met het bestaan van die ondersteuning of omdat de drempel om contact op te nemen te hoog is.

Wat willen we bereiken?

- We willen (kwetsbare) jongeren op een efficiënte manier ondersteunen bij een passende vervolgplek richting school en/of de arbeidsmarkt. ;
- We willen dit doen vanuit een duurzame regionale sociale infrastructuur die mee kan bewegen met zowel de aan voortdurende verandering onderhevige leefwereld van jongeren – en de veranderende vraag op de arbeidsmarkt.
- We willen (kwetsbare) jongeren in beeld krijgen en houden;

Waarom is dit belangrijk?

Bij aanvang van dit traject was de jeugdwerkloosheid ongekend laag. Toch was er behoefte aan een intensivering van onze aanpak op dit vraagstuk. De redenen daarvoor zijn de volgende:

- Als regio hebben wij jonge, werkfitte en adequaat opgeleide jongeren keihard nodig
- Jongeren blijven, ook bij toenemende krapte, kwetsbaar op de arbeidsmarkt
- De maatschappelijke kosten van niet-participeren zijn enorm
- We willen een concrete bijdrage leveren aan de ambities van het RPA NHN
- De uitkomsten van de in 2018 gehouden Jongerentop is dat er ruimte is om de dienstverlening aan jongeren te verbeteren.
- We vinden het belangrijk dat we voldoen aan Europese verplichtingen.

Covid-19

De afgelopen jaren heeft de Nederlandse economie zich in rap tempo hersteld. Ook jongeren hebben hiervan geprofiteerd. De geregistreerde jeugdwerkloosheid was tot voor kort de laagste die ooit in Nederland is gemeten. De bomen van onze economie rijkten tot enkele weken geleden aan de hemel, totdat het Coronavirus met ongekende kracht de bijl aan die bomen zette.

In korte tijd heeft het kabinet een omvangrijk steunpakket opgezet om de economie tijdens deze nieuwe crisis te stutten. Belangrijkste doel van de steunmaatregelen is het behoud van werkgelegenheid, onder andere door fors in te zetten op het voorkomen van ontslagen om bedrijfseconomische redenen. Het is nog te vroeg om met zekerheid iets te zeggen over het effect van deze maatregelen. Juist als het gaat om de positie van flexwerkers en tijdelijke dienstverbanden – typerend voor jongeren – is het nog maar de vraag of de maatregelen echt het verschil zullen gaan maken. Belangrijker nog is dat de maatregelen zich primair richten op het behoud van werk voor diegenen die al actief zijn op de arbeidsmarkt: de incrowd. De outsiders, mensen die nog niet werken, hebben te maken met een arbeidsmarkt die zich de komende tijd zal kenmerken door onzekerheid en voorzichtigheid onder werkgevers. Met als gevolg naar verwachting een daling van het aantal nieuwe vacatures, zeker in sectoren zoals horeca, leisure, industrie. En de vacatures die er komen, zullen vooral flexibel en tijdelijk van aard zijn.

Dat betekent dat veel jongeren het de komende periode nog zwaarder kunnen gaan krijgen wat betreft werk, loon/inkomen, scholing en ontwikkeling, schuldenproblematiek en mentale en psychische belasting.

CPB-scenario's voor de economische gevolgen van de coronacrisis

Het Centraal Planbureau heeft in maart 2020 vier scenario's geschetst voor de economische gevolgen van de crisis in Nederland, afhankelijk van de duur van de maatregelen om het coronavirus onder controle te krijgen. Deze vier scenario's verschillen in de ernst van de gevolgen, onder andere wat betreft de ontwikkeling van de werkloosheid. In het onderstaande overzicht van het CPB hebben we de ontwikkeling van de jeugdwerkloosheid toegevoegd, op basis van de ervaring dat de jeugdwerkloosheid in de regel het dubbele bedraagt van de algemene/gemiddelde werkloosheid. Het feit dat voor sommige groepen jongeren (migranten, jongeren zonder startkwalificatie) geldt dat hun werkloosheidspeil weer het dubbele bedraagt van de jeugdwerkloosheid, laten we hier even buiten beschouwing.

Zoals blijkt zijn de scenario's II tot en met IV negatief tot uiterst negatief en zou in het allerslechtste geval de jeugdwerkloosheid kunnen oplopen tot bijna 19 procent in 2021. Dat is dus bijna 1 op de 5 jongeren. Op dit moment wordt aangenomen dat het meeste gunstige scenario I al niet meer aan de orde is en wordt scenario 3 als meest waarschijnlijk gezien, waarbij scenario 4 onherroepelijk aan de orde komt bij een 'second wave' van Covid-19-epidemie.

Zie <https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPB-Scenarios-maart-2020-Scenarios-economische-gevolgen-coronacrisis.pdf>

scenario	I	II	III	IV
Duur contactbeperkingen	3 maanden	6 maanden	6 maanden	12 maanden
Impact contactbeperkingen	Matig, vooral diensten	Zwaar, ook industrie	Zeer zwaar, in veel sectoren	Zwaar, in veel sectoren (enige adaptatie)
Direct herstel na opheffen contactbeperkingen	ja	ja	nee	nee
Problemen in de financiële sector	nee	nee	ja	ja
Grotere problemen in andere landen	nee	nee	matig	zwaar

Verwachting werkloosheid algemeen

2019	3,4	3,4	3,4	3,4
2020	4,0	4,2	6,3	6,1
2021	4,5	5,3	8,4	9,4

Verwachting jeugdwerkloosheid*

2019	6,8	6,8	6,8	6,8
2020	8,0	8,4	12,6	12,2
2021	9,0	10,6	16,8	18,8

**uitgaande van de wetmatigheid dat de jeugdwerkloosheid doorgaans het dubbele van de algemene werkloosheid bedraagt.*

Dat deze scenario's geen theoretische vingeroefening zijn zien we inmiddels keihard terug in de praktijk van het echte leven. In de eerste 3 maanden van de COVID-19-epidemie verloren 160.000 mensen in Nederland hun baan, waarvan 100.000 jongeren. Voor de groep jongeren die deze zomer hun diploma behaalden is de kans om een passende baan te vinden een stuk minder rooskleurig dan een jaar geleden. En voor nog studerende is het aantal stage- en leerwerkplekken voor MBO-opleidingen fors afgenomen. De verwachting is dat deze effecten nog geruime tijd zullen duren. In beleidskringen wordt inmiddels met zorg gesproken in termen als 'het Corona-cohort', 'Coronials' en het risico op een 'verloren generatie'. Natuurlijk willen we dit niet laten gebeuren. Dat betekent dat er een adequate infrastructuur moet staan om deze jongeren te ondersteunen en perspectief te bieden. Dat maakt het door ontwikkelen van het Jongerenpunt des te urgenter. We merken hierbij wel op dat het Jongerenpunt geen incidentele reactie is op COVID-19. We willen het structureel beter doen voor onze jongeren. Ook wanneer er geen crisis is. Maar we willen ook de basis voldoende op orde hebben om snel te kunnen reageren op de onvermijdelijke volgende crisis.

Wat gaan we daarvoor doen?

We erkennen dat er sprake is van een kloof tussen de leefwereld waarin jongeren verkeren en de systeemwereld van onze instituties. Om deze kloof te overbruggen moet onze dienstverlening op de juiste manier zijn ingericht. Deze moet voor jongeren, ouders en verwijzers vindbaar, herkenbaar, begrijpelijk/overzichtelijk en laagdrempelig toegankelijk zijn. Bovendien moet deze naadloos aansluiten op de belastbaarheid, (latente) motivatie en de probleemrioritering van de jongere.

Echter, onze opgave gaat verder dan dat. Het is niet voldoende om onze dienstverlening dichterbij de jongere te brengen. We moeten er ook voor zorgen dat jongeren, na onze ondersteuning, in hun verdere leven beter zijn toegerust en weerbaarder zijn zodat zij om kunnen gaan met de verwachtingen van bijvoorbeeld werkgevers en instituties zoals woningcorporaties, verzekeraars, uitkeringsinstanties etc. Daarom:

1. Introduceren we een nieuw, herkenbaar en specifiek op jongeren toegesneden regionaal 'label' waar jongeren terecht kunnen met vragen op alle leefgebieden: Jongerenpunt Check-In.

Achter dit label werken verschillende organisaties ieder vanuit eigen opdracht, op basis van een netwerkbenadering integraal samen en versterken elkaar door het delen van expertise, capaciteit, instrumenten en middelen. Vanuit deze netwerkaanpak bieden we op een laagdrempelige wijze toegang tot integrale ondersteuning, waarbij onze kernactiviteiten zich richten op de domeinen werk, inkomen en onderwijs. Daar waar (ook) sprake is van problematiek op andere leefgebieden werken we nauw samen met onze partners en vervullen we zondig een makel/schakelfunctie naar andere organisaties.

De organisaties die dagelijks een rol in het Jongerenpunt gaan vervullen zijn de volgende:

- Halte Werk en BUCH Werkorganisatie: uitvoering Participatiewet, inclusief
 - o Route Arbeid: sluitende aanpak VSO/PrO en Entree-onderwijs;
 - o Route Nieuwkomers: arbeidstoeleiding en inburgering van jonge nieuwkomers;
- RMC: ondersteuning voortijdig schoolverlaters voor zover het de trajectbegeleidingstaak betreft (excl. schoolverzuim);
- BCH-gemeenten: inkomensondersteuning a.g.v. Participatiewet;
- WNK: arbeidstoeleiding, aanbodversterking, assessment, diagnostiek en jobcoaching;
- WSP: matching vacatures, werkgeversdienstverlening.

Op dit moment voeren deze organisaties ieder nog specifieke taken voor specifieke doelgroepen uit. We willen toe naar een situatie waarin het niet uitmaakt of een jongere nu VSV-er, P-wetter of NUG-er is. Dat betekent echter een forse veranderopgave voor alle betrokken organisaties. Daarom adviseren we een zorgvuldig en gefaseerd traject waarin we starten vanuit specialisatie, met integratie als stip op de horizon.

Halte Werk, BCH, RMC en WNK brengen hierbij allen capaciteit en expertise bij het Jongerenpunt in. Zodra er contact is tussen een jongere en het Jongerenpunt (en er voldoende vertrouwen is), vindt een brede intake plaats. Daarbij is aandacht voor alle leefgebieden. Deze intake wordt op dezelfde wijze uitgevoerd, ongeacht of de medewerker die dit doet afkomstig is van WNK, BCH etc. Op basis van de intake en de ondersteuningsvraag van de jongere vindt vervolgens een routebepaling plaats. Deze wordt primair bepaald aan de hand van het doel dat samen met de jongere wordt opgesteld en welke organisatie het beste geëquipeerd is om de jongere te helpen dat doel te bereiken.

- Is het doel plaatsing op onderwijs, dan voert een trajectbegeleider van RMC de klantregie;
- Is het doel plaatsing op werk, dan voert een klantmanager van Halte Werk, BCH of WNK de klantregie.
- Is het doel zorg dan is het regievraagstuk ingewikkelder.
 - o Indien het een jongere van 16 tot 23 betreft, *zonder* uitkering, dan voert het RMC klantregie (uitvoering wettelijke taak).
 - o In alle andere gevallen voert een klantmanager van Halte Werk/WNK of BCH de klantregie.

Ten opzichte van het bestaande inrichtingsmodel betekent dit dus dat:

- a) RMC-trajectbegeleiders zich ook gaan richten op jongeren mét startkwalificatie, en dat de leeftijdsgrens verschuift van tot 23, naar tot 27.
- b) Halte Werk en BCH voor jongeren waarbij het traject gericht is op toeleiding naar scholing, de klantregie overdragen aan RMC. Ook als er sprake is van een uitkering.
- c) We een scheiding aanbrengen tussen de taken gericht op uitkeringsverstrekking (rechtmatigheid) en taken gericht op re-integratie (doelmatigheid).

In het uiteindelijke integratiemodel willen we dat alle betrokken organisaties dezelfde expertise en instrumenten hebben. Er hoeft dan na de routebepaling geen overdracht van regie meer plaats te vinden. We gebruiken 2020 om het Jongerenpunt goed neer te zetten, uitgaande van het specialisatiemodel maar met integratie als stip op de horizon. Begin 2021 evalueren waar we staan met de implementatie, hoe jongeren onze dienstverlening op dat moment waarderen en of er voldoende basis is om de vervolgstap naar integratie te maken.

2. Zorgen we ervoor dat onze dienstverlening “jongeren-proof” wordt

We kiezen voor een positieve benadering. We besteden niet alleen aandacht aan de problemen, maar ook wat er wel goed is gegaan. We onderkennen de talenten en kansen van de jongeren. En we zorgen dat jongeren zich gehoord voelen en meebeslissen over de inhoud van de ondersteuning die zij krijgen. Daarbij laten we onze dienstverlening complementair zijn aan de eigen verantwoordelijkheid en de eigen inzetmogelijkheden van de jongere. Waarbij we, afhankelijk van de belastbaarheid van de individuele jongere, geleidelijk steeds meer inzet en zelfredzaamheid van hem of haar gaan verwachten. Tijdens dit proces van groei en empowerment blijven we bij de jongere betrokken. Als het gaat om het uitvoeren van de Participatiewet verschuiven we de focus van rechtmatigheid naar doelmatigheid: perspectief staat centraal, een uitkering is een middel dat eventueel ingezet kan worden om de transitie naar werk of opleiding te faciliteren.

3. Geven we ruimte aan de professionals in de uitvoering om samen met de jongere te komen tot individueel maatwerk.

Om dit te bereiken verlagen we de caseload, zodat medewerkers voldoende tijd hebben om daadwerkelijk invulling te geven aan hun begeleidings- coaching- en regierol en actief kunnen zijn in het brede regionale netwerk. Belangrijk is dat we juiste interventies in huis hebben om jongeren effectief en efficiënt te ondersteunen. Daarom gaan we, samen met jongeren en partijen uit onze regio, ons aanbod tegen het licht houden en zonodig uitbreiden of aanpassen. Een deel van dit aanbod willen we zelf in de vorm van trainingen gaan uitvoeren. Dan worden we namelijk minder afhankelijk van relatief dure, extern ingekochte re-integratietrajecten. En we denken aan een ‘right to challenge’ waarin (kleine) innovatieve organisaties een kans krijgen om hun kwaliteit te bewijzen.

4. We wachten niet tot jongeren zich bij ons melden, maar gaan we ook pro-actief en outreachend aan de slag om jongeren die nu nog buiten beeld zijn te bereiken met onze dienstverlening.

We bieden een laagdrempelige manier een meerdere fysieke en (juist ook) digitale kanalen waarlangs jongeren zich kunnen aanmelden voor dienstverlening. Afhankelijk van de behoefte van de jongere kan het eerste contact vervolgens plaatsvinden op locatie van het Jongerenpunt, bij de jongere thuis of op een andere plek waar de jongere zich vertrouwd voelt. Jongeren worden ook actief benaderd naar aanleiding van signalen van netwerkpartners (jongerenwerkers, andere hulp- en dienstverlenende instanties), lijstwerk dat beschikbaar komt (bijvoorbeeld via het Inlichtingenbureau gemeenten of DUO) en bijvoorbeeld meldingen/hulpvragen van de directe omgeving van de jongere (denk aan ouders, vrienden en bekenden).

Daarnaast proberen we met de doelgroep in contact te komen door het geven van voorlichting op collectieve locaties. Daar waar mogelijk en zinvol sluiten medewerkers aan bij voor de doelgroep georganiseerde evenementen en vindplaatsen, waarbij het doel is om het Jongerenpunt en de dienstverlening die het Jongerenpunt biedt onder de aandacht te brengen. Gedacht kan worden aan onderwijsinstellingen (bijvoorbeeld zoals nu voor het VSO/PRO al plaatsvindt), maar ook door op gezette tijden aanwezig te zijn in de ‘huiskamers’ van het jongerenwerk of het sociaal plein.

5. We versterken we de regionale vind- en zichtbaarheid en aantrekkingskracht van het Jongerenpunt door een uitgekende communicatiecampagne waarin we jongeren zelf aan zet laten.

Jongerencommunicatie is een vak apart. In Tilburg zijn goede ervaringen opgedaan met het opzetten van een ‘eigen’ jongerenreclamebureau: Werktuig. Onder dagelijkse begeleiding van professionele

reclamemakers bedenken en ontwikkelen 4 jonge creatieven online en offline content en campagnes waarmee zij het Jongerenpunt onder de aandacht van de doelgroep brengen. Zij doen dat door het aanbieden van een gebalanceerde mix van functionele, actuele en leuke content. Dit inmiddels bewezen concept nemen we over. In de tweede helft van 2020 onderzoeken we of het haalbaar is om ook in onze regio een eigen 'Werktuig' neer te zetten. We realiseren ons dat we echter ook in 2020 op het gebied van communicatie al meters moeten maken. Daarom huren we in 2020 het Tilburgse Buro Werktuig, met de nadrukkelijke opdracht om mee te denken over de mogelijkheden van een lokale invulling van dit concept.

6. Behouden we het Jeugdplatform regio Alkmaar, waarmee we jongeren actief in positie brengen om mee te denken en mee te sturen op jongerenbeleid.

Het Jeugdplatform regio Alkmaar was tot en met 2019 rechtstreeks gefinancierd door de 7 gemeenten. In 2019 is het platform gestart met nadenken over haar doorontwikkeling en structurele borging. Daarbij is gaandeweg de (bestuurlijke) behoefte ontstaan om dit proces zowel inhoudelijk als financieel te stroomlijnen met de doorontwikkeling van het Jongerenpunt. Hoewel het platform volledig onafhankelijk van het Jongerenpunt functioneert is daarom in dit voorstel ook de doorontwikkeling en borging van het platform meegenomen. Zie hoofdstuk 11.

Wat gaat het Jongerenpunt kosten?

De bestuurlijke ambities rondom het jongerenpunt vormen in de kern een intensivering ten opzichte van de reeds bestaande dienstverlening. Immers, we wil betere dienstverlening, meer klantcontact, ruimte voor outreachend werken en ook jongeren bereiken en ondersteunen die nu nog niet of slechts beperkt worden bediend (jongeren zonder uitkering). Dat betekent dat een grotere inzet van formatie, ondersteuning en dus ook middelen nodig is dan in de huidige situatie het geval is. Onderstaande tabel brengt per jaar de benodigde additionele investering in beeld.

Kostensoort		2020	2021	2022
Verlagen caseload uitkeringsgerechtigde jongeren (Halte Werk)	HAL	€ 39.139	€ 156.555	€ 156.555
Besparen a.g.v. verdwijnen 0,78 fte klantverwijzer	HAL	€ (20.180)	€ (80.718)	€ (80.718)
Formatie jongeren zonder uitkering (Halte Werk)	HAL	€ 27.956	€ 111.825	€ 111.825
Formatie jongeren zonder uitkering (WNK)	HAL	€ 23.688	€ 94.752	€ 94.752
Formatie jongeren met uitkering (BCH)	BCH	€ 18.000	€ 72.000	€ 72.000
Formatie jongeren zonder uitkering (BCH)	BCH	€ 6.000	€ 24.000	€ 24.000
Behoud kwaliteitsniveau RMC	Regionaal	€ 48.000	€ 96.000	€ 96.000
Formatie RMC 23+	Regionaal	€ 24.000	€ 96.000	€ 96.000
Re-integratietrajecten jongeren zonder uitkering	Regionaal	€ 25.000	€ 100.000	€ 100.000
Trainer (WNK)	Regionaal	€ 5.125	€ 20.500	€ 20.500
Scholing, training en intervisie	Regionaal	€ 5.000	€ 5.000	
Communicatie	Regionaal	€ 15.000	€ 15.000	€ 12.500
Huisvesting	Regionaal	PM	PM	PM
Kwartiermaker implementatie	Regionaal	€ 63.000	€ 18.000	
Totaal		€ 279.729	€ 728.914	€ 703.414
Waarvan HAL		€ 70.604	€ 282.414	€ 282.414
Waarvan BCH		€ 24.000	€ 96.000	€ 96.000
Waarvan regionaal		€ 185.125	€ 350.500	€ 325.000

Hoe financieren we het Jongerenpunt?

Gemeenten krijgen van het Rijk via het Participatiebudget middelen om werkzoekenden te ondersteunen bij de arbeidsinschakeling. Het Participatiebudget wordt echter in de bestaande situatie al volledig besteed en laat daarom geen ruimte om de gewenste intensivering te kunnen bekostigen. Daarom moeten we uitwijken naar andere dekkingsbronnen. We stellen de volgende dekkingsbronnen voor:

- Regionale ESF-middelen die vrijkomen vanuit de afgeronde ESF-periode: € 389.000,-;
- Additionele bijdragen van gemeenten, met daarbij voor wat betreft de verdeling van de kosten een onderscheid tussen:

- Kosten die op basis van inwonersaantal verdeeld worden tussen de HAL-gemeenten;
- Kosten die op basis van inwonersaantal verdeeld worden tussen de BCH-gemeenten;
- Kosten die op basis van inwonersaantal regionaal verdeeld worden (BCH+HAL).

In onderstaande tabel hebben we per kostensoort een meerjarig dekkingsvoorstel opgenomen. Hierbij hebben we de vrijkomende ESF-middelen zodanig verdeeld dat de additionele bijdrage van gemeenten in 2020 en 2021 zoveel mogelijk gedempt worden, met daarbij extra aandacht voor 2020 aangezien dit een reeds lopend begrotingsjaar betreft.

	2020	2021	2022
Regionaal ESF	€ 120.125	€ 268.875	€ -
Bijdrage gemeenten in regionale kosten	€ 65.000	€ 81.625	€ 325.000
Bijdrage gemeenten op niveau HAL	€ 70.604	€ 282.414	€ 282.414
Bijdrage gemeenten op niveau BCH	€ 24.000	€ 96.000	€ 96.000
Totaal	€ 279.729	€ 728.914	€ 703.414

Tot slot laat onderstaande tabel per gemeente, per jaar zien wat de gevraagde additionele bijdrage is. We merken de BCH-gemeenten een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Halte Werk hebben gesloten voor het uitvoeren van re-integratiewerkzaamheden voor jongeren met een Participatiewet-uitkering. Deze DVO, inclusief de daarbij behorende financiële bijdrage komt met dit voorstel te vervallen per september 2020, aangezien vanaf dat moment de BUCH werkorganisatie zelf de formatie levert in het Jongerenpunt.

	2020	2021	2022
Alkmaar			
Bijdrage in regionale kosten	€ 25.253	€ 31.711	€ 126.263
Bijdrage op niveau HAL-gemeenten	€ 39.774	€ 159.093	€ 159.093
Totaal aditionele kosten	€ 65.026	€ 190.805	€ 285.356
Bergen			
Bijdrage in regionale kosten	€ 7.020	€ 8.816	€ 35.100
Bijdrage op niveau BCH-gemeenten	€ 8.160	€ 32.640	€ 32.640
Totaal	€ 15.180	€ 41.456	€ 67.740
Minus: DVO	-€ 6.691	-€ 26.762	-€ 26.762
Totaal additionele kosten	€ 8.490	€ 14.694	€ 40.978
Castricum			
Bijdrage in regionale kosten	€ 8.353	€ 10.489	€ 41.763
Bijdrage op niveau BCH-gemeenten	€ 9.600	€ 38.400	€ 38.400
Totaal	€ 17.953	€ 48.889	€ 80.163
Minus: DVO	-€ 7.854	-€ 31.416	-€ 31.416
Totaal additionele kosten	€ 10.099	€ 17.473	€ 48.747
Heerhugowaard			
Bijdrage in regionale kosten	€ 12.903	€ 16.203	€ 64.513
Bijdrage op niveau HAL-gemeenten	€ 20.711	€ 82.841	€ 82.841
Totaal aditionele kosten	€ 33.613	€ 99.044	€ 147.354
Heiloo			
Bijdrage in regionale kosten	€ 5.070	€ 6.367	€ 25.350
Bijdrage op niveau BCH-gemeenten	€ 6.240	€ 24.960	€ 24.960
Totaal	€ 11.310	€ 31.327	€ 50.310
Minus: DVO	-€ 4.654	-€ 18.617	-€ 18.617
Totaal additionele kosten	€ 6.656	€ 12.710	€ 31.693
Langedijk			
Bijdrage in regionale kosten	€ 6.403	€ 8.040	€ 32.013
Bijdrage op niveau HAL-gemeenten	€ 10.120	€ 40.479	€ 40.479
Totaal aditionele kosten	€ 16.522	€ 48.519	€ 72.492

Cofinanciering

Op dit moment werkt de Europese Commissie aan een nieuw programma voor het Europees Sociaal Fonds (ESF). Voor zover nu bekend komt dit in 2021 beschikbaar en biedt het programma wederom mogelijkheden om financiering aan te vragen voor de kosten die gemeenten maken voor het ondersteunen van jongeren. We stellen voor om de voorgestelde investeringen onder te brengen in een ESF-aanvraag, zodra deze mogelijkheid beschikbaar komt. Dat betekent dat we, net als in de vorige ESF-periode, externe financiering voor de regio ophalen die, zodra de Europese subsidie is vastgesteld, vrij besteedbaar zijn.

Rendement van het Jongerenpunt

In bijlage 6 hebben we gepoogd een businesscase op te stellen voor bovenstaande investeringsvraag. Hieruit blijkt dat de totale maatschappelijke baat die we realiseren met de inzet over 2020 tot en met 2022 wordt geraamd op € 9.185.225,-, waarvan € 1.999.665,- optreedt bij gemeenten. De hiervoor benodigde gemeentelijke investering over deze periode bedraagt € 1.323.057,-. Voor gemeenten is er over deze periode dus een rendement ad. € 676.608,- te realiseren, een return on investment van 1:1,51. Voor de samenleving als geheel bedraagt het

rendement 1:6,9. Oftewel, iedere euro die gemeenten in de aanpak van jongeren zonder uitkering investeren, levert een maatschappelijk rendement van 6,9 euro op. Nota bene: Hierin is nog geen rekening gehouden met eventuele additionele cofinanciering, bijvoorbeeld via het nieuwe ESF-programma dat momenteel in ontwikkeling is. Indien cofinanciering inderdaad beschikbaar komt stijgt het gemeentelijk rendement navenant.

Gefaseerd aan het Jongerenpunt toekennen van gemeentelijke financiering

De voorgestelde financieringsopzet maakt dat de benodigde additionele bijdrage van gemeenten in 2020 en 2021 relatief beperkt blijft. In 2022 en daarna echter is deze fors hoger, omdat dan de vrijgekomen ESF-middelen volledig zijn benut. Onze ambitie is om het Jongerenpunt structureel een plek in onze regio te geven: daar hoort ook een structurele financiering bij. We zijn ons echter ook bewust van de actuele ontwikkelingen en financiële onzekerheden (zoals de gevolgen van de Corona-crisis, de ontwikkeling van het Gemeentefonds, onzekerheid over de omvang van het nieuwe ESF-programma) die de houdbaarheid van een dergelijke structurele financiering op dit moment lastig maken.

Daarom stellen we voor om uiterlijk Q2 2021 een tussenevaluatie uit te voeren. Daarbij zal in ieder geval aandacht worden besteed aan:

- Het daadwerkelijk gerealiseerde c.q. te verwachten financiële rendement;
- Het al dan niet (en in welke omvang) beschikbaar komen van Europese cofinanciering;
- Andere relevante in- en externe factoren, zoals de ontwikkeling van het Gemeentefonds.

Op basis hiervan kunnen we een scherper financieel inzicht geven in wat nodig is om het Jongerenpunt structureel neer te zetten. Mocht bijvoorbeeld blijken dat er geen zicht is op Europese cofinanciering, dan kunnen gemeenten op dat moment beslissen of zij bereid en in staat zijn om de benodigde financiering zelf volledig op te brengen, of om ambities bij te stellen.

Wat gaat het Jeugdplatform kosten?

Begroting Jongerenplatform Regio Alkmaar			
Kostensoort	2020	2021	2022
Begeleiding en ondersteuning	€ 17.860	€ 15.628	€ 7.371
Vergaderkosten	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
PR&marketing	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Scholing en teamontwikkeling	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Vrijwilligersvergoeding	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
Beheer website en digitaal platform	€ 5.000	-	-
Totaal	€ 35.860	€ 28.628	€ 20.371

Hoe financieren we het Jeugdplatform?

Om de kosten van het Jeugdplatform te kunnen dekken is een gemeentelijke investering noodzakelijk. In onderstaande tabel is per gemeente, per jaar de gevraagde investering opgenomen.

	2020	2021	2022
Alkmaar	€ 13.842	€ 11.050	€ 7.863
Bergen	€ 3.837	€ 3.063	€ 2.180
Castricum	€ 4.554	€ 3.636	€ 2.587
Heerhugowaard	€ 7.136	€ 5.697	€ 4.054
Heiloo	€ 2.941	€ 2.347	€ 1.670
Langedijk	€ 3.550	€ 2.834	€ 2.017

Welke risico's zien we?

De meest in het oog springende risico's die we signaleren zijn:

- 1) De begroting 2020 en 2021 wordt in belangrijke mate gestut door ESF-middelen die door de arbeidsmarktregio zijn vrijgespeeld. We verwachten dat de regio Alkmaar succesvol een claim van € 389.000,- op deze middelen kan doen. Op dit moment echter zijn we nog in afwachting van de uitkomst van de eindverantwoording van deze Europese subsidie. Hoewel we het niet verwachten, kunnen we op dit moment nog niet uitsluiten dat het subsidiebedrag lager wordt vastgesteld. Indien onze claim op deze middelen niet – of lager – wordt

ingewilligd, zal een groter beroep op de gemeenten moeten worden gedaan, of het uitvoeringsplan moeten worden bijgesteld. We verwachten eind mei 2020 hierover meer duidelijkheid te hebben.

- 2) Bestuurlijk risico: de ontwikkeling van een integraal Jongerenpunt is als opdracht belegd bij Halte Werk. Onderdeel van deze uitwerking vormt een verbreding van het takenpakket van RMC (namelijk: ook ondersteunen van jongeren van 23 tot 27 jaar). Besluitvorming hierover valt buiten het mandaat van de bestuurlijk opdrachtgevers (BT Halte Werk en de bestuurlijk opdrachtgever namens de BCH). Nadat de bestuurlijk opdrachtgevers met dit plan instemmen zal daarom aanvullend bestuurlijk overleg nodig zijn met de portefeuillehouders Onderwijs.

Een meer uitgebreide risicoparagraaf is opgenomen in hoofdstuk 13.

1. Inleiding

Voor u ligt het uitvoeringsplan 'Doorontwikkeling Jongerenpunt'. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de op 20 juni 2017 geformuleerde bestuursopdracht aan Halte Werk die als volgt luidt:

“We willen een regionaal Jongerenloket realiseren waarbij de inrichting en breedte van de dienstverlening wordt gebaseerd op aangetoonde behoeften van jongeren als het gaat om hulp die zij nodig hebben bij complexe vraagstukken op meerdere leefgebieden.”

De bestuursopdracht spreekt over een Jongerenloket. We kiezen echter bewust voor een jongerenpunt in plaats van een jongerenloket, omdat dit de lading veel beter dekt. Een loket is een plek waar je heen gaat om een treinkaartje te kopen of een paspoort aan te vragen. Er is afstand tussen klant en professional en de productvoorwaarden zijn niet flexibel. Dat is niet het beeld dat we willen neerzetten. Daarom spreken we in dit plan vanaf hier uitsluitend nog over het Jongerenpunt.

De afbeelding hiernaast is het logo van het nieuwe Jongerenpunt. We noemen het 'Check-In'. Dat hebben we niet zelf bedacht, maar samen met jongeren. De naam Check-In sluit goed aan bij wat we willen dat het Jongerenpunt wordt en doet. Je checkt in, net als in het OV, omdat je onderweg bent naar je bestemming. En die bestemming is voor iedereen anders. Maar duidelijk is: je bent in beweging. Maar ook: er is sprake van intensief contact tussen jongere en het Jongerenpunt. We checken regelmatig even bij de jongere in: hoe het gaat en of we samen nog op de juiste route zitten.

Proces

Met het bestuur van Halte Werk als opdrachtgever is in 2017 een extern aangetrokken projectleider aan de slag gegaan. Dit heeft niet geleid tot het gewenste resultaat. In juli 2019 is een nieuwe externe projectleider aangesteld en begonnen met het ophalen van expertise en input. Hiertoe zijn verschillende thematische werkgroepen ingericht waarin vertegenwoordigers van Halte Werk, RMC, BCH, gemeentelijke afdelingen WMO/Jeugd, WNK en jongeren hebben meegedacht over onderwerpen, zoals: visie, bejegening, werkprocessen, inhoud van de ondersteuning en communicatie. De uitkomsten van deze werkgroepen zijn vervolgens op een hoger abstractieniveau besproken in een multidisciplinaire projectgroep met onder meer de regievoerders van de HAL-gemeenten en beleidsvertegenwoordiging van BCH, RMC, WNK, Halte Werk en daar getoetst op kwaliteit en onderlinge samenhang. We merken op dat ook hier weer jongeren actief bij betrokken zijn geweest.

Bij aanvang van het proces zijn brede informatiebijeenkomsten gehouden voor beleidsmedewerkers van de gemeenten Alkmaar, Langedijk en Heerhugowaard die werkzaam zijn op relevante beleidsvelden. Voor de BCH-gemeenten is dit ook aangeboden, maar geen gebruik van gemaakt. Wel is bij aanvang gesproken met management en beleid van BCH en met de BCH-wethouders. Daarnaast is regelmatig met individuele (gemeentelijke) belanghebbenden afgestemd. De projectleider is ook een aantal keer voor afstemming aangehaakt bij de vergaderingen van het jeugdplatform Regio Alkmaar, om input op te halen rondom te planvorming en om feedback op te halen ten aanzien van het uiteindelijke plan. Het Jeugdplatform Regio Alkmaar onderschrijft dit voorstel zoals gepresenteerd en heeft de volgende reactie gegeven:

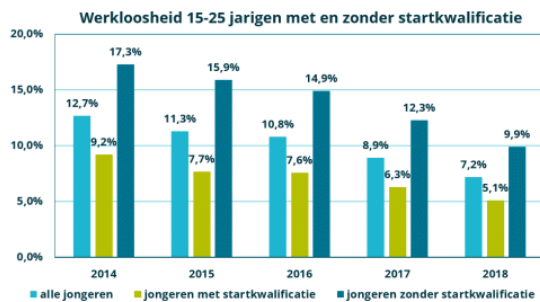
“Wij, als groep zijnde, vonden de presentatie helder, en inspirerend. We vinden het mooi om te zien dat er naar onze input is geluisterd, en zien het duidelijk terug in het stuk. Ook kijken we met vernieuwd enthousiasme uit naar de realisering van het plan.”

Op verschillende momenten gedurende het proces is het bestuur van Halte Werk bijgepraat over de voortgang en richting.”

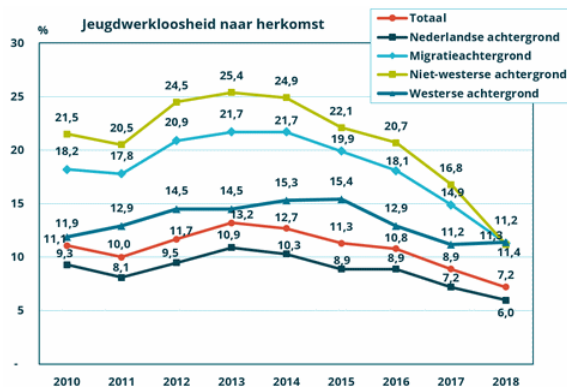
De gemeente Uitgeest neemt een aparte positie in binnen dit proces. De gemeente maakt wel deel uit van de RMC-regio (aanpak voortijdig schoolverlaters, tot 23 jaar) maar valt buiten het verzorgingsgebied van Halte Werk (uitvoering Participatiewet): dit laatste is door de gemeente uitbesteed bij IJmond Werkt. Hiermee valt de gemeente Uitgeest op dit moment formeel buiten de scope van deze bestuursopdracht.

2. Cijfers

Jongeren hadden het hard te verduren tijdens de economische crisis. Bijna 13% van de Nederlandse jongeren stond in 2014 als werkloos werkzoekend geregistreerd. Met het aantrekken van de economie zien we de jeugdwerkloosheid geleidelijk dalen. In 2018 was 7,2 procent van de 15- tot 25-jarige beroepsbevolking in Nederland (geregistreerd) werkloos.

De positie op de arbeidsmarkt van jongeren zonder startkwalificatie is aanmerkelijk slechter. Van jongeren met een startkwalificatie was in 2018 5% werkloos. Onder jongeren zonder startkwalificatie was dit met ongeveer 10% bijna 2 keer zoveel. Onderzoek laat bovendien zien dat deze jongeren, ook als zij werken, het snelst en hardst getroffen worden bij economische tegenwind. Als deze cijfers één ding laten zien is dat de inzet van RMC om jongeren zonder startkwalificatie terug naar school te leiden van groot belang is voor het arbeidsmarkt-perspectief van de jongere.

De werkloosheid onder jongeren met een migratieachtergrond was in 2018 met 11,3 procent bijna twee keer zo groot als die onder jongeren met een Nederlandse achtergrond, met 6 procent. Maar ook onder jeugd met een migratieachtergrond daalt het percentage werklozen. Met name de werkloosheid onder jongeren met een niet-westerse achtergrond is sterk afgenomen, voor een belangrijk deel als gevolg van een steeds hoger opleidings- en participatieniveau van jonge vrouwen.

De situatie op regionaal en lokaal niveau

In onderstaande tabel laten we zien hoe de geregistreerde jeugdwerkloosheid in onze regio er per 31 december 2019 moment voorstond. Omwille van de leesbaarheid beperken we ons hier tot de hoofdlijnen.

Regeling	Aantal	Uitvoerder
Werkloosheidswet (WW 18-27)	207	UWV
Wajong (18-25)	608	UWV
Participatiewet		
<i>Met uitkering</i>	513	BCH en Halte Werk
<i>Uitkeringsonafhankelijk, maar met loonkostensubsidie</i>	179	BCH en Halte Werk
NUG	30	BCH en Halte Werk
Beschut werk	35	WNK
Voortijdig Schoolverlaters		
<i>Nieuwe vsv'ers schooljaar 18-19</i>	570	RMC
<i>Oud-vsv'ers</i>	1.810	
Jongeren buiten beeld	409	-
Totaal	4.361	

Een aantal nuanceringsen zijn hierbij op zijn plaats. Allereerst is er veel sprake van overlap tussen de cijfers. Een jongere kan bijvoorbeeld én een voortijdig schoolverlater (VSV'er) zijn én een uitkering ontvangen. Of, en dat komt gelukkig veel vaker voor; VSV'er zijn, maar wel aan de slag op de arbeidsmarkt. Ervaringen elders in het land laten bovendien zien dat van de jongeren 'buiten beeld' een aanzienlijk deel werkzaam is als ZZP'er, of geen ondersteuningsvraag heeft. Dit alles maakt het er voor ons echter niet makkelijker op om een beeld te vormen van de opgave van het Jongerenloket. Op basis van de beschikbare gegevens en de huidige arbeidsmarkt, schatten we in dat er jaarlijks 1.850 jongeren met een (latente) ondersteuningsbehoefte zijn. Onderstaande tabel geeft aan hoe dit aantal tot stand is gekomen:

Regeling	Aantal
Huidig bestand Participatiewet + nieuwe instroom	900
Oud- en nieuwe vsv'ers met ondersteuningsbehoefte	750
Jongeren buiten beeld met ondersteuningsbehoefte	200
Totaal	1.850

Corona-effect

Bij aanvang van dit traject was de jeugdwerkloosheid ongekend laag. Als gevolg van de Corona-crisis zien we de arbeidsmarkt in rap tempo veranderen van een situatie waarin werkgevers het voor het uitzoeken hadden en werkzoekenden een zwakke positie hadden, naar een waarin in verschillende sectoren sprake is van forse krapte. Ook jongeren hebben hiervan geprofiteerd. De geregistreerde jeugdwerkloosheid was tot voor kort de laagste die ooit in Nederland is gemeten. De bomen van onze economie rijkten tot enkele weken geleden aan de hemel, totdat het Coronavirus met ongekende kracht de bijl aan die bomen zette.

In korte tijd heeft het kabinet een omvangrijk steunpakket opgezet om de economie tijdens deze nieuwe crisis te stutten. Belangrijkste doel van de steunmaatregelen is het behoud van werkgelegenheid, onder andere door fors in te zetten op het voorkomen van ontslagen om bedrijfseconomische redenen. Het is nog te vroeg om met zekerheid iets te zeggen over het effect van deze maatregelen. Juist als het gaat om de positie van flexwerkers en tijdelijke dienstverbanden – typerend voor jongeren – is het nog maar de vraag of de maatregelen echt het verschil zullen gaan maken. Belangrijker nog is dat de maatregelen zich primair richten op het behoud van werk voor diegenen die al actief zijn op de arbeidsmarkt: de incrowd. De outsiders, mensen die nog niet werken, hebben te maken met een arbeidsmarkt die zich de komende tijd zal kenmerken door onzekerheid en voorzichtigheid onder werkgevers. Met als gevolg naar verwachting een daling van het aantal nieuwe vacatures, zeker in sectoren zoals horeca, leisure, industrie. En de vacatures die er komen, zullen vooral flexibel en tijdelijk van aard zijn.

Dat betekent dat veel jongeren het de komende periode nog zwaarder kunnen gaan krijgen wat betreft werk, loon/inkomen, scholing en ontwikkeling, schuldenproblematiek en mentale en psychische belasting.

CPB-scenario's voor de economische gevolgen van de coronacrisis

Het Centraal Planbureau heeft in maart 2020 vier scenario's geschetst voor de economische gevolgen van de crisis in Nederland, afhankelijk van de duur van de maatregelen om het coronavirus onder controle te krijgen. Deze vier scenario's verschillen in de ernst van de gevolgen, onder andere wat betreft de ontwikkeling van de werkloosheid. In het onderstaande overzicht van het CPB hebben we de ontwikkeling van de jeugdwerkloosheid toegevoegd, op basis van de ervaring dat de jeugdwerkloosheid in de regel het dubbele bedraagt van de algemene/gemiddelde werkloosheid. Het feit dat voor sommige groepen jongeren (migranten, jongeren zonder startkwalificatie) geldt dat hun werkloosheidspeil weer het dubbele bedraagt van de jeugdwerkloosheid, laten we hier even buiten beschouwing.

Zoals blijkt zijn de scenario's II tot en met IV negatief tot uiterst negatief en zou in het allerslechtste geval de jeugdwerkloosheid kunnen oplopen tot bijna 19 procent in 2021. Dat is dus bijna 1 op de 5 jongeren. Op dit moment wordt aangenomen dat het meeste gunstige scenario I al niet meer aan de orde is.

Zie <https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPB-Scenarios-maart-2020-Scenarios-economische-gevolgen-coronacrisis.pdf>

scenario	I	II	III	IV
Duur contactbeperkingen	3 maanden	6 maanden	6 maanden	12 maanden
Impact contactbeperkingen	Matig, vooral diensten	Zwaar, ook industrie	Zeer zwaar, in veel sectoren	Zwaar, in veel sectoren (enige adaptatie)
Direct herstel na opheffen contactbeperkingen	ja	ja	nee	nee
Problemen in de financiële sector	nee	nee	ja	ja
Grotere problemen in andere landen	nee	nee	matig	zwaar

Verwachting werkloosheid algemeen

2019	3,4	3,4	3,4	3,4
2020	4,0	4,2	6,3	6,1
2021	4,5	5,3	8,4	9,4

Verwachting jeugdwerkloosheid*

2019	6,8	6,8	6,8	6,8
2020	8,0	8,4	12,6	12,2
2021	9,0	10,6	16,8	18,8

*uitgaande van de wetmatigheid dat de jeugdwerkloosheid doorgaans het dubbele van de algemene werkloosheid bedraagt.

Bovenstaande ontwikkeling maakt het doorontwikkelen van het Jongerenpunt des te urgenter.

3. Het belang van een aanpak jeugdwerkloosheid

In het vorige hoofdstuk hebben we een beeld gevormd van de omvang van de jeugdwerkloosheid in de regio Alkmaar. Die is aanzienlijk, maar wanneer wij deze vergelijken met de situatie tijdens de economische crisis, moeten we vaststellen dat de situatie aanmerkelijk is verbeterd. Sterker nog, totdat de Corona-crisis haar intrede deed konden we met trots zeggen dat de jeugdwerkloosheid in Nederland sinds deze wordt gemeten niet zo laag was. Een logische vraag is dan ook: waarom nu inzetten op een sterk Jongerenpunt?

Als regio hebben wij jonge, werkfitte en adequaat opgeleide jongeren keihard nodig

Ook in onze regio blijft de economie naar verwachting de komende jaren groeien. Volgens de regionale arbeidsmarktinformatie van UWV groeit het aantal banen in onze regio de komende jaren mee. Deze groei is met name te verwachten in de sectoren zorg & welzijn, horeca en bouwnijverheid. Ook zien we een toename van het aantal uitzenduren. Opvallend is dat de werkgelegenheid in onze regio relatief sterk seizoensgebonden is, met als gevolg een nog grotere nadruk op tijdelijke dienstverbanden (zie vorige paragraaf) en 'draaideur werklozen'.

In hoeverre de regio de potentiële economische groei daadwerkelijk weet te verzilveren hangt sterk af van de mate waarin we erin slagen om baanopeningen snel en passend te vervullen. Sterke regio's met een goed opgeleide en werkfitte jonge beroepsbevolking hebben dan ook de toekomst. Op dit moment zien we dat in verschillende sectoren al duidelijk sprake is van een krappe arbeidsmarkt. Halverwege 2018 geeft één op de vijf ondernemers in de provincie Noord-Holland aan dat ze door een gebrek aan personeel productiebelemmeringen ervaren.

Noord-Holland Noord Beroepsklasse	Typering
Technisch	krap
Transport en logistiek	krap
ICT	krap
Dienstverlenend	krap
Openbaar bestuur	krap
Commercieel	krap
Economisch en administratief	gemiddeld
Zorg en welzijn	gemiddeld
Pedagogisch	gemiddeld
Managers	gemiddeld
Creatief en taalkundig	ruim
Totaal	krap

Jongeren blijven, ook bij toenemende krapte, kwetsbaar op de arbeidsmarkt

Ondanks het onmiskenbaar aantrekken van de economie is een deel van de jongeren nog (langdurig) werkloos. Het jeugdwerkloosheidspercentage in onze regio ligt met 7,9% duidelijk hoger dan het landelijk gemiddelde. Maar daarmee zijn we er nog niet. We schatten in dat zo'n 400 jongeren tussen de 18 en 27 jaar in onze regio niet werken, niet op school zitten, geen uitkering ontvangen en ook niet geregistreerd staan als werkloos. Deze jongeren zijn 'buiten beeld'. We schatten in dat circa 200 van deze jongeren ondersteuning nodig hebben, maar er niet in slagen om deze te verkrijgen.

Ook veel *werkende* jongeren bevinden zich als gevolg van een steeds verder toenemende flexibilisering van de arbeidsmarkt in een relatief kwetsbare positie. We zien dit bijvoorbeeld terug in het gegeven dat jongeren relatief vaak werken op basis van een nulurencontract en/of een tijdelijk dienstverband. Jongeren met dit type 'precarious jobs'¹ lopen aanzienlijk risico om bij de eerste tekenen van economische stagnatie aan de kant te worden gezet. De negatieve effecten van deze inkomensonzekerheid, ook wel de 'Precarity Penalty' genaamd, komen onder andere tot uiting in het lastiger verkrijgen van woonruimte, uitstellen van gezinsvorming en kan zelfs leiden tot ernstige psychische problematiek².

Daarnaast zien we een landelijke trend dat jongeren door een combinatie van studie- en sociale druk met burnout-klachten of andere vormen van psychische problematiek (o.a. autisme) uitvallen in het (hoger) onderwijs en langdurig aan de zijlijn komen te staan. Juist voor deze, wat hoger opgeleide, jongeren geldt dat zij dikwijls geen aansluiting weten te vinden op beschikbare ondersteuning. Bijvoorbeeld omdat zij niet van het bestaan van die ondersteuning weten, of omdat zij denken dat die ondersteuning er alleen voor 'probleemgevallen' is, of door schaamte, of omdat zij te lang zelf met

¹ Zie o.a. <https://www.etuc.org/en/young-people-and-precarious-work> en <https://www.cbc.ca/news/business/precarious-jobs-holding-back-young-workers-oecd-finds-1.3082178>

² https://pepsouwt.files.wordpress.com/2015/05/precarity-penalty-summary_final-hires_trimmed.pdf

hun problemen blijven doormodderen. Het gevolg is uiteraard dat de complexiteit van de problematiek alleen maar verder toeneemt.

De maatschappelijke kosten van niet-participeren zijn enorm

Arbeidsdeelname heeft een causale relatie met gezondheid. Mensen die werken voelen zich mentaal en fysiek gezonder. In vergelijking met mensen die over een baan beschikken, heeft een werkloze gemiddeld drie keer meer gezondheidsklachten en doet daardoor een groter beroep op medische voorzieningen³. Uit onderzoek kwam naar voren dat werken na een periode van werkloosheid de kans op depressie met 26 procent vermindert en de kans op angst met 13 procent. Naast een toename in zorggebruik is gebleken dat werklozen vaker gebruik maken van andere ondersteuningstrajecten, zoals: schuldhulpverlening, maatschappelijk werk, dagbesteding. Een uitgebreide businesscase is opgenomen als bijlage 6.

We willen een concrete bijdrage leveren aan de ambities van het RPAhn

In het convenant *Voor een werkende arbeidsmarkt 2019-2025* en de bijbehorende doe-agenda, hebben 34 partijen aangegeven gezamenlijk actie te ondernemen voor een werkende arbeidsmarkt in Noord-Holland Noord. In relatie tot jeugdwerkloosheid zien we in ieder geval een aansluiting op de volgende door het RPAhn gestelde (sub)doelen en ambities:

- Iedereen die kan werken is productief, gezond en gemotiveerd, zodat hij/zij tot de pensioengerechtigde leeftijd kan werken.
- Iedereen die kan werken heeft de mogelijkheid om zich een leven lang te ontwikkelen zodat hij/zij wendbaar, weerbaar en inzetbaar blijft in een veranderende arbeidsmarkt. Individuen kunnen gekoppeld worden aan het werkaanbod van werkgevers en het leeraanbod van onderwijsinstellingen doordat skills, competenties en talenten zijn beschreven.
- Iedereen die kan werken, werkt naar vermogen. Voor sommige groepen is een gerichte aanpak ontwikkeld om optimaal aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoefte. De mens staat centraal: maatwerk wordt beleid en ondersteuning is gericht op het versterken van wat iemand aan skills, talenten en mogelijkheden heeft.

De uitkomsten van de in 2018 gehouden Jongerentop is dat er ruimte is om de dienstverlening aan jongeren te verbeteren.

Tijdens de Jongerentop ondertekenden de bestuurders een intentieverklaring waarin zij uitspraken te staan voor een betekenisvolle toekomst voor iedere jongere. Deze intentie heeft - in de vorm van een aantal doelstellingen en uitgangspunten - lading gekregen. Hieronder zijn deze geparafraseerd weergegeven:

- We nemen jongeren serieus. We sluiten 'het systeem' zo goed mogelijk aan op de belevingswereld van jongeren en nemen de eigen verantwoordelijkheid van de jongere (naar vermogen) als vertrekpunt.
- We willen dat er laagdrempelige begeleiding beschikbaar is/komt voor alle vragen van jongeren.
- We helpen jongeren met concrete, effectieve oplossingen voor hun ondersteuningsvragen, waarbij we de oplossingsrichtingen niet voor, maar samen met de jongere formuleren. Anders gezegd: de jongere is – naar vermogen – mederegisseur voor zijn of haar eigen ontwikkeling.
- We willen een integrale en sluitende aanpak. Dat betekent in ieder geval dat we jongeren pas loslaten als:
 - Zij beschikken over een stabiel en steunend netwerk;
 - Beschikken over passende en betaalbare huisvesting;
 - Werken en/of leren;
 - Er sprake is van financiële stabiliteit;
 - Er oog is voor en indien nodig inzet op fysieke en mentale gezondheid.

We vinden het belangrijk dat we voldoen aan Europese verplichtingen

In 2013 heeft de Europese Commissie de EU Youth Guarantee vastgesteld. De afspraak is dat alle landen in de EU, jongeren een 'garantie' bieden op werk, onderwijs, ondersteuning en toeleiding. Uitgangspunt is dat jongeren nooit langer dan 4 maanden 'klassiek' werkloos zijn. Om dit concreter te

³ McKee-Ryan, F.M., Song, Z., Wanberg, C.R., & Kinicki, A.J., 2005.

maken: het is de bedoeling dat alle jongeren uiterlijk 4 maanden nadat zij 'in beeld zijn gekomen', een passend werk-, school- of ondersteuningsaanbod wordt gedaan.

4. Relevante ontwikkelingen

In dit hoofdstuk staan we kort stil bij enkele andere ontwikkelingen die relevant zijn en waarmee we in onze ontwikkeling rekening moeten houden.

Uitkomsten pilots regionale samenwerking Participatiewet

In 2019 zijn door Halte Werk, BCH en WNK een aantal regionale pilots gestart, gericht op het versterken van het integraal werken vanuit de Participatiewet. Het ging om de volgende pilots:

- 1) Mens in beeld
- 2) Vergroten mogelijkheden voor vergunningshouders
- 3) Creëren doorzettingsmacht en uitwisseling van kennis en ervaring rond een integrale aanpak in complexe zaken, waarbij de inwoner centraal staat.

Voor een inhoudelijke toelichting op de pilots verwijzen we naar het eindverslag. Hoewel de pilots niet specifiek gericht waren op jongeren, benutten we de uitkomsten van die pilots voor de doorontwikkeling van het Jongerenpunt. Ze leveren namelijk relevante inzichten:

- Het organiseren van fysieke nabijheid tussen verschillende disciplines in de uitvoering zorgt voor beter afgestemde dienstverlening, betere samenwerking en daarmee voor meer effectiviteit.
- Verkleinen van de afstand tussen jongere en medewerker en het werken vanuit verbinding draagt sterk bij aan een positief resultaat.
- In de uitvoering van de Participatiewet zet de uitkeringsverstrekking, en bijbehorende aandacht voor rechtmatigheid, druk op het contact tussen jongere en klantmanager.
- Er is binnen de verschillende gemeenten al veel lokale dienstverlening beschikbaar. Dit kan (nog) beter worden benut: niet alles hoeft opnieuw uitgevonden te worden.

In bijlage 4 laten we zien hoe de uitkomsten van de pilots in het Jongerenpunt een plek hebben gekregen.

Verbreden doelgroep RMC

De huidige doelgroep waarvoor RMC verantwoordelijk is, is wettelijk omschreven als jongeren tussen de 16 en 23 jaar zonder startkwalificatie. De regering werkt al geruime tijd aan plannen om de leeftijd op te hogen tot 27 jaar. Inmiddels is duidelijk geworden dat dit wordt overgelaten aan een volgend kabinet. In het Jongerenpunt anticiperen we op deze ontwikkeling en gaan we nog een stapje verder door nu al vanuit RMC pro-actief ondersteuning te bieden aan jongeren tot 27 jaar, *met* en *zonder* startkwalificatie. RMC wordt daarbij nadrukkelijk in positie gebracht als expert op het gebied van toeleiding naar onderwijs, ook als het gaat om jongeren die niet tot de wettelijke doelgroep van RMC behoren.

Doorontwikkeling regionaal Jeugdplatform

Het Jeugdplatform regio Alkmaar was tot en met 2019 rechtstreeks gefinancierd door de 7 gemeenten. In 2019 is het platform gestart met nadenken over haar doorontwikkeling en structurele borging. Daarbij is gaandeweg de (bestuurlijke) behoefte ontstaan om dit proces zowel inhoudelijk als financieel te stroomlijnen met de doorontwikkeling van het Jongerenpunt. Hoewel het platform volledig onafhankelijk van het Jongerenpunt functioneert is daarom in dit voorstel ook de doorontwikkeling en borging van het platform meegenomen. Zie hoofdstuk 11.

5. De omgeving

Het Jongerenpunt staat niet op zichzelf maar bevindt zich binnen een complexe en aan voortdurende verandering onderhevig zijnde omgeving. Dat betekent dat we in de positionering van het Jongerenpunt rekening moeten houden en samen moeten werken met een veelheid aan stakeholders. Sommigen daarvan maken rechtstreeks deel uit van de uitvoering Jongerenpunt. Anderen bevinden zich op iets meer afstand, maar zijn niettemin relevant. We onderscheiden:

- *Beslissers*: stakeholders die op strategisch niveau besluiten kunnen nemen die rechtstreeks raken aan de scope, danwel het voortduren/beëindigen van de opdracht waar het Jongerenpunt voor staat, en de daarmee gepaard gaande randvoorwaarden, met name als het gaat om financiering.
- *Gebruikers*: stakeholders die direct voordeel of nadeel ondervinden van de dienstverlening van het Jongerenpunt.
- *Aandeelhouders*: stakeholders die dagelijks, direct betrokken zijn in de uitvoering van het Jongerenpunt – bijvoorbeeld door het leveren van capaciteit en expertise.
- *Partners*: stakeholders die voor het Jongerenpunt relevant zijn, bijvoorbeeld vanwege de dienstverlening die zij in huis hebben, maar die organisatorisch geen deel uitmaken van het Jongerenpunt.

Voor iedere categorie hebben we in beeld gebracht in hoeverre de belangen overeenkomen met de bestuursopdracht, en in hoeverre er sprake is van vertrouwen. Op basis van dit inzicht kunnen we per stakeholder bepalen welke strategie we hanteren om tot optimale samenwerking te komen. De analyse laat zien dat met sommige organisaties de samenwerking al goed gaat. De inzet moet dan zijn om die samenwerking op niveau te houden en de kracht van de samenwerking te benutten voor het realiseren van gezamenlijke doelstellingen. We zien ook dat er her en der ruimte is om de samenwerking te verbeteren. Daarbij gaat het vooral om het versterken van het vertrouwen over en weer. Dat betekent dat we bij het (door)ontwikkelen van het nieuwe Jongerenpunt hier voldoende aandacht voor moeten hebben, bijvoorbeeld door te investeren in nabijheid, transparantie en kennisdeling.

Onderstaande tabel geeft een verkorte weergave. De meer uitgebreide analyse is opgenomen als bijlage 3.

Stakeholder	Belang	Vertrouwen	Strategie
Beslissers Bestuur Halte Werk	Gelijkgericht	Hoog	Gebruiken als sponsor / ambassadeur Investeren in relatie Investeren in relatie
HAL-gemeenten BCH-gemeenten	Gelijkgericht Gelijkgericht	Voldoende/hoo Voldoende	
Gebruikers Jongeren Ouders Werkgevers	Deels gelijkgericht Gelijkgericht Doorgaans gelijkgericht	Laag/matig Voldoende Neutraal	Investeren in relatie Investeren in relatie Investeren in relatie, gemeenschappelijk belang zoeken
Aandeelhouders Halte Werk en BCH (uitvoeringsorganisaties) RMC	Gelijkgericht Gelijkgericht	Hoog Voldoende	Gebruiken als sponsor / ambassadeur Gebruiken als sponsor / ambassadeur Gebruiken als sponsor / ambassadeur
WNK	Deels gelijkgericht	Voldoende	
Partners Sociale teams Mee & de Wering, MET Welzijn Specialisten Jongerenwerk	Gelijkgericht Doorgaans gelijkgericht Doorgaans gelijkgericht	Neutraal Neutraal Voldoende	Investeren in relatie Investeren in relatie Gebruiken als sponsor / ambassadeur

6. Missie, visie, doelgroep en doelstellingen

In de voorgaande hoofdstukken hebben we beschreven wat er op het spel staat. We hebben een beeld gevormd van de omvang van de problematiek, het speelveld waarmee we te maken hebben en waarom het juist nu belangrijk is om een stevige vuist te maken tegen jeugdwerkloosheid. In dit hoofdstuk beschrijven we vanuit welke visie we de bestuursopdracht aanvliegen en welke rol we daarin zien weggelegd voor het Jongerenpunt.

De bestuursopdracht spreekt zich uit over het realiseren van een nieuwe voorziening: het Jongerenpunt. Dat is op zichzelf helder. Maar een Jongerenpunt is een middel om een doel te bereiken, niet het doel op zich. Belangrijk is ook om te realiseren dat een Jongerenpunt alleen, niet veel meer is dan een stapel stenen en wat bureaus. Daarmee zijn we er dus niet.

Missie: waar staat het Jongerenpunt voor aan de lat?
Het nieuwe Jongerenpunt is er voor alle jongeren van 16 tot 27 met een (latente) ondersteuningsvraag. We bieden op een laagdrempelige wijze toegang tot integrale ondersteuning, waarbij onze kernactiviteiten zich richten op de domeinen werk, inkomen en onderwijs. Daar waar (ook) sprake is van problematiek op andere leefgebieden werken we nauw samen met onze partners en vervullen we een makel/schakelfunctie naar andere organisaties.

De dienstverlening die we -samen met onze partners- bieden stemmen we af op de behoefte, belastbaarheid en prioriteiten van de individuele jongere. Dat betekent dat we de jongere naar vermogen een stem en een rol geven in het formuleren en initiëren van oplossingsrichtingen. En we laten niet los voordat de afgesproken doelen zijn bereikt.

Visie: Hoe kijken we naar onze doelgroep en naar onze opdracht?

Jongeren horen hun talenten optimaal te kunnen ontdekken en ontplooiën. Een passende en uitdagende opleiding (indien haalbaar tenminste een startkwalificatie), een brede oriëntatie op de arbeidsmarkt en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt zijn cruciaal. Dat biedt jongeren een grotere kans op een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Werk betekent inkomenszekerheid en economische zelfstandigheid, en zorgt bovendien voor het meedoen in de samenleving.

Een groot deel van de jongeren vindt gelukkig uit zichzelf de weg naar onderwijs of werk. Er is echter ook een groep jongeren die in meer of mindere mate hierbij ondersteuning nodig heeft. Veel jongeren slagen er prima zelf in om toegang tot die ondersteuning te verkrijgen. Er zijn echter ook jongeren die dit niet lukt. Bijvoorbeeld omdat zij onbekend zijn met het bestaan van die ondersteuning of omdat zij vastlopen in procedures.

- Negatieve ervaringen/wantrouwen
- Ervaren bureaucratie
- Onbekend met bestaan ondersteuning

Omdat:

- zij een hoge drempel ervaren om bij instanties binnen te lopen en een hulpvraag te stellen.
- zij 'buiten de doelgroep vallen'
- zij eerder contact met instanties als teleurstellend hebben ervaren en hierdoor het vertrouwen zijn verloren.

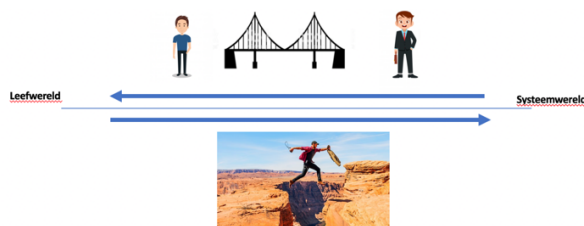
Met andere woorden: deze jongeren ervaren een onoverbrugbare kloof tussen de leefwereld waarin zij verkeren en de systeemwereld van onze instituties. Het gevolg is dat deze jongeren voor hulp- en dienstverlenende instanties onbereikbaar of zelfs onvindbaar zijn.

Om deze kloof te overbruggen moeten we anders naar onze dienstverlening kijken.

Deze moet:

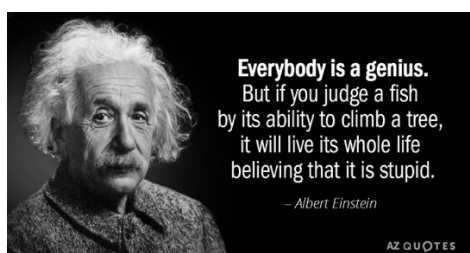
- Voor jongeren, ouders en verwijzers: vindbaar, herkenbaar, begrijpelijk/overzichtelijk en laagdrempelig toegankelijk zijn;
- Aansluiten op de belastbaarheid, (latente) motivatie en de probleemrioritering van de jongere. Dat betekent ook dat we:
 - Onze contacten met jongeren, zeker in de fase waarop het vertrouwen nog groeiende is, op verzoek van de jongere ook plaats laten vinden op een locatie waar de jongere zich prettig voelt (outreaching werken);
 - Jongeren zich gehoord laten voelen en mee laten beslissen over de inhoud van de ondersteuning die zij krijgen;
 - Kiezen voor een positieve benadering. We besteden niet alleen aandacht aan de problemen, maar ook wat er wel goed is gegaan. We onderkennen de talenten en kansen van de jongeren. En we zien 'falen' niet als negatief maar als een kans voor reflectie, een leer- en evaluatiemoment.

Echter, onze opgave gaat verder dan dat. Het is niet voldoende om onze dienstverlening dichterbij de jongere te brengen. We moeten er ook voor zorgen dat jongeren, na onze ondersteuning, in hun verdere leven beter zijn toegerust en weerbaarder zijn om op een adequate wijze om te gaan met de verwachtingen van bijvoorbeeld werkgevers en instituties zoals: woningcorporaties, verzekeraars, uitkeringsinstanties etc.

Om dat doel te bereiken moeten we:

- Onze dienstverlening complementair laten zijn aan de eigen verantwoordelijkheid en de eigen inzetmogelijkheden van de jongere. Waarbij we, afhankelijk van de belastbaarheid van de individuele jongere, geleidelijk steeds meer inzet en zelfredzaamheid van hem of haar gaan verwachten. Tijdens dit proces van groei en empowerment blijven we bij de jongere betrokken en bieden we daar waar nodig tips en concrete ondersteuning;
- Kiezen voor een realistische benadering. Samen invulling geven aan de ondersteuning is niet hetzelfde als 'u vraagt, wij draaien'. Daar waar een jongere echt onrealistische verwachtingen of onrealistische doelen heeft, proberen we deze om te buigen naar wat wél haalbaar is;
- Ruimte en mandaat geven aan de professional om samen met de jongere en eventuele partners in het sociaal domein te komen tot individueel, integraal maatwerk.

Natuurlijk realiseren we ons dat niet iedere jongere beschikt over dezelfde kansen en mogelijkheden. Het uitgangspunt in hoe wij naar jongeren kijken is: 'naar individueel vermogen'. Dat betekent dat voor iedere jongere de lat anders kan liggen. Waar precies, stellen we vast door middel van een zorgvuldige analyse van de unieke kenmerken van de jongere, samen mét de jongere.

Blijkt hieruit dat de jongere naar verwachting nog niet in staat is om zonder ondersteuning werk of opleiding te vinden en behouden, dan zorgen we ervoor dat noodzakelijke ondersteuning beschikbaar komt. Is ook met ondersteuning werk of opleiding nog een stap te ver, dan organiseren we samen met onze netwerkpartners ondersteuning in de vorm van bijvoorbeeld een zorgtraject en/of vrijwilligerswerk. Hoe we hier in de praktijk vorm aan gaan geven wordt beschreven in hoofdstuk 8.

Wat is eigenlijk de *doelgroep* van het Jongerenpunt?

Leeftijd

We stellen voor om de doelgroep van het Jongerenpunt voor wat betreft *leeftijd* vast te stellen op 16 tot 27 jaar. Hiermee sluiten we aan bij de afbakening van jongeren in de Participatiewet (tot 27 jaar) en zorgen we ervoor dat ook de doelgroep van het RMC (voortijdig schoolverlaters 16 tot 23 jaar) binnen onze aanpak valt. Bovendien organiseren we hiermee aandacht voor een doorlopende lijn/sluitende aanpak van 18- naar 18+, bijvoorbeeld in relatie tot leer/kwalificatieplicht (16-18) en de overgang van de Jeugdwet naar de WMO. Ook de sluitende aanpak VSO/PrO en Entree via Route arbeid valt hiermee logisch onder het bereik van het Jongerenpunt.

Inhoud

Behalve een afbakening op leeftijd, is het ook verstandig om na te denken over afbakening op inhoud. De bestuursopdracht stelt dat het Jongerenpunt bereikbaar moet zijn voor jongeren met complexe vragen rond in beginsel alle leefgebieden. Dat betekent dat het Jongerenpunt beschikbaar is voor jongeren mét en zonder uitkering, mét en zonder startkwalificatie en in principe ook openstaat voor jongeren die op dit moment werken of een studie volgen. Echter, financiële middelen zijn niet onbeperkt en daarom is een stukje realistische nuancering op zijn plaats. We willen de algemene dienstverlening van het Jongerenpunt beschikbaar stellen aan alle jongeren. Hierbij kan gedacht worden aan advies, doorverwijzingen, kortdurende praktische ondersteuning (bijv. opstellen CV) en matching op vacatures in samenwerking met het WerkgeversServicePunt (WSP). Specifieke, relatief kostbare ondersteuning zoals intensieve re-integratietrajecten zetten we primair in voor werkloze jongeren en voortijdig schoolverlaters. Investeren in dit soort trajecten voor werkenden doen we in beginsel alleen als dit, gelet op een integrale afweging van de individuele omstandigheden waarin de jongere verkeert, doelmatig en noodzakelijk is en er geen andere opties zijn.

Complex

In de bestuursopdracht staat dat de dienstverlening van het Jongerenpunt beschikbaar is voor complexe vragen. We stellen voor om dit te verruimen en ook lichtere, enkelvoudige vraagstukken mee te nemen. Hiervoor zijn twee redenen. Allereerst: het is voor jongeren en verwijzers ondoenlijk om in te schatten wat nu wel, en wat nu niet complex genoeg is om bij het Jongerenpunt aan te mogen kloppen. Bovendien is deze inschatting arbitrair. Daarnaast: door ondersteuning te bieden als de problematiek nog te overzien is (preventie), voorkomen we dat de complexiteit en de kosten toenemen.

Doelstellingen

Uit bovenstaande volgen een aantal logische doelstellingen. Namelijk:

- We willen (kwetsbare) jongeren in beeld krijgen en houden⁴;
- We willen (kwetsbare) jongeren op een efficiënte manier ondersteunen;
- We willen dit doen vanuit een duurzame regionale sociale infrastructuur die mee kan bewegen met zowel veranderende leefwereld van jongeren als de veranderende vraag op de arbeidsmarkt.

**Ambition
is the first
step to
success.
The second
step is
action.**

Waar het in de kern om draait is dat we niet langer accepteren dat jongeren zonder perspectief 'op de bank zitten'. In lijn met de European Youth Guarantee verbinden we ons aan de ambitie dat iedere jongere die in beeld is, binnen 4 maanden OF werkt, OF studeert, OF een passend ondersteuningsaanbod is gedaan. Een gezonde, maar stevige ambitie. Waarbij we ons bewust moeten zijn dat jeugdwerkloosheid een veelkoppig monster is: in verreweg de meeste gevallen is er

⁴ RMC heeft alle voortijdig schoolverlaters van 16 tot 23 jaar ook nu al in beeld. Het gaat erom dat we ook kwetsbare jongeren van 23 tot 27 jaar, en ook kwetsbare jongeren van 16 tot 27 die wél een startkwalificatie hebben in beeld krijgen.

veel meer aan de hand dan alleen het niet hebben van werk – en is ondersteuning nodig op meerdere leefgebieden. Dat betekent dat we effectief samen moeten werken met tal van organisaties.

7. De basis: uitgangspunten voor de nieuwe inrichting

In de vorige hoofdstukken hebben we de achterliggende missie en visie voor en de doelgroep van het Jongerenpunt beschreven. Vanuit daar hebben we een aantal belangrijke uitgangspunten geformuleerd waaraan het Jongerenpunt in de nieuwe situatie moet voldoen. Ook hebben we een grofmazig beeld gevormd van het complexe speelveld waarbinnen het Jongerenpunt moet opereren. Met zoveel organisaties, procedures en voorwaarden is het voor veel jongeren (en verwijzers) een onmogelijke opgave om door de bomen het bos nog te zien. Jongeren zijn niet bezig met de vraag of zij een vsv-er, NUG-er of UG-er zijn. Zij hebben gewoon een vraag en willen graag snel en goed geholpen worden. En liefst zonder een hele reeks aan doorverwijzingen en verschillende contactpersonen.

Precies hier, het versimpelen van de toegang tot de ondersteuning, ligt voor het Jongerenpunt één van de grootste opgaven. Natuurlijk kunnen we niet het hele speelveld reorganiseren en omvormen tot één superorganisatie voor alle jongeren. En dat is ook niet nodig. Wat we wel kunnen is de toegang tot ondersteuning voor jongeren logischer, laagdrempeliger, eenvoudiger en toegankelijker maken. Het (door)ontwikkelen van het Jongerenpunt vormt een belangrijke sleutel in die opgave.

We bieden laagdrempelige toegang tot ondersteuning

Van Doorn e.a. (2013) concluderen dat niet de cliënten onbenaderbaar of onbereikbaar zijn, maar dat de instellingen zelf onbereikbaar zijn geworden voor de meest kwetsbare groepen door het opwerpen van onnodige drempels. Er kunnen allerlei achterliggende redenen zijn waarom jongeren dit zo ervaren. Bijvoorbeeld omdat jongeren de weg niet weten in de complexe wereld van instanties. Of omdat zij wel de juiste instantie weten te vinden, maar vervolgens afhaken op de administratieve en bureaucratische processen. Weer anderen zijn teleurgesteld na eerdere contacten en zijn het vertrouwen verloren. Ook kunnen gevoelens van schaamte en schuld, onzekerheid of een gebrek aan vaardigheden maken dat jongeren moeite hebben om hulp te vragen aan anderen (Van Doorn, e.a., 2013). Het effect van dit alles is dat een deel van de groep (kwetsbare) jongeren niet zelf in beeld weten te komen bij de juiste instanties en daardoor verstoken blijven van hulp. Niet zelden leidt dit tot een verdere toename van de problematiek, waardoor het voor de jongeren in kwestie alleen nog maar moeilijker wordt om de juiste hulp georganiseerd te krijgen.

Er is ons dus alles aan gelegen om de drempel voor jongeren om contact te leggen te verlagen. Om dat te bereiken gaan we:

- De toegang tot ondersteuning versimpelen door het bieden van een ingang voor vragen en ondersteuning op alle leefgebieden. En richten we onze gezamenlijke werkprocessen anders in zodat deze meer 'jongerenproof' zijn. We verminderen bijvoorbeeld het aantal overdrachtsmomenten en zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt;
- Wachten we niet tot jongeren zich bij ons melden, maar gaan we ook pro-actief en gericht aan de slag, ook om jongeren die nu nog buiten beeld zijn te bereiken met onze dienstverlening;
- Kiezen we voor een duidelijke en positieve focus: perspectief staat centraal!
- Versterken we de regionale vind- en zichtbaarheid en aantrekkingskracht van het Jongerenpunt door een uitgekende communicatiecampagne waarin we jongeren zelf aan zet laten.

Het Jongerenpunt gaat in de regio Alkmaar voor alle jongeren van 16 tot 27 jaar een belangrijke ingang vormen voor alle ondersteuningsvragen rondom werk, onderwijs en inkomen. Het is verleidelijk om daarbij te denken aan een centrale, fysieke plek, waar jongeren zich moeten melden om toegang tot die ondersteuning te krijgen. Echter, dat is nadrukkelijk niet waar het ons om te doen is. Een fysieke ingang alleen, hoe mooi we deze ook vormgeven, vormt namelijk niet de oplossing voor de drempel die jongeren ervaren om contact op te nemen. Bovendien sluit het centraliseren van de toegang tot ondersteuning niet aan op de beweging om juist (ook) vanuit lokaal niveau en in de wijken de ondersteuning voor kwetsbare burgers te organiseren. Er zijn al allerlei plekken waar jongeren en niet-jongeren zich kunnen melden. En dat willen we ook zo laten. We zien het

Jongerenpunt daarom veel meer als een herkenbaar regionaal en op jongeren toegesneden *label* dat we toevoegen naast de al bestaande ingangen. Achter dit label werken verschillende organisaties ieder vanuit eigen opdracht, op basis van een netwerkbenadering integraal samen en versterken elkaar door het delen van expertise, capaciteit, instrumenten en middelen.

Hiermee ontstaat ook een kans om de dienstverlening naar jongeren toe klantvriendelijker te maken. De huidige uitvoeringspraktijk Participatiewet bijvoorbeeld is sterk proces- en rechtmatigheidsgedreven. Jongeren moeten meerdere gesprekken voeren met verschillende medewerkers alvorens er duidelijkheid is of er ondersteuning geboden kan worden en welke ondersteuning dat is. En in zijn algemeenheid geldt voor de ondersteuning op de domeinen werk, inkomen en onderwijs dat het niet zozeer de vraag van de jongere, maar het 'labeltje' dat een jongere krijgt opgeplakt (NUG, P-wet, VSV, etc.) bepalend is welke ondersteuning kan worden ingezet, welke pot met geld beschikbaar is wie de dienstverlening aanbiedt. Echt integraal samenwerken betekent ook dat we de nu nog organisatiespecifieke werkprocessen moeten omsmelten tot een integraal werkproces waarin niet de organisatie, maar de individuele ondersteuningsvraag van de jongere leidend is.

Een outreachende benadering waarmee we de verbinding herstellen

Hoewel we ons inzetten om de toegang tot de ondersteuning voor jongeren zo eenvoudig en laagdrempelig mogelijk te maken, realiseren we ons dat voor een deel van de doelgroep – en mogelijk juist de meest kwetsbaren – het nog steeds te spannend is om die drempel te slechten. Om ook deze jongeren te bereiken is het nodig om niet te wachten totdat zij zich bij ons melden – want dat doen ze niet -, maar moeten we letterlijk naar hen toe bewegen. Outreachend werken dus.

Outreachend werken is in het sociaal domein een containerbegrip geworden. Het belangrijk om exact te definiëren op welke wijze we vanuit het Jongerenpunt invulling willen geven aan outreachend werken en hoever we daar wel of niet in gaan⁵. We willen namelijk voorkomen dat we activiteiten dubbel gaan doen: we zijn bijvoorbeeld geen jongerenwerkers, daarvoor zijn anderen al aan zet.

De essentie van outreachend werken is dat sociale professionals niet geduldig achter hun bureau afwachten tot mensen om hulp vragen, maar zelf initiatief nemen door mensen op te zoeken en (ongevraagd) hulp en diensten aan te bieden⁶. Outreachend werken is echter meer dan alleen een kwestie van eropaf gaan. Het veronderstelt een bepaalde grondhouding en specifieke vaardigheden van de professional⁷. Belangrijk bijvoorbeeld is dat de professional in staat is om vanuit de leefwereld van de jongere aan te sluiten op diens plannen, wensen en mogelijkheden en daarbij gebruik te maken van de in diens omgeving aanwezig zijnde steunsystemen⁸. Een andere noodzakelijke vaardigheid of eigenschap is doorzettingsvermogen. Outreachende professionals zijn volhardend en vasthoudend en blijven zich inspannen om het contact tot stand te brengen, ook als de deur niet meteen wordt opgedaan. Omdat zij niemand aan hun lot wensen over te laten⁹.

Modellen voor outreachend werken

In het outreachend werken zijn twee modellen gangbaar: het hulpmodel en het presentiemodel. Deze modellen sluiten elkaar overigens niet uit.

In het **hulpmodel** is de primaire aanleiding om te kiezen voor een outreachende benadering het dienen van de belangen van personen in zorgwekkende omstandigheden. Doel van de actieve benadering is om problemen te signaleren en de kansen op herstel, maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid te vergroten¹⁰. Centraal in het hulperleningsmodel staat het principe dat niemand

⁵ Outreachend werken is de betrokken organisaties overigens niet geheel vreemd. RMC bijvoorbeeld werkt niet op basis van een aanvraag van de jongere zelf, maar neemt na ontvangst van het signaal dat een jongere vsv-er is geworden, jongeren aan en legt zonodig een huisbezoek af. Halte Werk zet, via Route Arbeid, pro-actief in op het ondersteunen van VSO/PrO-jongeren nog voordat zij het onderwijs hebben verlaten.

⁶ Van Doorn, 2009; Kruiter & Klokman, 2016

⁷ Deze vaardigheden en grondhouding ('DNA') zijn overigens ook terug te vinden in het profiel 'trajectbegeleider Jongerenpunt' dat we hebben ontwikkeld. Zie bijlage 5.

⁸ Scholte, E.a., 2012.

⁹ Kuypers & Van der Lans, 1994

¹⁰ Brandsen, e.a. 2010; Stam, E,a, 2012; Tonkens, 2008).

afgeschreven en uitgesloten mag worden en dat mensen in nood altijd op een hulpverleningsaanbod moeten kunnen rekenen, ook als mensen zelf niet om hulp vragen¹¹.

Het idee achter het **presentiemodel** is dat professionals door voortdurend in de leefwereld van de potentiële doelgroep, zichtbaar en aanwezig te zijn vertrouwd raken met de doelgroep en signalen ontvangen over personen in een kwetsbare positie. En andersom gaat de doelgroep de professional steeds meer zien als een natuurlijk en vertrouwd aanspreekpunt. Kenmerkend is dat het contact op laagdrempelige en persoonlijke wijze in de leefwereld van de jongere plaatsvindt en men niet gebonden is aan de infrastructuur van instanties, noch de processen van die organisaties voortdurend leidend te laten zijn in het contact. Er is meer tijd, ruimte en geduld om te investeren in een vertrouwensrelatie. Verder ligt in dit model een sterke nadruk om aan te sluiten bij de behoeften en wensen van de klant en hierop mee te bewegen in plaats van de zakelijke, organisatorische doelen in het contact voorop te stellen¹².

Er zijn behalve bovenstaande modelmatige indeling, weinig gevalideerde methodische beschrijvingen over outreachend werken beschikbaar. In de praktijk passen outreachende professionals verschillende methoden toe om in contact te komen met de potentiële doelgroep¹³. Daarbij gaat het vooral om:

1. Huisbezoeken op basis van signalen van formele en informele netwerkpartners, waarbij de professional ongevraagd mensen bezoekt;
2. Ongerichte huisbezoeken aan alle bewoners in een wijk waarbij de professional alert is op signalen.
3. Present werken: aanwezig zijn op plaatsen waar de potentiële doelgroep te vinden is (pleinen, straten, buurthuizen, scholen etc), de zogenaamde vindplaatsen
4. Voorlichting geven op (collectieve) locaties waar de potentiële doelgroep aanwezig is.

Van theorie naar contact, hoe gaan we invulling geven aan outreachend werken?

We kiezen er niet voor om min of meer ongericht, voortdurend fysiek in de wijken aanwezig (present) te zijn om daar met de potentiële doelgroep het contact te leggen. Dit is de opdracht aan het Jongerenwerk. Modelmatig beschouwd past het hulpmodel beter bij de taakopvatting van het Jongerenpunt. Dat betekent dat het Jongerenwerk voor ons wel een belangrijke partner is om jongeren aangemeld te krijgen. Daarom investeren we voortdurend in de samenwerking met het jongerenwerk en nemen we vanuit het Jongerenpunt bijvoorbeeld deel aan multidisciplinair casusoverleg.

Met het hulpmodel als vertrekpunt werkt het Jongerenpunt op basis van een mixed-method strategie. Jongeren kunnen **zichzelf aanmelden** voor dienstverlening. Afhankelijk van de behoefte van de jongere kan het eerste contact vervolgens plaatsvinden op locatie van het Jongerenpunt, bij de jongere thuis of op een andere plek waar de jongere zich vertrouwd voelt.

Jongeren worden ook **actief benaderd** naar aanleiding van **signalen**¹⁴ van netwerkpartners (jongerenwerkers, andere hulp- en dienstverlenende instanties), lijstwerk dat beschikbaar komt (bijvoorbeeld via het Inlichtingenbureau gemeenten of DUO) en bijvoorbeeld meldingen/hulpvragen van de directe omgeving van de jongere (denk aan ouders, vrienden en bekenden). De wijze waarop het Jongerenpunt het contact vervolgens tot stand probeert te brengen verschilt van geval tot geval en soms op basis van een inschatting van de te leveren inspanning/inzet afgezet tegen het verwachte resultaat. Een en ander wordt verder uitgewerkt in het volgende hoofdstuk.

Daarnaast proberen we met de doelgroep in contact te komen door het geven van **voorlichting op collectieve locaties**. Daar waar mogelijk en zinvol sluiten medewerkers aan bij voor de doelgroep georganiseerde evenementen en vindplaatsen, waarbij het doel is om het Jongerenpunt en de

¹¹ Van Doorn, e.a. 2013

¹² Goossense, 2013; Scholte, e.a. 2012; Verplanke, 2013

¹³ Brandsen, ea 2010; Rhodes, 1994; van Doorn, 2004; Verplanke & Tonkens, 2013

¹⁴ RMC werkt al op deze manier: DUO levert lijstwerk met daarop de gegevens van nieuwe voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar. RMC verrijkt deze informatie met gegevens uit SUWI-net, bijvoorbeeld om vast te stellen of de jongere werkt of niet. En neemt vervolgens initiatief tot contact met de jongere. Door hem of haar aan te schrijven, en als dat niet tot resultaat leidt, door het afleggen van een huisbezoek.

dienstverlening die het Jongerenpunt biedt onder de aandacht te brengen. Gedacht kan worden aan onderwijsinstellingen (bijvoorbeeld zoals nu voor het VSO/PRO al plaatsvindt), maar ook door op gezette tijden aanwezig te zijn in de 'huiskamers' van het jongerenwerk.

Zichtbaar, herkenbaar en zelfs een beetje leuk

Het is onmiskenbaar dat jongeren een groot deel van hun tijd doorbrengen op het internet. Cyberspace is daarmee een wezenlijk onderdeel geworden van de leefwereld waarin jongeren verkeren. Niet zelden hebben jongeren meer sociale contacten 'online' dan 'offline'. Instanties die zich bezighouden met jongeren staan voor de lastige uitdaging om zich op een effectieve manier tot deze, aan voortdurende verandering en specifieke spelregels en etiquette onderhevig zijnde, leefwereld te verhouden. Voor het Jongerenpunt is dat niet anders.

Daarom gaan we een intensieve online (en offline) campagne rondom het Jongerenpunt opzetten. De inhoud en uitgangspunten hiervan worden verder uitgewerkt in het hoofdstuk communicatie, maar we geven nu alvast inzicht in de belangrijkste functies:

- Vertrouwd raken binnen de doelgroep. Drempel om contact met ons op te nemen verlagen. Minder 'ambtelijk' zijn, meer 'leuk en hip', kortom, een organisatie waarmee je contact kunt opnemen zonder je te moeten schamen bij je vrienden.
- Activeren netwerk en verwijzers. Laten zien aan partners dat we er zijn en wat we te bieden hebben voor 'hun' cliënten en pupillen. Voorbeelden zijn gerichte advertenties op ouders, informatie over projecten en ondersteuning. Doel is om nieuwe samenwerkingen tot stand te brengen, bestaande partners te informeren en op de radar te blijven en voor hen een logische ingang te vormen.
- Ingang/meldpunt voor jongeren met concrete ondersteuningsvragen. Ook hier aansprekende foto's, filmpjes in combinatie met continue, crossmediale bereikbaarheid 24/7.

Perspectief staat centraal in alles dat we doen

We kiezen voor een duidelijke focus op de thema's werk, inkomen en onderwijs omdat dit benadrukt waar het Jongerenpunt als 'merk' voor staat, namelijk: werken aan jouw talent en perspectief.

Perspectief staat dus centraal. Het verstrekken van een uitkering is hieraan ondergeschikt: een uitkering is geen doel maar een middel dat het financieel mogelijk maakt om van A naar B te kunnen komen. En het (gaan) ontvangen van een uitkering is geen voorwaarde om voor ondersteuning door het Jongerenpunt in aanmerking te komen.

- Naar jongeren toe wordt hiermee duidelijk gemaakt dat het Jongerenpunt een plek is waar je heen gaat als je vooruit wilt in het leven. En waar jij je niet hoeft te schamen als je toevallig eens een bekende tegen komt.
- Naar verwijzers toe is duidelijk voor wat voor soort dienstverlening zij met hun cliënten bij het Jongerenpunt terecht kunnen.
- Naar werkgevers toe is duidelijk dat jongeren in begeleiding bij het Jongerenpunt gemotiveerd zijn om aan hun *employability* te werken.

8. En nu de praktijk: wat gaan we anders en beter doen?

Zoals beschreven in het vorige hoofdstuk zetten we het Jongerenpunt in onze regio neer als één herkenbaar label waar jongeren terecht kunnen met ondersteuningsvragen op alle leefgebieden. De primaire deskundigheid van het Jongerenpunt bevindt zich op de domeinen werk, inkomen en onderwijs. Dat betekent dat we in ieder geval de volgende partijen in de dagelijkse uitvoering van het Jongerenpunt nodig hebben:

- Halte Werk: uitvoering Participatiewet (inkomen en doelmatigheid HAL-gemeenten, doelmatigheid BCH-gemeenten); Inclusief
 - o Route Arbeid: sluitende aanpak VSO/PrO en Entree-onderwijs;
 - o Route Nieuwkomers: arbeidstoeleiding en inburgering van jonge nieuwkomers;
- RMC: ondersteuning voortijdig schoolverlaters voor zover het de trajectbegeleidingstaak betreft¹⁵;
- BCH-gemeenten: inkomensondersteuning a.g.v. Participatiewet
- WNK: arbeidstoeleiding, aanbodversterking, assessment, diagnostiek en jobcoaching.

¹⁵ Het onderdeel verzuimmeldingen valt buiten de scope van de opdracht en het bereik van het Jongerenpunt.

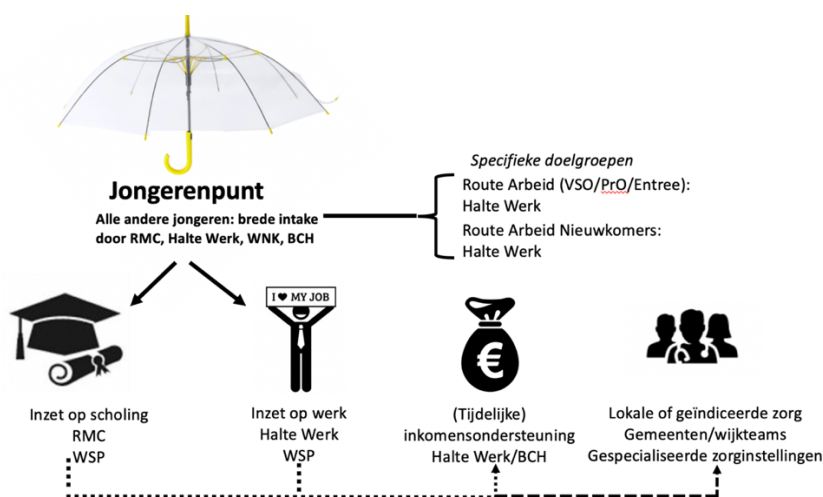
- WSP: matching vacatures, werkgeversdienstverlening

Voor vraagstukken op andere leefgebieden werken we nauw samen met gespecialiseerde organisaties, veelal gefinancierd vanuit Jeugdwet, WMO of zorgverzekeraars. Om dit proces te vergemakkelijken en inhoudelijk te verstevigen heeft Mee& de Wering als partner in het Jongerenpunt een belangrijke makel-, schakel- en adviesfunctie¹⁶.

Bundeling van capaciteit, expertise en instrumenten

Op dit moment voeren deze organisaties ieder nog specifieke taken voor specifieke doelgroepen (VSV, P-wetter, etc.) uit. Het gevolg is dat de begeleidende organisatie, en daarmee het aanspreekpunt van de jongere niet altijd duidelijk is, kan veranderen en dat er regelmatig meerdere organisaties tegelijkertijd deelregie op het traject voeren. Bovendien hangt de inhoud van de ondersteuning die de jongere wordt geboden nu nog in belangrijke mate af van de vraag tot welke doelgroep de jongere behoort c.q. welke organisatie 'regiehouder' is. Dat is niet efficiënt, is voor jongeren ingewikkeld en frustrerend en laat de processen en organisaties leidend zijn in plaats van de vraag van de jongere. We willen toe naar een situatie waarin het niet uitmaakt of een jongere nu VSV-er, P-wetter of NUG-er is. En waarin jongeren kunnen rekenen op ondersteuning die aansluit bij hun behoefte en wordt uitgevoerd door de partij die daartoe het beste geëquipeerd is. Om dit te bereiken hebben we voor de dagelijkse bemensing van het Jongerenpunt twee scenario's ontwikkeld.

Scenario 1: Specialisatie

In dit scenario brengen Halte Werk, BCH, RMC en WNK allen capaciteit en expertise bij het Jongerenpunt in. Zodra er contact is tussen een jongere en het Jongerenpunt (en er voldoende vertrouwen is), vindt een brede intake plaats. Daarbij is aandacht voor alle leefgebieden. Deze intake wordt op dezelfde wijze uitgevoerd, ongeacht of de medewerker die dit doet afkomstig is van WNK, BCH etc. Op basis van de intake en de ondersteuningsvraag van de jongere vindt vervolgens de routebepaling plaats. Deze is relevant voor de vraag welke organisatie verantwoordelijk wordt voor de klantregie. Deze wordt primair bepaald aan de hand van het doel dat samen met de jongere wordt opgesteld.

- Is het doel plaatsing op onderwijs, dan voert een trajectbegeleider van RMC de klantregie;
- Is het doel plaatsing op werk, dan voert een klantmanager van Halte Werk, BCH of WNK de klantregie.
- Is het doel zorg dan is het regievraagstuk ingewikkelder.
 - Indien het een jongere van 16 tot 23 betreft, *zonder* uitkering, dan voert het RMC klantregie (uitvoering wettelijke taak).

¹⁶ Daarnaast is Mee & de Wering een belangrijke partner als het gaat om het bieden van geïndiceerde dagbesteding, gespecialiseerde re-integratie, diagnostiek en kortdurende psychosociale hulpverlening.

- In alle andere gevallen voert een klantmanager van Halte Werk/WNK of BCH de klantregie, waarbij nauw wordt samengewerkt met gespecialiseerde partners¹⁷.

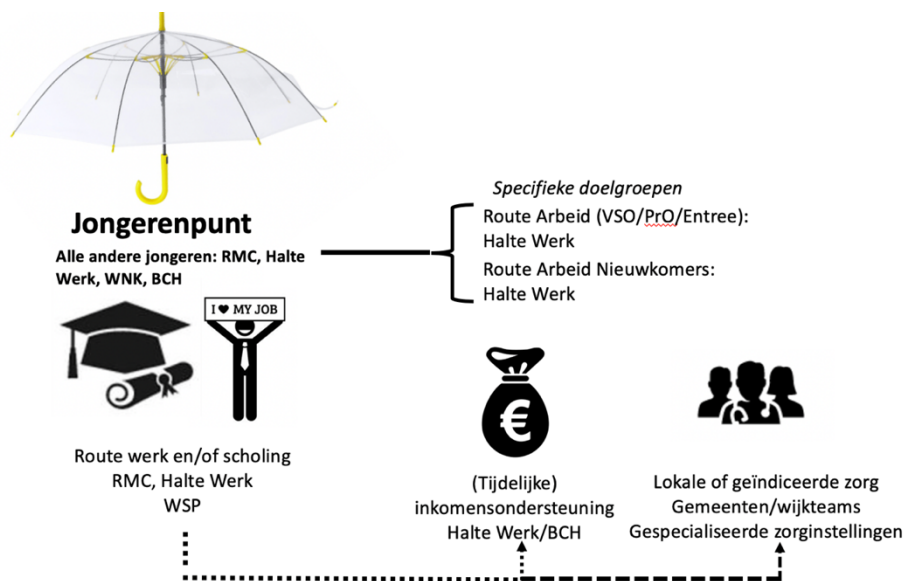
Ten opzichte van het bestaande inrichtingsmodel betekent dit dat:

- RMC-trajectbegeleiders zich ook gaan richten op jongeren mét startkwalificatie, en dat de leeftijdsgrens verschuift van tot 23, naar tot 27.
- Halte Werk en BCH voor jongeren waarbij het traject gericht is op toeleiding naar scholing, de klantregie overdragen aan RMC. Ook als er sprake is van een uitkering.
- We een scheiding aanbrenge tussen de taken gericht op uitkeringsverstrekking (rechtmatigheid) en taken gericht op re-integratie (doelmatigheid).

We merken op dat in beide routes gebruik kan worden gemaakt van de dienstverlening van WSP, bijvoorbeeld in de vorm van bemiddeling naar een (leer)werkplek voor arbeidsfitte jongeren. En dat indien nodig door de klantmanager/trajectregisseur meer gespecialiseerde ondersteuning kan worden ingezet op basis van inkoop.

Er zijn twee, op specifieke doelgroepen gerichte aanpakken die niet volgens dit model lopen. Dat zijn Route Arbeid (sluitende aanpak VSO/PrO en Entree-onderwijs) en Route Nieuwkomers (toeleiding en inburgering jonge nieuwkomers). Beiden kennen een eigen, gespecialiseerd werkproces dat goed loopt en we ongewijzigd laten. Omdat beide aanpakken wel gericht zijn op jongeren gaan beide aanpakken voor wat betreft communicatie en *identity* wel onder het label Jongerenpunt vallen.

Scenario 2: Integratie

Ook in dit scenario brengen RMC en Halte Werk capaciteit in bij het Jongerenpunt. Echter, in dit scenario worden er geen aparte routes ‘werk’ en ‘onderwijs’ ingesteld. Anders gezegd, de klantmanager van Halte Werk, BCH, de trajectbegeleider van RMC en WNK hebben hetzelfde takenpakket, ieder hetzelfde mandaat en zijn allen in staat om jongeren te ondersteunen zowel richting werk als richting arbeid. In onderstaande tabel wegen we beide scenario's tegen elkaar af.

¹⁷ De invulling van die regierol is vervolgens afhankelijk van de complexiteit van de problematiek. Zo kan het zijn dat eerst een gespecialiseerd hulpverleningstraject noodzakelijk is voordat eventuele stappen naar werk of opleiding kunnen worden gezet. De klantmanager heeft in dat geval een belangrijke makel- en schakelrol om die ondersteuning beschikbaar te laten komen. Is die ondersteuning eenmaal geregeld, dan voert de klantmanager vervolgens niet zozeer inhoudelijk de regie, maar houdt hij of zij vooral toezicht op het proces (procesregie, zie ook pagina 36).

	Scenario Specialisatie	Scenario Integratie	
	Afhankelijk van het uitstroomdoel en de route die vervolgens wordt gekozen kan een extra overdrachtsmoment ontstaan. Bijvoorbeeld wanneer een medewerker van Halte Werk of WNK de intake uitvoert en de route onderwijs (regievoering RMC) gekozen wordt. Of vice versa.	In dit scenario speelt deze overdracht geen rol. Vanaf het eerste moment is voor de jongere duidelijk wie zijn of haar primaire aanspreekpunt is. De jongere hoeft daarmee niet aan twee medewerkers opnieuw zijn/haar verhaal te doen.	
	Het zal regelmatig voorkomen dat gedurende het begeleidingstraject het uitstroomdoel verandert. Bijvoorbeeld omdat een jongere zich een beter beeld gaat vormen van het wensberoep en dan alsnog (ook) een scholing wil starten. In dit scenario zou er dan een wisseling van route plaatsvinden – en daarmee gaat de jongere ook over naar een andere begeleider.	In dit scenario speelt dit aandachtspunt geen rol. Omdat de medewerker zowel thuis is in toeleiding naar werk en naar onderwijs kan deze flexibel meebewegen met verandering. Bijkomend voordeel is dat er geen taakverwarring kan ontstaan bij gecombineerde routes (zoals BBL – leren en werken).	
	Dit scenario vraagt minder brede kennis en expertise van de klantmanager / trajectbegeleider. Deze is specialist op zijn/haar eigen terrein (werk of scholing).	Dit scenario vraagt bredere kennis en expertise van de klantmanager / trajectbegeleider. Bij een keuze voor dit scenario zal dan ook geïnvesteerd moeten worden in kennisuitwisseling, intervisie etc.	
	Ontschot werken blijft in dit scenario een punt van aandacht.	Dit scenario maakt het in partnership en 'ontschot' ontwikkelen van nieuwe methoden en instrumenten meer vanzelfsprekend omdat RMC, Halte Werk, BCH en WNK in de praktijk met dezelfde vraagstukken geconfronteerd gaan worden.	
	In dit scenario hebben medewerkers toegang tot het budget en de instrumenten die verbonden zijn aan hun specialisme.	Dit scenario vraagt om een mandaat dat de huidige organisatorische inrichting overstijgt. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat een medewerker van RMC of WNK die als trajectbegeleider in het Jongerenpunt werkzaam is, Participatiebudget in moet kunnen zetten.	
	In dit scenario is er minder resultaatafhankelijkheid tussen de verschillende organisaties.	Het Jongerenpunt wordt hier bemand door medewerkers uit verschillende organisaties. Daarbinnen werken we vanuit 1 methodiek aan 1 gezamenlijke opdracht, maar dit neemt niet weg dat Halte Werk en RMC ieder ook een eigen wettelijke opdracht hebben uit te voeren. Dit scenario stelt daarom	

		zwaardere eisen aan het sturingsarrangement en het onderling vertrouwen. Dat geldt overigens niet alleen voor resultaatsturing, maar ook voor financiële sturing.	
	Door in de intake integraal samen te werken sluit dit scenario aan op een eventuele toekomstige beweging waarin WNK en Halte Werk (nog) nauwer gaan samenwerken of zelfs samengaan.	Idem.	
	In dit scenario is de meest zichtbare lokale verbinding met het Jongerenpunt vooral het onderdeel toegang en intake. Daarna wordt afhankelijk van het uitstroomdoel 'backoffice' een specialist toegewezen.	Een belangrijk uitgangspunt van het Jongerenpunt is dat we meer outreachend gaan werken. Dat betekent bijvoorbeeld dat we (ook) willen aansluiten op de lokaal georganiseerde sociale infrastructuur. Bijvoorbeeld door aanwezig te zijn bij het sociaal plein in Heerhugowaard. In dit scenario is het maken van deze aansluiting eenvoudiger, omdat zowel de route scholing als de route werk in één en dezelfde medewerker toegankelijk zijn.	
	Dit scenario vraagt minder van de organisaties en medewerkers voor wat betreft de veranderopgave.	Dit scenario vraagt meer van de organisaties en medewerkers voor wat betreft de veranderopgave.	

Advies scenario

Eerder in dit plan beschreven we de uitgangspunten van onze dienstverlening. Daarin noemden we elementen zoals 'overzichtelijk', 'integraal' en 'niet de organisaties centraal maar de jongeren centraal' en 'zo min mogelijk overdrachten'. Het scenario 'integratie' doet het beste recht aan deze uitgangspunten. Echter, we realiseren ons ook dat de veranderopgave van dit scenario een grotere is en veel vraagt zowel van medewerkers in de uitvoering (brede kennis) als van het management (enerzijds stevig aan het roer blijven voor de eigen taakstellingen, anderzijds soms het belang van het Jongerenpunt als geheel boven de eigen organisatiebelangen plaatsen). We zijn bezorgd dat directe integratie een te grote stap is om ineens te maken, zeker in een context waarin ook al allerlei andere veranderingen¹⁸ worden doorgevoerd. Daarmee ontstaat een risico dat de veranderopgave zodanig groot wordt dat we vooral bezig zijn met onszelf en andere resultaten onder druk komen te staan. Daarom adviseren we een zorgvuldig, gefaseerd traject. We gebruiken 2020 om het Jongerenpunt goed neer te zetten, uitgaande van het specialisatiemodel maar met integratie als stip op de horizon. In het eerste kwartaal van 2021 kijken we waar we staan met de implementatie, hoe jongeren onze dienstverlening op dat moment waarderen en of er al voldoende basis is om de vervolgstap naar integratie te maken.

Scheiden doel- en rechtmatigheid in de uitvoering Participatiewet

Het uitgangspunt dat perspectief leidend is voeren we ook door in het klantmanagement rondom uitvoering Participatiewet. In de huidige situatie is het onderdeel 'recht op uitkering' dominant in het

¹⁸ Zoals: alle organisaties gaan werken onder 1 herkenbaar label, RMC wordt ook verantwoordelijk voor toeleiding naar school van jongeren van 23 tot 27 jaar, de implementatie van outreachend werken, de ontwikkeling van nieuwe instrumenten etc.

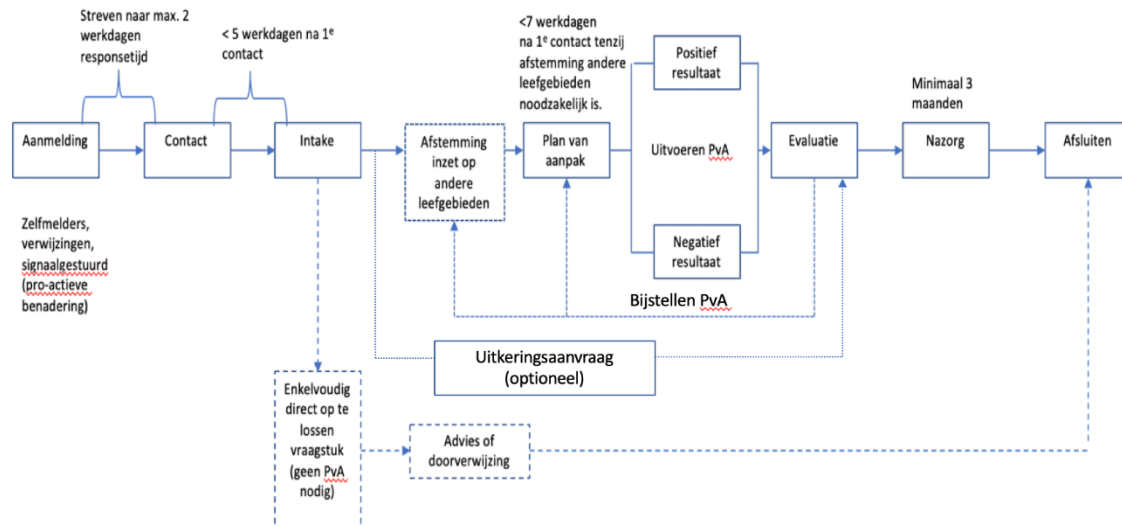
klantmanagement. Klantmanagers zijn relatief veel tijd kwijt aan het onderhouden van de uitkering. In het contact tussen jongere en klantmanager is de uitkering een dominante kwestie. Daarnaast vragen de taken een andere gerichtheid. Bij uitkeringsgerelateerde taken past een zorgvuldige, op rechtmatigheid gerichte instelling, met veel aandacht voor procedurele correctheid en toepassing van wet- en regelgeving. Bij werkgerelateerde taken past juist een meer mensgerichte, pragmatische en flexibele aanpak, gericht op het resultaat. Bijkomend punt van aandacht is dat de klantmanager in de huidige situatie voor jongeren als bedreigend en machtig kan worden ervaren, doordat de klantmanager direct kan beslissen over het inkomen van de jongere. Dit helpt niet om het vertrouwen op te bouwen dat nodig is voor een meer coach- en ontwikkelgerichte relatie.

We kiezen er daarom voor om in het klantmanagement de regierol op doelmatigheid centraal te stellen. Dat betekent dat de klantmanager niet langer de technische verantwoordelijkheid draagt voor de uitkeringsverstrekking. Deze taak brengen we onder bij een uitkeringsspecialist. Natuurlijk is afstemming tussen deze twee functionarissen noodzakelijk. Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van fraude. Of wanneer de klantmanager constateert dat de jongere verwijtbaar gedrag vertoont en een financiële sanctie als laatste correctiemiddel noodzakelijk wordt geacht. Om dat te vergemakkelijken zorgen we voor fysieke nabijheid tussen klantmanager/trajectbegeleider en uitkeringsspecialist.

In veel andere gemeenten is op basis van vergelijkbare argumenten al sprake van een functionele scheiding doel- en rechtmatigheid. Maar ook binnen Halte Werk zijn we hier niet helemaal onbekend mee. Binnen Route Arbeid (ondersteuning VSO/PrO) werken we al met succes op deze manier. En ook in de taakverdeling BCH/Halte Werk is dit uitvoeringsprincipe afgesproken als het gaat om uitkeringsgerechtigde jongeren: Halte Werk is verantwoordelijk voor de intake en de arbeidstoeleiding, BCH is verantwoordelijk voor uitkeringszaken.

Werkproces

In onderstaande afbeelding laten we het primaire proces van het Jongerenpunt op hoofdlijnen zien.

Aanmelding

Het contact tussen jongere en Jongerenpunt kan op verschillende manieren tot stand komen. We onderscheiden:

- Zelfmelders
- Verwijzingen/aanmeldingen door derden
- Pro-actieve benadering o.b.v. signaalsturing

Zelfmelders

Om het voor jongeren zo eenvoudig mogelijk te maken zich bij het Jongerenpunt aan te melden, bieden we meerdere ingangen.

- Jongeren kunnen tijdens kantooruren **binnenlopen** bij het Jongerenpunt. Op dit moment is het Jongerenpunt fysiek ondergebracht in het kantoor van Halte Werk. Echter is van een herkenbaar fysiek Jongerenpunt op dit moment nog geen sprake. Er is bijvoorbeeld geen op jongeren toegesneden ontvangst. Er zijn alleen een aantal van de reguliere balies gereserveerd voor gesprekken met jongeren. Jongeren hebben aangegeven dat de huidige fysieke inrichting voor hen een forse drempel vormt. Daarom onderzoeken we de mogelijkheid om het Jongerenpunt ook fysiek een eigen 'smoel' te geven. Zie hiervoor de paragraaf 'Huisvesting' in hoofdstuk 12.
- Jongeren kunnen zich ook **aanmelden bij de bestaande sociale infrastructuur** op lokaal niveau. Zo heeft bijvoorbeeld de gemeente Heerhugowaard het Sociaal Plein waar mensen tijdens kantooruren vrij kunnen inlopen met ondersteuningsvragen en kunnen inwoners van de BCH-gemeenten terecht bij het Sociaal Team. We willen dat medewerkers van het Jongerenpunt op gezette tijden op deze locaties aanwezig zijn (spreekuur). Daarmee maken we voor jongeren de afstand tot onze dienstverlening letterlijk kleiner en versterken we bovendien de samenwerking en afstemming met het netwerk. Zo slaan we twee vliegen in één klap.
- Jongeren zijn buitengewoon actief op Internet. Daarom ontwikkelen we (samen met jongeren - zie het hoofdstuk communicatie) voor het Jongerenpunt een aantrekkelijke website, Facebook- en Instagrampagina. Op deze pagina geven we informatie over wat het Jongerenpunt te bieden heeft en hoe we werken. Maar ook maken we het voor jongeren mogelijk om langs deze kanalen meer informatie aan te vragen of om zich aan te melden. Bijkomend voordeel van een '**digitale toegang**' is dat deze ook buiten kantooruren voor jongeren te bereiken is.
- Daarnaast zorgen we uiteraard voor goede **telefonische bereikbaarheid**. Het Jongerenpunt krijgt een eigen telefoonnummer en zal ook via Whatsapp bereikbaar zijn.

Verwijzingen door derden

Verwijzers kunnen gebruik maken van dezelfde kanalen als de jongeren. Daarnaast zorgen we voor nabijheid en makkelijke afstemming door aanwezig te zijn 'op locatie' zoals hierboven beschreven en nemen we deel aan bestaande multidisciplinair casus overleggen.

Proactieve benadering op basis van signaalsturing/lijstwerk

Al eerder beschreven we dat we niet uitsluitend wachten totdat jongeren zich bij ons melden, maar nemen we indien daar aanleiding toe is ook (ongevraagd) initiatief tot contact. Daarbij nemen we uiteraard de geldende regelgeving rondom privacy in acht. Dat betekent dat de pro-actieve benadering van het Jongerenpunt zich vooralsnog zal richten op de volgende groepen:

- Voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar (wettelijke grondslag: RMC-wetgeving);
- Jongeren van 23 tot 27 jaar zonder startkwalificatie die niet werken, niet op school zitten en geen uitkering ontvangen (grondslag: artikel 10f Participatiewet) – zie hierna onder het project 'Jongeren in beeld'.
- Jongeren in het laatste jaar van het VSO en PRO-onderwijs (sluitende aanpak VSO/PRO en Entree via Route Arbeid).

Project Jongeren in beeld

Artikel 10f Participatiewet maakt het voor gemeenten mogelijk om jongeren zonder startkwalificatie actief te benaderen met een ondersteuningsaanbod. Om gemeenten te faciliteren in het bereiken van deze doelgroep biedt het Inlichtingenbureau gemeenten de applicatie Jongeren in Beeld. In het kort komt het erop neer dat het Inlichtingenbureau verschillende bestanden aan elkaar koppelt en op basis daarvan aan gemeenten een lijst aanlevert van jongeren van 23 tot 27 jaar die niet in het bezit zijn van een startkwalificatie, niet werken, niet op school zitten en ook geen uitkering ontvangen.

Contact

Nadat de aanmelding een feit is, is de volgende stap om daadwerkelijk met de jongere in contact te komen. We streven ernaar om altijd binnen 2 dagen een reactie of ontvangstbevestiging te geven met een voorstel voor het intakegesprek. Indien de aanmelding vanuit het netwerk is gekomen stemmen

we met de verwijzer af hoe we het beste met de jongere in contact kunnen komen. Als het even kan kunnen we de jongere direct zelf bellen voor een 'normale' afspraak op het Jongerenpunt. Wat zeker in het eerste gesprek goed zal werken is om de verwijzer en de jongere gezamenlijk te spreken.

Het zal voorkomen dat het contact met jongeren moeilijk tot stand komt c.q. dat de jongere om wat voor reden dan ook de boot afhoudt en niet reageert op telefoontjes, e-mails en/of brieven. In dergelijke gevallen, zeker wanneer het gaat om jongeren in een zorgwekkende positie, proberen we via (onaangekondigde) huisbezoeken toch met de jongere in gesprek te komen. Uitgangspunt hierbij is wel dat de medewerker een onaangekondigd huisbezoek niet alleen doet (veiligheidsoverwegingen).

Soms, alle inspanningen ten spijt, zal het niet lukken om het contact tot stand te brengen. Als de jongere voor ons onvindbaar is, niet reageert op telefoontjes en dergelijke en ook via de verwijzer of bijvoorbeeld het jongerenwerk geen contact met de jongere te krijgen is, dan kunnen we niet anders dan stoppen. Hetzelfde geldt als een jongere ondubbelzinnig iedere vorm van hulp weigert. We hanteren een werkafspraken om in dergelijke gevallen na drie maanden nog eens een poging te doen om met de jongere in contact te komen. Misschien is de situatie inmiddels gewijzigd en is de jongere nu wél bereid om het gesprek aan te gaan.

Intake

Als eenmaal het contact tot stand is gebracht en er voldoende vertrouwen is aan de kant van de jongere, begint het proces van intake en vraagverheldering. Als het even kan dan spreken we de jongere daarvoor bij het Jongerenpunt. Als dat nog een brug te ver is spreken we af met jongeren op 'afwijkende' plekken en tijden, zoals bij de jongere thuis of een andere plek waar de jongere zich prettig voelt. Of we pikken de jongere ergens op om vervolgens op een rustige locatie het gesprek te kunnen voeren. Een dergelijke inzet bieden we met name wanneer we vermoeden dat het gaat om jongeren in een kwetsbare, zorgwekkende positie.

Tijdens de intake brengt de medewerker, samen met de jongere, op een gestructureerde wijze de (latente) ondersteuningsbehoefte in beeld. Alle leefgebieden passeren daarbij de revue. Ook wordt aandacht geschonken aan wat wél al is gelukt. We merken op dat dit en delicaat proces is dat veel vakmanschap vraagt van de medewerker. Deze moet in staat zijn om in korte tijd een werkbare relatie met de jongere op te bouwen waarin deze zich voldoende vertrouwd voelt om openheid te geven rondom zijn of haar dromen, doelen, sterke punten, zwakke punten en problematiek. Soms hebben jongeren onrealistische verwachtingen ten aanzien van te bereiken doelen of de inhoud van de ondersteuning. Voor medewerkers betekent dit een voortdurende uitdaging om onrealistische beelden om te buigen en toch aansluiting te houden bij de (potentiele) intrinsieke motivatie van de jongere. Het is daarbij belangrijk te realiseren dat het voor jongeren niet altijd vanzelfsprekend is om hulp te accepteren. 'De jongere vertellen hoe de wereld in elkaar zit' of 'een beetje realisme bijbrengen' brengt het risico met zich mee dat de jongere het contact afbreekt en weer uit beeld verdwijnt. Juist daarom is het in de fase waarin het contact met de jongere wordt gelegd en nog fors gewerkt moet worden aan vertrouwen belangrijk dat de medewerker aansluit bij de belevingswereld en het tempo van de jongere.

Routekeuze

Eén van de belangrijkste punten die tijdens het intakeproces de revue passeren is het samen met de jongere vaststellen van het te bereiken hoofddoel. Zoals beschreven starten we het Jongerenpunt vanuit een model waarin we afhankelijk van het hoofddoel (werk of onderwijs) diegene inzetten die het beste geëquipeerd is om de jongere te helpen zijn of haar doel te bereiken en in dit hele proces voor de jongere het centrale aanspreekpunt vormt en regie voert. Hieruit volgt dat er na de intake een wisseling plaats kan vinden in de contactpersoon van de jongere. We realiseren ons dat dit voor jongeren niet altijd prettig is. Echter, dit is een onvermijdelijk gevolg van de keuze om vooralsnog te werken vanuit het specialisatiemodel. Om deze overdracht voor jongeren te vergemakkelijken is het allereerst belangrijk dat we de jongere goed uitleggen waarom we dit doen: *we willen dat jij op de best mogelijke manier geholpen wordt en jij hebt een vraag waar mijn collega beter in is dan ik.* Daarnaast kunnen we jongeren begeleiden in het eerste gesprek met het nieuwe aanspreekpunt: een warme overdracht.

Uitkeringsaanvraag

Tijdens de intake wordt ook aandacht besteed aan de financiële situatie van de jongere. Indien er sprake is van een inkomensvraagstuk onderzoekt de medewerker of er mogelijk sprake is van een recht op uitkering. De medewerker informeert de jongere over diens rechten en plichten indien wordt overgegaan tot het aanvragen van een uitkering en over het proces dat daarvoor moet worden doorlopen. De ervaring laat zien dat de onvermijdelijke focus op rechtmatigheid, die met een uitkeringsaanvraag gepaard gaat, voor sommige jongeren zo spannend is dat zij afhaken en uit beeld verdwijnen. Afhankelijk van de zelfredzaamheid van de jongere biedt de medewerker vanuit de opgebouwde werkrelatie de jongere daarom - in meer of mindere mate - ondersteuning en begeleiding in dit proces. Deze kan bijvoorbeeld bestaan uit het meegaan naar een afspraak, of samen met de jongere in kaart brengen welke bewijsstukken moeten worden overlegd en hoe daar aan te komen. Indien het een aanvraag voor een Participatiewet-uitkering betreft vindt de feitelijke afhandeling van de aanvraag *backoffice* plaats door een uitkeringspecialist van Halte Werk of BCH. Deze kan indien nodig voor het vaststellen van het recht op uitkering direct contact met de jongere opnemen. De medewerker die na de intake is aangewezen als regiehouder blijft ook in deze fase voor de jongere het vaste aanspreekpunt.

Verbinding met ondersteuning op andere leefgebieden

Hoewel we in het Jongerenpunt een focus aanbrengen op de thema's werk, onderwijs en inkomen, betekent dit niet dat jongeren niet bij het Jongerenpunt aan kunnen kloppen met zorg gerelateerde vragen. In veel gevallen is (parallele) inzet van een zorgtraject een randvoorwaarde om succes te kunnen boeken op het terrein van werk of onderwijs. Daarom zorgen we tijdens de intake, het opstellen van het plan van aanpak en de uitvoering daarvan voor een stevige verbinding met de hulpverlening, waarvan de toegang vaak op lokaal niveau is georganiseerd (netwerkgedachte). Bijvoorbeeld door aan te sluiten op bestaande lokale casusoverleggen en intakeprocessen en door nauwe samenwerking met Mee & de Wering.

Het Jongerenpunt heeft daarin geen opdrachtgevende rol maar kan op basis van een gelijkwaardig partnership de problematiek van individuele jongeren agenderen. De medewerker zal daarbij op een constructieve wijze moeten weten te balanceren tussen enerzijds het belang van de jongere en anderzijds de professionaliteit en beslisruimte van instanties. Anders gezegd, de medewerker heeft geen mandaat en moet bovendien oppassen geen partij te kiezen. Tegelijkertijd werkt de trajectbegeleider vanuit een organisatie overstijgende opdracht en intrinsieke waarde dat a) jongeren binnen de gestelde termijn de juiste ondersteuning krijgen en b) dat we jongeren in beginsel niet loslaten totdat we zeker weten dat de juiste hulp is/wordt ingezet. Dat betekent dat we soms een bemiddelende/mediator-achtige rol moeten vervullen tussen de jongere en de instanties.

Opstellen plan van aanpak

Tijdens de intake is integraal in beeld gebracht welke doelen de jongere wil bereiken, wat de jongere daarin zelf kan doen en welke ondersteuning daarbij door wie wordt ingezet. Dit wordt op begrijpelijke wijze SMART vastgelegd in een plan van aanpak. Het plan wordt ondertekend door de jongere en de trajectbegeleider. Eventuele trajectplannen van andere uitvoerders worden als aanhangsel toegevoegd en maken integraal deel uit van de gemaakte afspraken. We merken op dat dit geen statisch document is maar gedurende de looptijd van het traject naar behoefte kan worden aangepast en aangevuld.

Aandachtspunt is dat er op dit moment in de regio voor plannen van aanpak een veelvoud aan formats worden gebruikt. Wat deze met elkaar gemeen hebben is dat zij nagenoeg allemaal meerdere leefgebieden omvatten. Echter, de diepgang en indeling van de plannen verschilt sterk. Het zou de integraliteit van de ondersteuning en de afstemming vergemakkelijken wanneer er binnen de regio op een meer uniforme wijze wordt gewerkt. Dat geldt des te meer gelet op het grote aantal verhuisbewegingen van jongeren door de regio heen. Dit gaat echter verder dan de scope van de bestuurlijke opdracht zoals die aan Halte Werk is verstrekt. Daarom stellen we voor om het PORA te vragen opdracht te geven tot het ontwikkelen van een regionaal uniforme format voor integrale plannen van aanpak. Die opdracht kan door het PORA bij Halte Werk worden belegd, maar ook elders.

Uitvoeren plan van aanpak

Nadat in het plan van aanpak duidelijk is afgesproken aan welke doelen en deelresultaten gewerkt gaat worden, welke stappen daarbij gezet moeten worden, door wie en wanneer, start de feitelijke uitvoering. Deze kan bestaan uit een breed scala aan interventies (zie paragraaf 'interventies').

Tijdens de uitvoering van het plan heeft de trajectbegeleider een belangrijke regierol. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte, de zelfredzaamheid en de complexiteit van de problematiek van de jongere kan daarbij een onderscheid worden gemaakt in:

- Inhoudelijke regie
- Procesregie

Inhoudelijke regie

Bij relatief enkelvoudige vraagstukken kan de trajectbegeleider, samen met de jongere, zelf invulling geven aan de benodigde ondersteuning. De trajectbegeleider is hierbij niet afhankelijk van de inzet van anderen en kan daarom, samen met de jongere, op inhoud de volledige verantwoordelijkheid dragen voor de ondersteuning. Dat betekent ook dat de trajectbegeleider samen met de jongere bepaalt wat de frequentie en inhoud van het contact is. Voor relatief zelfredzame jongeren kan de trajectbegeleider bijvoorbeeld de rol van klankbord/sparringpartner hebben, wat bestaat uit: zo nu en dan een motiverend berichtje sturen en de jongere tippen op passende vacatures, opleidingen of andere kansen. Voor andere jongeren zal face-to-face contact beter werken. In persoonlijk contact kan de trajectbegeleider de jongere bijvoorbeeld met behulp van coaching technieken helpen om zich een beeld te vormen van zijn of haar wensberoep, hoe dat doel te bereiken en wat eventueel een plan-B kan zijn. Ook kan de trajectbegeleider de jongere helpen met hands-on ondersteuning zoals het opstellen/verbeteren van een CV of sollicitatiebrief, het zoeken naar en inschrijven bij een passende opleiding of het aanvragen van een uitkering.

Procesregie

In andere gevallen is een meer intensief of gespecialiseerd ondersteuningstraject nodig. De trajectbegeleider kan in dat geval (aanvullend) gebruik maken van extern ingekochte of anderzijds beschikbare (maatwerk)trajecten. In dat geval delegeert de trajectbegeleider dus een deel van de inhoud van de ondersteuning naar een derde. Dat betekent dat de regierol van de trajectbegeleider ook verandert naar een meer procesmatige regie. In vergelijking met inhoudelijke regie zal de trajectbegeleider hier meer op de achtergrond betrokken zijn, bijvoorbeeld door periodiek met de jongere en de externe uitvoerder evaluatie- of voortgangsgesprekken te voeren en zonodig aanvullende ondersteuning te organiseren.

In sommige gevallen is de problematiek van de jongere dermate complex dat arbeidstoeleiding of educatie (nog) niet aan de orde kan zijn. De trajectbegeleider heeft in dat geval een rol om in samenwerking met het netwerk te borgen dat benodigde (gespecialiseerde) hulpverlening beschikbaar is. Is dat eenmaal het geval, laat de trajectbegeleider deze organisaties in vertrouwen hun werk doen. Anders gezegd, de regie op inhoud is in deze situatie belegd bij gespecialiseerde hulpverlening. De trajectbegeleider waakt ervoor dit hulpverleningsproces niet te frustreren door bijvoorbeeld in een te vroeg stadium (of zonder afstemming) druk te zetten op arbeidstoeleiding. In plaats daarvan heeft de trajectbegeleider slechts nu en dan contact met de hulpverlenende instantie en de jongere om de stand van zaken te bespreken. Is de jongere in staat om een stap verder te zetten, dan kan de trajectbegeleider bijschakelen met ondersteuning vanuit het Jongerenpunt en kan ook de regierol veranderen.

Evaluatie

Tijdens de looptijd van het plan van aanpak vindt op afgesproken momenten een (tussen)evaluatie plaats. Idealiter verloopt de uitvoering van het plan van aanpak zoals bedacht en worden de gestelde doelen en resultaten bereikt. Echter, in de meeste gevallen zal de praktijk weerbarstig blijken en zal het plan tussentijds moeten worden aangepast. De jongere wil bijvoorbeeld toch niet starten met een opleiding en wil liever gaan werken. Waar eerder de inschatting was dat de huisvesting stabiel was, blijkt de jongere onverwachts toch op straat te komen staan. Een uitkering blijkt toch nodig om van A naar B te kunnen komen. De jongere die het eerst vooral op eigen kracht wil proberen heeft toch meer hulp nodig. We zien dit soort momenten niet als een mislukking, maar als een leermoment. Door met de jongere open en op positieve wijze het gesprek te voeren over waarom dingen anders lopen dan bedacht kunnen we de inhoud van de ondersteuning en het plan van aanpak immers beter afstemmen op de situatie.

Nazorg

Een kernwaarde van het Jongerenpunt is dat we contact met de jongeren blijven houden tot we zeker weten dat zij ofwel stabiel participeren, ofwel voor wat betreft regie aan een derde partij zijn overgedragen en daar stabiel in begeleiding zijn. Uitgangspunt in de dienstverlening van het jongerenpunt is daarom dat wij altijd een vorm van nazorg bieden. De invulling hiervan verschilt naar behoefte. Met sommige jongeren bijvoorbeeld is, ook na plaatsing op werk, nog langere tijd wekelijks contact via telefoon of app. Minimaal nemen we drie maanden na de plaatsing nog regelmatig contact op met de jongere om na te gaan wat de stand van zaken is en of aanvullende hulp nodig is. Hebben we het gevoel dat de situatie op dat moment goed is en er geen hulpvraag is, maar zijn we er niet zeker van dat dit ook duurzaam zo zal blijven, dan maken we met de jongere de afspraak dat we de nazorgperiode verlengen. Vanzelfsprekend maken wij alle jongeren erop attent dat zij te allen tijde weer bij ons terecht kunnen.

Betekenis voor de aandeelhouders in het Jongerenpunt

De vorming van een integraal Jongerenpunt vraagt om een andere inzet van de partijen die als 'aandeelhouder' in het Jongerenpunt betrokken zijn: Halte Werk, BCH, RMC en WNK. Van al deze organisaties vragen we dat zij hun dienstverlening herkenbaar uitvoeren als onderdeel van het Jongerenpunt. Dat betekent dat zij zich niet langer (uitsluitend) naar jongeren toe identificeren als medewerker van de organisatie waar zij werkzaam zijn, maar zich primair identificeren als een medewerker van het Jongerenpunt en pas secundair als medewerker van RMC, Halte Werk, WNK of BCH. Ook vragen we van alle organisaties inzet van capaciteit in de brede ingang die het Jongerenpunt gaat vormen, zoals beschreven in het specialisatiemodel en het intakeproces. Daarnaast vragen we van alle aandeelhouders dat zij zich committeren aan de uitgangspunten en achterliggende visie van het Jongerenpunt. Daarbij gaat het om zaken zoals kwaliteit van dienstverlening, realistische caseloads, de jongere centraal stellen, werken vanuit verbinding en een integrale communicatiecampagne.

RMC

In de bestaande situatie zijn de trajectbegeleiders van RMC uitvoerder en regievoerder voor jongeren van 16 tot 23 jaar zonder startkwalificatie en zonder uitkering. In de nieuwe situatie, uitgaande van het specialisatiemodel wordt de doelgroep van RMC trajectbegeleiders verbreed tot jongeren van 16 tot 27 jaar mét en zonder uitkering, mét en zonder startkwalificatie, maar met als uitstroomdoel het starten van een opleiding. Deze verbreding van de doelgroep betekent dat de RMC trajectbegeleiders meer jongeren gaan ondersteunen. Dit heeft gevolgen voor de benodigde formatie. In het hoofdstuk Randvoorwaarden wordt dit verder uitgewerkt.

BCH

In de bestaande situatie geldt de afspraak¹⁹ dat de Participatiewet 'gesplitst' wordt uitgevoerd. Dit houdt in dat Halte Werk de intake met de jongere uitvoert en een advies geeft aan de medewerker van BCH over het in te zetten re-integratieinstrument. Een medewerker van BCH is vervolgens verantwoordelijk voor de uitkeringsverstrekking en het feitelijk inkopen van de re-integratie. Daarna is een medewerker van Halte Werk weer aan zet om regie te voeren op de voortgang van de re-integratie/doelmatigheid.

De praktijk laat zien dat dit proces niet goed werkt. Voor jongeren woonachtig in de BCH-gemeenten betekent het dat zij voor rechtmatigheidszaken in de eigen gemeente terecht kunnen, maar voor re-integratie naar Alkmaar moeten. In het proces zijn erg veel schakelmomenten tussen Halte Werk en BCH en vice versa, waarbij de terugkoppeling vaak niet vanzelfsprekend is. Het gevolg is dat men over en weer regelmatig niet goed weet wie waarmee bezig is. En ook voor de jongere wordt het er niet begrijpelijker op. Ook zien we dat de BCH in veel gevallen de jongere voor re-integratie niet overdraagt aan Halte Werk, maar dit zelf of samen met het WSP (succesvol) oppakt.

De vorming van een breed regionaal Jongerenpunt biedt een uitgelezen kans om dit probleem definitief te tackelen en betere afspraken te maken. We stellen voor dat:

¹⁹ Deze afspraken zijn geformaliseerd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen Halte Werk en de BCH-gemeenten. Halte Werk ontvangt jaarlijks een vaste vergoeding van de BCH-gemeenten voor het uitvoeren van deze taken.

- BCH zelf formatie aanstelt voor de regie op doelmatigheid/re-integratie. Deze medewerker/ster wordt daarmee verantwoordelijk voor klantregie op jongeren woonachtig in de BCH-gemeenten, conform het beschreven specialisatiemodel. Deze medewerker maakt volwaardig deel uit van het Jongerenpunt. Dat betekent:
 - Zichtbaar maken dat men onderdeel is van het Jongerenpunt.
 - Methodisch op dezelfde manier werken. Maar ook als het gaat om communicatie en het aansluiten op een regionale (digitale) ingang waar jongeren zich kunnen melden;
 - Actief deelnemen aan kennisdeling, werkoverleg en intervisie met de andere Jongerenpunt-collega's;
 - Indien nodig bijspringen in andere gemeenten bij piekdruk of tijdelijke uitval – andersom geldt ook dat medewerkers in dienst bij Halte Werk als 'backup' dienen voor BCH;
- Hiermee de bestaande dienstverleningsovereenkomst tussen BCH en Halte Werk komt te vervallen. Immers, BCH stelt nu zelf de benodigde formatie aan en brengt deze in binnen het Jongerenpunt.
- BCH daarnaast ook volwaardig participeert en investeert in regiobrede elementen van het Jongerenpunt. Denk hierbij aan de communicatiecampagne, het bekostigen van de bovenwettelijke formatie RMC (begeleiding naar onderwijs van niet-vsv'ers) en het implementatietraject.

Halte Werk

De nieuwe inrichting van het Jongerenpunt betekent voor Halte Werk een aanzienlijke verandering in het werkproces.

- We vragen van Halte Werk om op een meer outreachende manier te gaan werken en ook actief in te zetten in het leggen van de verbinding met jongeren zonder uitkering – om vervolgens te investeren in de ondersteuning;
- We vragen van Halte Werk om te investeren in kleinere caseloads en daarmee het contact met en dienstverlening aan de jongeren te intensiveren;
- De regie- en uitvoeringsrol ten aanzien van de toeleiding van jongeren met uitkering die een scholingsvraagstuk hebben wordt, uitgaande van het specialisatiemodel, uit handen gegeven aan trajectbegeleiders van RMC;
- De regie- en uitvoeringsrol ten aanzien van de re-integratie van uitkeringsgerechtigde jongeren afkomstig uit de BCH wordt overgedragen aan de BCH.

Gemeenten

Met het nieuwe Jongerenpunt organiseren we, naast de al bestaande plekken waar jongeren en niet-jongeren zich voor ondersteuning kunnen melden, een extra en specifiek op jongeren toegesneden ingang. Van hieruit wordt, als jongeren te maken hebben met vraagstukken op meerdere leefgebieden, actief de verbinding gezocht met de op lokaal niveau georganiseerde (gespecialiseerde) dienstverlening. Vanuit de meer outreachende methodiek die het Jongerenpunt gaat hanteren kan het contact met de jongeren worden gelegd in de eigen (lokale) leefomgeving. Daarnaast zetten we in op het organiseren van nabijheid en aansluiting tussen het Jongerenpunt en de lokale infrastructuur. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een medewerker van het Jongerenpunt die een x aantal uur per week spreekuur heeft op het sociaal plein van de gemeente, en aan medewerkers die actief en structureel deel gaan nemen aan lokale casusoverleggen en zo aanvullende expertise, capaciteit en interventies inbrengen. Hiermee sluiten we aan op de uitkomsten van de pilots 'Regionale samenwerking Participatiewet'. Over de exacte invulling kunnen we tijdens implementatie met de gemeenten het gesprek voeren: waar willen zij graag dat het Jongerenpunt aanwezig is?

WNK

WNK is een belangrijke uitvoerder als het gaat om het toeleiden naar arbeid van (met name) jongeren met een beperkte verdien capaciteit. De organisatie beschikt over veel expertise en ervaring in het begeleiden van de doelgroep en beschikt daarbij over waardevolle instrumenten zoals assessments, psychologische ondersteuning en arbeidsmedisch onderzoek. Ook hier zien we in de pilots 'Regionale samenwerking Participatiewet' terugkomen dat het inbrengen van deze expertise in de dagelijkse uitvoering van toegevoegde waarde is. Daarom vragen we het WNK om een bijdrage aan het Jongerenpunt te leveren in de vorm van formatie, maar ook in de vorm van kennisdeling.

De inhoud van de ondersteuning

We verwachten dat de ondersteuningsbehoefte van de jongeren zeer divers zal zijn. Sommige jongeren zijn al geholpen met een goed advies, een doorverwijzing of een stukje feedback op een CV. Andere jongeren hebben meer intensieve ondersteuning nodig. En ook dan geldt dat jongeren verschillen in het vermogen om zelf (deel)regie te voeren op het ondersteuningstraject. Voor sommige jongeren zal bijvoorbeeld de medewerker van het Jongerenpunt vooral een klankbord zijn en degene die toegang tot een traject mogelijk maakt. Voor jongeren die minder zelfredzaam zijn zal de medewerker wellicht meer 'in the lead' zijn.

Het huidige aanbod

Hieronder geven we een (niet-limitatief) doorkijkje naar het basisaanbod aan interventies die de in het Jongerenpunt betrokken organisaties nu reeds in kunnen brengen.

Enkelvoudige vragen

- Algemene informatie en advies, bijvoorbeeld over wensberoep, studiekeuze, hoe te solliciteren, hoe CV op te stellen, oefenen sollicitatiegesprek;
- Doorverwijzing naar netwerkpartner, warme overdracht indien nodig;
- Digitale tools, bijvoorbeeld via werk.nl

Lichte problematiek/korte afstand tot de arbeidsmarkt

- Bemiddeling/matching door WSP
- Jobhunting;
- Workshops, bijvoorbeeld gericht op versterken werknemersvaardigheden.
- Kortdurende, gerichte scholing en certificering (bijvoorbeeld VCA, heftruck, reachtruck);
- Scholingsadvies, gestructureerde beroepskeuzetesten;
- Kortdurende, individuele coaching door medewerker Jongerenpunt

Middellange afstand tot de arbeidsmarkt

- Assessments, bijvoorbeeld via WNK;
- Externe re-integratietrajecten, bijvoorbeeld Fresh072 en Turnover
- Leerwerktrajecten, zoals HAPRO (lasser)
- Proefplaatsingen in combinatie met inzet loonkostensubsidie
- Jobcoaching na plaatsing
- Mental coaching en kortdurende psychologische interventies (WNK)

Grote afstand tot de arbeidsmarkt

- Ondersteuningstrajecten gericht op specifieke doelgroepen. Denk bijvoorbeeld aan Voorzet (jongeren met autismespectrumstoornis) en Werkgeluk (arbeidstoeleiding van mensen met specifieke gezondheidsproblemen);
- Vrijwilligerswerk via WNK en de Werkwinkel
- Dagbesteding en re-integratie via MEE&De Wering;
- Sport-Z

We willen echter dat de ondersteuning maatwerk is. Dat betekent dit overzicht niet moet worden gezien als een soort statische menukaart. Zo bieden we medewerkers nadrukkelijk de ruimte om, als het aanbod niet aansluit bij de specifieke, individuele behoefte van de jongere, een extern maatwerktraject of een kortdurende deelinterventie kan worden ingekocht. We verwachten dat het aanbod aan trajecten zich voortdurend ontwikkelt, ook op basis van mogelijke veranderingen in de instroom van jongeren en de behoeften die zij uitspreken. Zeker in het implementatiejaar 2020, waarin we als Jongerenpunt ook nieuwe doelgroepen zoals bijvoorbeeld hoger opgeleide jongeren zullen gaan bereiken, is het door ontwikkelen van het ondersteuningsaanbod dan ook een belangrijke activiteit.

Trainingsprogramma

Daarnaast willen we samen met jongeren en WNK een aantrekkelijk trainingsprogramma ontwikkelen gericht op duurzame empowerment en het versterken van arbeids- en maatschappijrelevante skills. Een dergelijk trainingsprogramma, mits goed opgezet, kan ervoor zorgen dat we minder vaak uit moeten wijken naar extern ingekochte en veelal kostbare re-integratietrajecten.

Right to challenge

De afgelopen jaren is een stevig aanbod aan voorzieningen gecreëerd. Echter, we moeten ook constateren dat dit aanbod vooral wordt uitgevoerd door een beperkt aantal partijen. Zo heeft bijvoorbeeld WNK een groot aandeel in het beschikbare aanbod. Natuurlijk is er wat te zeggen voor efficiency door schaalgrootte. En is het niet zinvol om bijvoorbeeld 15 organisaties in te huren die allemaal grofweg dezelfde sollicitatietraining aanbieden. Echter, het is ook een gegeven dat niet alle jongeren zich bij WNK op hun plek voelen. En dat sommigen eerder nog kiezen om dan maar geen ondersteuning te krijgen en zelf door te modderen.

Juist gelet op de ambitie om alle jongeren met een ondersteuningsbehoefte te helpen, en de behoefte van jongeren centraal te stellen, moeten we in ons aanbod van trajecten ook daadwerkelijk rekenschap geven van wat jongeren van die ondersteuning vinden. Daarom gaan we de komende periode, samen met WNK en jongeren zelf, onderzoeken hoe we het aanbod van WNK nog beter aan kunnen sluiten op de behoeften van de jongeren. Maar we willen in ons productaanbod ook breder kunnen kijken dan 'the usual suspects'. We denken namelijk dat er in onze regio nog een groot, onbenut potentieel is aan kleinschalige, gedreven organisaties en individuen die iets kunnen toevoegen aan het aanbod. Bovendien: er is niks mis met een stukje concurrentie: dat zorgt immers voor innovatie en houdt partijen scherp. Daarom denken we aan een 'right to challenge', waarin we partijen uitnodigen om hun aanbod te presenteren en uit te leggen waarom zij iets doen wat nog niet bestaat, of iets beter denken te kunnen doen dan de gevestigde orde. Is dit overtuigend, en voorziet dit daadwerkelijk in een behoefte, dan starten we een pilot. Bij succes kunnen we de dienstverlening toevoegen aan het basisaanbod²⁰. En werkt het niet, dan nemen we afscheid.

Proefplaatsing jongeren zonder uitkering

De ervaring laat zien dat werkgevers, ook in de huidige markt, soms huiverig zijn om iemand direct op de payroll te nemen. Om deze belemmering weg te nemen, wordt bij uitkeringsgerechtigden regelmatig het instrument van de proefplaatsing ingezet: de werkzoekende gaat een vooraf afgesproken periode (meestal) een maand, met behoud van uitkering, bij de werkgever aan de slag. Gaat alles naar wens, dan krijgt de werkzoekende daarna een arbeidsovereenkomst. Voor jongeren zonder uitkering ligt dit uiteraard lastiger. Een maand aan de slag zonder inkomen is voor de meeste jongeren geen optie. En 'een uitkering aanvragen zodat je kan werken' is niet het beeld dat we neer willen zetten. Specifiek voor deze groep moeten we dus op zoek naar een alternatief voor de proefplaatsing. We denken bijvoorbeeld aan een kortdurende vorm van payrolling. WNK lijkt daarvoor een logische partner. Een andere oplossingrichting is de 'Re-integratie WerkOvereenkomst' die Randstad voor verschillende gemeenten uitvoert. Daarbij krijgt de kandidaat een vergoeding ter hoogte van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. De komende tijd werken we dit verder uit.

Vershil in investering per doelgroep

Eerder in dit voorstel beschreven we dat de dienstverlening van het Jongerenpunt in beginsel openstaat voor alle jongeren. Dat betekent dat ook jongeren die (nog) werken en (nog) op school zitten zich bij het Jongerenpunt kunnen melden. Het wettelijke kader van de Participatiewet schrijft echter voor dat het Participatiebudget alleen ingezet kan worden voor uitkeringsgerechtigden en NUG-ers, en niet voor jongeren die nog werken of naar school gaan. Het is bovendien realiteit dat budgetten niet oneindig zijn en we bij de inzet van schaarse middelen prioriteiten aan moeten brengen. Daarom stellen we voor om de ondersteuning aan jongeren die werken of nog op school zitten primair te beperken tot individuele coaching en advies – en voor deze groep in beginsel geen (dure) externe re-integratietrajecten in te zetten. Wel willen we ruimte laten om in individuele gevallen hier gemotiveerd van af te wijken. Zo kan het vanuit het oogpunt van doelmatigheid soms slimmer zijn om nu een beperkte investering te doen waarmee uitval en grotere kosten worden voorkomen.

²⁰ Uiteraard houden we ons bij inkoop aan het aanbestedingsrecht. Echter, aangezien het hier vooral om kleine partijen gaat en een beperkte instroom, blijven we ook meerjarig ruimschoots onder de aanbestedingsdrempels.

9. Communicatie

Een stevige communicatiecampagne is noodzakelijk om de doelen te bereiken. We onderscheiden de volgende hoofddoelgroepen:

- Jongeren;
- De directe sociale omgeving van jongeren;
- Verwijzers en netwerkpartners;
- Bedrijven.

Jongeren

Als overheid staan we bij veel jongeren op 0-1 achterstand.

- Onbekend met het bestaan van het Jongerenpunt: jongeren weten ons nog niet goed te vinden;
- Onbekend met de mogelijkheden van het Jongerenpunt: jongeren weten niet wat er voor wie aan ondersteuning beschikbaar is en hoe een en ander werkt.
- Negatieve beeldvorming: veel jongeren zijn wantrouwend richting de overheid. Instanties worden als ingewikkeld, bureaucratisch en paternalistisch ervaren.
- Negatieve beeldvorming: onder sommige jongeren heerst het idee dat een Jongerenpunt vooral iets is voor probleemgevallen. Daar wil je niet bij horen, en al helemaal niet het risico lopen een bekende tegen het lijf te lopen.

Kernuitdaging is dan ook om te komen tot een aanpak die dit beeld kantelt. Op de doelgroep toegesneden communicatie is daar een cruciaal onderdeel van.

Wat willen we bereiken?

We willen zoveel mogelijk jongeren bereiken met onze ondersteuning. Communicatie draagt bij aan deze doelstelling door:

- Jongeren te informeren over het bestaan van het Jongerenpunt, onze (on)mogelijkheden en werkwijze.
- In te zetten op een verandering van attitude onder de doelgroep: het Jongerenpunt is niet iets sufs, is niet alleen maar voor probleemgevallen en je hoeft je al zeker niet te schamen als je gebruik maakt van onze dienstverlening.
- Jongeren te activeren om zelf contact met het Jongerenpunt op te nemen.

Wat gaan we daarvoor doen?

“Yo Tjappie, alles chill? Je hebt nog geen diploma. De meesten van jouw leeftijdsgenoten hebben een diploma in the pocket, volgen een opleiding of hebben een baan. En daarmee hebben ze money at the bank voor een telly, een scooter of een wagen. Kijk dat is pas chill, dat wil jij toch ook?”

Bovenstaande folder werd in 2017 door de gemeente Lelystad gestuurd aan jongeren die geen baan hebben en geen startkwalificatie. In een op zich sympathieke poging om de doelgroep te bereiken is voor populaire straattaal gekozen. Op de voorkant van de folder “Netnix”, bepaald geen ‘chille’ manier om te worden aangesproken. De aanhef: Yo Tjappie, alles chill? Maar volgens het straatwoordenboek betekent tjappie kneus, loser of sukkel. Het resultaat: veel jongeren die de brief hebben ontvangen voelen zich beledigd en worden hierdoor juist niet gemotiveerd om contact met de gemeente op te nemen. Een aantal maanden daarvoor sloeg ook uitzendbureau Manpower een flater met een vacature in straattaal: *“Doekoe verdienen met bagage tillen op Schiphol. Effe gymen met die koffers en daarna lekker chillen. Je kan naar fissa’s gaan, batra’s halen en die Gucci riem”*.

Wat we van bovenstaande voorbeelden kunnen leren is dat jongeren over serieuze onderwerpen serieus aangesproken willen worden. Tegelijkertijd is het formele taalgebruik van instanties niet

uitnodigend, schrikt jongeren af en is voor sommige jongeren niet begrijpelijk. Kortom, jongerencommunicatie luistert nauw en is een vak apart. En zeker niet iets dat je er als 'oudere' zomaar even bij doet. Niet voor niets zijn de meest succesvolle, op jongeren gerichte campagnes gemaakt met rechtstreekse betrokkenheid van de doelgroep zelf.

In Tilburg heeft men daarom als onderdeel van de aanpak jeugdwerkloosheid een eigen 'jongerenreclamebureau' annex leerwerktraject opgezet: Buro Werktuig²¹. Onder dagelijkse begeleiding van professionele reclamemakers bedenken en ontwikkelen 4 jonge creatieven online en offline content en campagnes waarmee zij het Jongerenpunt onder de aandacht van de doelgroep brengen. Zij doen dat door het aanbieden van een gebalanceerde mix van functionele, actuele en leuke content.

- Functionele content: het bieden van informatie over het Jongerenpunt, wat jongeren kunnen verwachten als zij contact opnemen, informatie over de beschikbare dienstverlening.
- Leuke content: herkenbare (succes)verhalen van jongeren, guerilla-marketing, inzet van influencers.
- Actuele content: inspelen op nieuwsberichten, bijzondere gebeurtenissen en het onder de aandacht brengen van vacatures (in samenwerking met WSP).

Buro Werktuig is in Tilburg een belangrijke drager van het succes van de aanpak jeugdwerkloosheid gebleken. Door de continue campagne is het Jongerenpunt als 'merk' inmiddels goed ingeburgerd. Het aantal jongeren dat zelf de weg naar het Jongerenpunt weet te vinden is significant toegenomen. Veel jongeren volgen actief de social media kanalen van het Jongerenpunt. Dat is opvallend, omdat dit ook voor vrienden zichtbaar is. Dit wijst erop dat het beeld dat jongeren over het Jongerenpunt als voorziening hebben is veranderd van iets waar je niet gezien wilt worden naar iets waar je je niet voor hoeft te schamen. Sterker nog, het gebeurt inmiddels regelmatig dat jongeren elkaar attenderen ('taggen') op de berichtjes van het Jongerenpunt of elkaar doorverwijzen. Kennelijk heeft het Jongerenpunt inmiddels voldoende '*street reputation*'. Een prestatie die ook door anderen niet onopgemerkt is gebleven. In 2018 won Buro Werktuig de Brabantse Communicatieprijs in de categorie Marketingcommunicatie/reclame en werd het Jongerenpunt zelfs Brabant's merk van het jaar. In datzelfde jaar waren Werktuig en het Jongerenpunt samen één van de nominaties voor de ESF-award van het Ministerie van Sociale Zaken&Werkgelegenheid.

Interessant aan het Werktuig-concept is dat het mes snijdt aan twee kanten snijdt: het Jongerenpunt is verzekerd van betaalbare communicatie die resoneert bij de doelgroep. En de werktuigers krijgen de kans om relevante werkervaring op te doen, te werken aan een eigen portfolio en daarmee hun concurrentiepositie op de arbeidsmarkt te verstevigen.

Dit inmiddels bewezen concept nemen we over. In de tweede helft van 2020 onderzoeken we of het haalbaar is om ook in onze regio een eigen 'Werktuig' neer te zetten. Daarvoor zal namelijk tenminste aan de volgende voorwaarden moeten worden voldaan:

- De aanwezigheid van relevante opleidingen in onze regio;
- Een professioneel reclamebureau dat deze opdracht, inclusief de begeleiding op zich wil nemen;
- Afhankelijk van de geraamde opdrachtwaarde: het uitvoeren van een aanbestedingsprocedure.

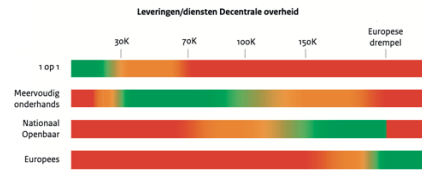
We realiseren ons dat we echter ook in 2020 op het gebied van communicatie al meters moeten maken. Daarom huren we in 2020 het Tilburgse Buro Werktuig in om te werken aan de volgende opdracht:

1. Het opzetten en onderhouden van een website voor het Jongerenpunt;
2. Het ontwikkelen van een logo, huisstijl en relevant foldermateriaal;
3. Het opzetten en onderhouden van een Facebook- en Instagrampagina voor het Jongerenpunt;
4. Het uitvoeren van een aantal (online) campagnes om het Jongerenpunt onder de aandacht te brengen.

²¹ Zie: www.burowerktuig.nl

5. Meedenken over de mogelijkheden van een lokale invulling/overdracht van dit concept, inclusief kennisoverdracht.

Nota bene: de geraamde kosten voor de inzet van Buro Werktuig in 2020 bedragen maximaal € 10.000,-. Gelet op deze relatief lage opdrachtwaarde is het mogelijk om de opdracht 1 op 1 te gunnen en is het niet nodig om een complexere en tijdrovende inkoopprocedure te volgen.

De directe sociale omgeving van jongeren

Een tweede belangrijke doelgroep die we met de campagne willen bereiken is de directe sociale omgeving van de jongeren. Hieronder verstaan we in ieder geval vrienden/peers als ouders/verzorgers. Het is belangrijk om ook hen aan te spreken, omdat zij een waardevolle ingang of vindplaats kunnen vormen naar de jongeren die nog niet bij het Jongerenpunt in beeld zijn.

Wat willen we bereiken?

We willen dat het Jongerenpunt en haar dienstverlening goed bekend is onder de brede jongerenpopulatie, maar ook onder ouders/verzorgers. Zodat zij actief jongeren kunnen attenderen op de mogelijkheden van het Jongerenpunt en hen te motiveren om zich aan te melden. Ouders/verzorgers kunnen bovendien een belangrijke ingang zijn door contact met het Jongerenpunt op te nemen als zij zich zorgen maken over hun kinderen/pupillen. Naar aanleiding van dergelijke signalen kan het Jongerenpunt immers pro-actief vanuit de outreachende aanpak proberen om met de jongere in contact te komen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om dit te bereiken geldt dezelfde aanpak als wat we beschreven onder de communicatie richting jongeren. Het gaat dus wederom om informeren, verandering van attitude en activeren. Wat we hier specifiek voor ouders/verzorgers aan toevoegen is specifieke, op hen toegesneden informatie via de daartoe meest geëigende kanalen. Hierbij kan gedacht worden aan 'targetted' advertentiecampaagnes via Facebook, maar ook aan adverteren in lokale huis-aan-huis krantjes.

Verwijzers en netwerkpartners

Het Jongerenpunt staat niet op zichzelf maar maakt deel uit van een breed en veelomvattend netwerk aan formele en informele organisaties die op de een of andere manier te maken kunnen hebben met jongeren met een (latente) ondersteuningsvraag. Deze partijen, variërend van huisarts tot jongerenwerker, van studieloopbaanbegeleider tot imam, kunnen een vindplaats/toeleider vormen door jongeren met het Jongerenpunt in contact te brengen, maar kunnen ook een samenwerkingspartner zijn als het gaat om ondersteuning op andere leefgebieden.

Wat willen we bereiken?

We willen dat deze organisaties het Jongerenpunt goed weten te vinden, op de hoogte zijn van de (on)mogelijkheden van het Jongerenpunt, de inhoud van de dienstverlening en in ieder geval op hoofdlijnen weten wat de primaire werkprocessen binnen het Jongerenpunt zijn. Immers, om goed en in vertrouwen samen te werken is het cruciaal goed te weten wat je van elkaar kan verwachten.

Echter, ons ultieme doel gaat verder dan slechts een effectieve samenwerking. Het Jongerenpunt gaat in de aanpak jeugdwerkloosheid een belangrijke positie in nemen. Maar we beseffen ons goed dat we het alleen niet kunnen oplossen. Daarvoor is de problematiek en zijn de benodigde oplossingen te divers en dikwijls ook te specialistisch. Daarom zien we de aanpak jeugdwerkloosheid in onze regio als een beweging. Een beweging waar allerlei initiatieven onderdeel van zijn en waar je bij wilt horen. We bieden daarmee een paraplu voor allerlei organisaties en initiatieven die zich ook ten doel hebben gesteld om sociale, maatschappelijke en economische kwesties van jongeren aan te pakken. We hebben nu de kans om het speelveld, wat op dit moment nog ingewikkeld en gefragmenteerd is ingericht, naar jongeren toe op een herkenbare en begrijpelijke wijze te

presenteren. Het 'merk' Jongerenpunt vormt daarin voor onze regio voor jongeren het gezicht of aangrijpingspunt door andere organisaties uit te nodigen hun dienstverlening (ook) bij en via het Jongerenpunt bekend te maken en naar jongeren toe te ontsluiten.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de vorige paragraaf beschreven we twee doelstellingen. De eerste had vooral betrekking op het informereren van partners om te komen tot een effectieve samenwerking. Om dit te bewerkstelligen investeren we vooral in regelmatig persoonlijk contact en nabijheid. We denken hierbij onder andere aan intervisiebijeenkomsten op uitvoerend niveau, netwerkoeverleggen op managementniveau. Daarnaast organiseren we één keer per jaar een werkconferentie met onze belangrijkste partners waarin we elkaar bijpraten op ontwikkelingen, trends, knelpunten en kansen. De tweede doelstelling is om, uiteindelijk, te komen tot een breed gedragen regionale aanpak van de jeugdwerkloosheid waarin verschillende organisaties., ieder vanuit een eigen opdracht en organisatiebelang, schouder-aan-schouder samenwerken om zoveel mogelijk jongeren duurzaam perspectief te geven. Het label of merk Jongerenpunt vormt voor jongeren en verwijzers een herkenbare en laagdrempelige ingang naar de dienstverlening en uitvoeringskracht die vanuit dit netwerk beschikbaar is. Om dit doel te bereiken hebben we een open en uitnodigende houding naar bestaande en interessante nieuwe samenwerkingen. Waarbij we, om daadwerkelijk invulling te geven aan een gelijkwaardig partnership, deze partijen ook positie geven om mee te sturen. Dit onderdeel wordt verder uitgewerkt in het hoofdstuk Sturing. In communicatieve zin bieden we onze partners de mogelijkheid om gebruik te maken van de kracht van het label Jongerenpunt. Bijvoorbeeld door de website, social media-kanalen en bijbehorende campagne-activiteiten voor hen open te stellen en partijen in de spotlight te zetten als partner in het Jongerenpunt. Andersom vragen we van deze partijen eveneens om zichtbaar te maken en uit te dragen dat zij onderdeel vormen van dit partnership.

Bedrijven

Ook bedrijven/werkgevers zijn een belangrijke doelgroep. Werkgevers in de regio dragen bij aan de oplossing voor jeugdwerkloosheid door het bieden van banen, stages en leerwerkplekken. Dat is niet alleen goed voor de jongeren, het is eveneens een gegeven dat een regio met weinig jeugdwerkloosheid economisch interessanter is. Jongeren trekken minder weg uit de regio, hetgeen talent aantrekt en ontwikkeling bevordert. Daarom is het oplossen van jeugdwerkloosheid niet alleen interessant voor de jongeren zelf, maar profiteren bedrijven en organisaties binnen de regio daar economisch ook van. Daarnaast brengen jongeren talent, energie en een andere verfrissende kijk op zaken met zich mee. Jongeren maken organisaties energieke en innovatiever. Daarom verdient het aandacht van alle betrokkenen, maar is het ook nodig om er aandacht aan te geven

Wat willen we bereiken?

De ambitie is om werkgevers (nog) meer bewust te maken en inzicht te geven in de mogelijkheden van (kwetsbare) jongeren voor hun bedrijf. Met als doel jongeren een duurzame plek te geven binnen bedrijven. In het Werkgevers Servicepunt NHN (WSP) werken UWV, Halte Werk, gemeenten en WNK nauw samen om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt samen te brengen en werkgevers indien nodig daarbij te ontzorgen/ondersteunen door de inzet van een breed scala aan arbeidsmarktinstrumenten²². Het WSP is voor bedrijven dé herkenbare en logische ingang voor publieke ondersteuning bij HRM-vraagstukken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We kiezen ervoor om vanuit het Jongerenpunt geen separate campagne te voeren gericht op werkgevers. We willen namelijk voorkomen dat het voor werkgevers onduidelijk wordt waar ze terecht kunnen. Dat is en blijft het WSP. Wat we wél gaan doen is voor jongeren geschikte vacatures die door WSP zijn 'opgehaald', via de kanalen van het Jongerenpunt actief onder de aandacht van de doelgroep brengen. Daarnaast denken we aan het (jaarlijks), samen met WSP, organiseren van een specifiek op jongeren gerichte stage- en banenmarkt. Mogelijk kunnen we daarnaast één of meerdere in de regio bekende werkgevers als ambassadeur voor de aanpak jeugdwerkloosheid aan ons binden.

²² Denk hierbij aan proefplaatsingen, subsidiemogelijkheden, detachering, jobcoaching en het beperken van werkgeverrisico's.

10. Sturing

Bestuurlijk opdrachtgeverschap

In 2016 is Halte Werk aangewezen als opdrachtnemer voor het project. Het bestuurlijk opdrachtgeverschap is ingebed via het BT Halte Werk (HAL-gemeenten). Inmiddels is gekozen voor een gedeeld bestuurlijk opdrachtgeverschap. De wethouder van de gemeente Castricum treedt namens de BCH-gemeenten op als bestuurlijk opdrachtgever. Ten aanzien van de sturing op bestuurlijk niveau stellen we voor:

- Halte Werk rapporteert conform de gebruikelijke cyclus aan het bestuur over de resultaten van het project als geheel;
- De bestuurlijk opdrachtgevers fungeren voor het project daar waar nodig als ambassadeur en schakel naar de achterban en dragen zorg voor afstemming met andere bestuurlijke portefeuilles.
- De bestuurlijk opdrachtgevers stellen jaarlijks aan de hand van een jaar- en bestedingsplan op hoofdlijnen het budget vast.

Stuurgroep

Het bestuurlijk opdrachtgeverschap is overzichtelijk belegd. Echter, wat we met het Jongerenpunt willen bereiken raakt aan – en vraagt inzet van – anderen, zowel ten aanzien van bestuurlijke portefeuilles als van individuele organisaties. Daarom is een gremium voor meer frequente en bredere afstemming noodzakelijk. Dit gremium moet beschikken over voldoende mandaat en doorzettingsmacht om de vaart in het project te behouden. De stuurgroep vormt daarom als gedelegeerd opdrachtgever de strategische schakel tussen het project c.q. de kwartiermaker, de formeel bestuurlijk opdrachtgevers en de meest betrokken aandeelhouders.

De stuurgroep:

- Is budgethouder voor het project Jongerenpunt en kan – binnen het door de bestuurlijk opdrachtgevers op hoofdlijnen toegekende budget – deelbudgetten toekennen voor de verschillende projectactiviteiten;
- Speelt een belangrijke rol als sponsor en belangenbehartiger van het project naar de buitenwereld;
- Is inzetbaar en aanspreekbaar om aandeelhouders en andere partijen, waaronder de eigen organisatie, te stimuleren/activeren als het gaat om activiteiten die bijdragen aan de aanpak jeugdwerkloosheid;
- Vormt een klankbord voor de kwartiermaker.

De stuurgroep bestaat bij aanvang in 2020 uit de volgende personen:

- Paul Verbruggen (voorzitter), wethouder Alkmaar, voorzitter Bestuurlijk Team Halte Werk;
- Falgun Binnendijk, wethouder Castricum en gedeeld bestuurlijk opdrachtgever namens BCH;
- Jack Rutten, directeur Halte Werk;
- Willem van Eijk, directeur WNK;
- Elly Konijn, wethouder Alkmaar, voorzitter RPA NHN;
- Vertegenwoordiging uit de doelgroep (jongeren);
- Kwartiermaker Jongerenpunt.

De stuurgroep kan in de toekomst worden uitgebreid met andere relevante aandeelhouders. Gedacht kan worden aan vertegenwoordigers van werkgevers, educatie en welzijnsorganisaties. Daarbij zal een balans moeten worden gevonden tussen enerzijds een brede 'dekking' van het speelveld en anderzijds een efficiënte en behapbare omvang. Daarom hanteren we het uitgangspunt van halen en brengen: deelname aan de stuurgroep betekent dat men op basis van een gelijkwaardig partnership mee kan sturen op het project – zowel financieel als inhoudelijk – maar betekent ook dat een inbreng wordt verwacht in de vorm van expertise, middelen of capaciteit.

Gezien het ontwikkelingsgerichte karakter van het project zal de stuurgroep zeker in het implementatiejaar 2020 frequent bijeenkomen. Gedacht wordt aan 8-wekelijkse bijeenkomsten.

Coördinator overleg Jongerenpunt

Het Jongerenpunt wordt dagelijks bemenst door verschillende organisaties. Hoewel we ervoor zorgen dat er naar de jongeren toe sprake is van uniforme en integrale dienstverlening, neemt dit niet weg dat de betrokken organisaties allen te maken hebben met eigen (wettelijke) opdrachten, financiële kaders, taak- en doelstellingen en dus vanuit nabijheid mee moeten kunnen sturen op de dagelijkse uitvoering. Daarom stellen we een Coördinator overleg Jongerenpunt in met vertegenwoordigers van de direct betrokken aandeelhouders. Dit gremium heeft de volgende verantwoordelijkheden:

- Monitoring en afstemming van de eigen en gedeelde doelstellingen/resultaten in relatie tot de bredere inzet binnen en activiteiten van het Jongerenpunt;
- Dagelijkse aansturing eigen personele inzet binnen het Jongerenpunt;
- Stimuleren samenwerking en kennisdeling binnen de uitvoering;
- Afstemming met kwartiermaker ten aanzien van projectactiviteiten.

Jongeren

Het jongerenpunt en de projectmatige aanpak jeugdwerkloosheid in bredere zin is voor jongeren, maar ook door jongeren. Jongeren hebben een actieve rol in het realiseren, monitoren en bijsturen van het project. Als doelgroep en direct belanghebbende hebben zij immers een oordeel over welke inzet en activiteiten wel werken en wat niet. Jongeren vormen daarom een belangrijke graadmeter voor het succes van het project, een klankbord/sparringpartner voor de projectorganisatie en sturen mee op het project als zodanig.

In de totstandkoming van dit advies is intensief samengewerkt met vertegenwoordigers van Jeugdplatform regio Alkmaar (Tjekkin). Met hun actieve deelname en inbreng van ervaringsdeskundigheid in de verschillende werkgroepen hebben deze jongeren een waardevolle bijdrage geleverd en kunnen we met meer zekerheid zeggen dat de beweging die we in willen zetten aansluit bij de behoefte en beleving van de doelgroep. Deze samenwerking smaakt naar meer.

Daarom willen het jongerenpanel blijvend aan het project jongerenpunt verbinden. Het jongerenpanel:

- Vormt de schakel tussen de projectorganisatie en de doelgroep;
- Is een ambassadeur voor het Jongerenpunt naar de doelgroep;
- Vormt een klankbord op inhoud voor de projectorganisatie, levert gevraagd en ongevraagd feedback en input ten aanzien van bestaande, nieuwe en nog te starten projectactiviteiten;
- Beoordeelt en werkt mee met het communicatieplan en Werktuig
- Stuurt door middel van een afvaardiging in de stuurgroep mee op het project en de projectresultaten.

Kwartiermaker

De (door)ontwikkeling en implementatie van het Jongerenpunt bestaat uit een groot aantal actielijnen/activiteiten en vraagt inzet en verandering van meerdere aandeelhouders. Voor een succesvolle implementatie is het nodig iemand aan te wijzen die zicht heeft op de verschillende activiteiten in onderlinge samenhang en zorg draagt voor afstemming zowel op uitvoerend, tactisch en strategisch niveau. Aangezien het een complex verandertraject is, waarbij het niet ondenkbaar is dat op enig moment inhoudelijke, financiële of capaciteitsknelpunten optreden, is het wenselijk dat deze functionaris daarbij ten opzichte van (met management van) de direct betrokken organisaties een gelijkwaardige en relatief onafhankelijke positie in kan nemen. Daarom stellen we voor om in het implementatiejaar 2020 een kwartiermaker aan te stellen. De kwartiermaker is verantwoordelijk voor:

- Het realiseren en coördineren van de projectactiviteiten, inclusief aansturing van het projectteam en eventueel hieruit voortkomende werkgroepen (spin-in-het-web);
- Bewaken kwaliteit integrale uitvoering;
- Zorgen voor regionale afstemming en laten opstellen van gemeentelijke beleidskeuzen (voor individuele colleges en raden);
- Afstemming met het MT Jongerenpunt;
- Bewaken van resultaten en budget;
- Opstellen en voorbereiden – in overleg met de voorzitter – van de agenda van de stuurgroep;
- Bewaken van gemaakte afspraken en het stimuleren van commitment van aandeelhouders en draagvlak bij andere stakeholders;
- Communicatie over het project op zowel uitvoerend als bestuurlijk niveau;

- Vertegenwoordiging van het project in c.q. verbindingsofficier naar relevante regionale en landelijke partijen;
- Borging en overdracht van het project bij afronding implementatie.

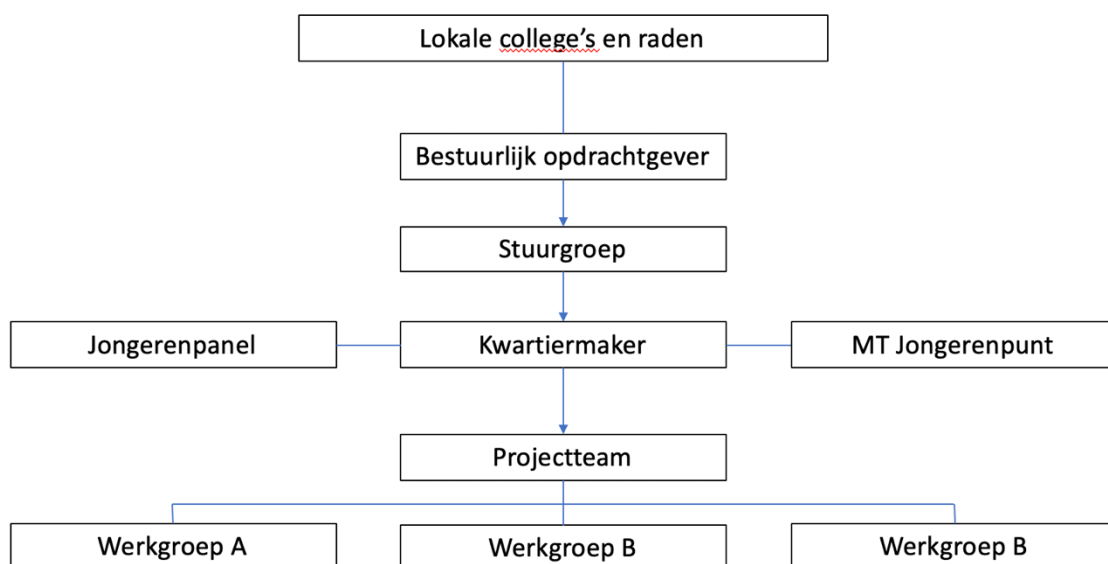
Projectteam

De implementatie van het Jongerenpunt omvat een groot aantal activiteiten, die op inhoud en benodigde expertise uiteenlopend van aard zijn. Daarom stellen we voor een projectteam te organiseren. De bemensing van het projectteam is flexibel op basis van de voor een deelactiviteit benodigde behoefte. Binnen het projectteam kunnen zo nodig rondom specifieke activiteiten werkgroepjes worden ingericht. We denken op dit moment in ieder geval aan de volgende werkgroepen:

- Werkprocessen;
- Samenwerking en kennisdeling;
- Communicatie;
- Monitoring;
- Doorontwikkeling beschikbaar ondersteuningsaanbod.

Projectorganogram

Onderstaande afbeelding toont de projectorganisatie in onderlinge samenhang.

Prestatie Indicatoren

Een sturingsarrangement is nodig om stuurgroep, bestuurlijk opdrachtgevers en de beslissers op lokaal niveau (colleges en raden) op een transparante wijze te informeren over de voortgang en resultaten van het Jongerenpunt. We stellen voor om daarbij een beperkt aantal betekenisvolle prestatie indicatoren te hanteren.

Indicator	Zegt iets over	Streefwaarde
Percentage meer jongeren in dienstverlening, afgezet ten opzichte van het standcijfer per 31 december van het voorafgaande jaar.	In hoeverre we erin slagen om met het Jongerenpunt meer jongeren ondersteuning te bieden.	Jaarlijks bepalen o.b.v. economische situatie. Vooralsnog +10% in 2020, en +20% in 2021.
Percentage jongeren in beeld dat <4 maanden geplaatst is op werk, onderwijs, zorg of een ondersteuningstraject.	In hoeverre we erin slagen om snel relevant te zijn voor jongeren.	70% in 2020, 80% in 2021 e.v.
Afgeronde trajecten waarbij primair begeleidingsdoel is bereikt.	In hoeverre de dienstverlening leidt tot het beoogde resultaat.	70% in 2020, 75% in 2021.

Sociale stijging. Uitgedrukt in gemiddelde beweging op de Participatieladder.	Mate waarin het participatieniveau van deelnemers verbetert.	Opwaartse beweging
Bereik	De bekendheid van het Jongerenpunt onder de primaire doelgroep.	Groei van het aantal 'likes' en volgers 16-27 jaar op social media van 20% in 2020 en 2021.
Klanttevredenheid	De mate waarin jongeren de dienstverlening van het Jongerenpunt waarderen.	Minimaal een 7,5 ultimo 2021.

11. Borging Jeugdplatform regio Alkmaar

Jeugdplatform regio Alkmaar (voorheen: Tjekkin) bestaat uit een tweewekelijks overleg tussen jongeren, naar behoefte aangevuld met vertegenwoordigers van op jongeren gerichte organisaties, waarin op basis van ervaringsdeskundigheid wordt meegedacht over een breed scala aan beleidsonderwerpen. Voor grotere thema's kunnen werkgroepen worden ingericht. Het platform krijgt 'hands on' ondersteuning van stichting Clientbelang²³.

Daarnaast beschikt men over een eigen website en digitaal platform gericht op uitwisseling van ideeën en het samen nadenken over oplossingen en vraagstukken. Tot en met 2019 werd het platform rechtstreeks gefinancierd door de 7 gemeenten. In 2019 is het platform gestart met nadenken over haar doorontwikkeling en structurele borging. Daarbij is gaandeweg de (bestuurlijke) behoefte ontstaan om dit proces zowel inhoudelijk als financieel te stroomlijnen met de doorontwikkeling van het Jongerenpunt.

Rol en meerwaarde Jeugdplatform

Het Jeugdplatform geeft gevraagd en ongevraagd advies aan gemeenten, zorgaanbieders en andere samenwerkingspartners. Het platform biedt gemeenten een toegankelijk en goed georganiseerd klankbord waarmee nieuw beleid vanuit een proces van cocreatie met de doelgroep zelf kan worden ontwikkeld. Meer specifiek faciliteert het platform dit proces als volgt:

- Initiatief: de mogelijkheid voor jongeren om nieuwe ideeën te lanceren en signalen af te geven die vervolgens samen met beleidsmedewerkers kunnen worden opgepakt;
- Samenwerking: andere mensen en organisaties kunnen 'intekenen' op initiatieven en zo gezamenlijk aan een vraagstuk werken;
- Leren en inspireren: gebaseerd op persoonlijke ervaringen van jongeren, ouders en professionals;
- Toetsen/feedback: beleidsmakers kunnen rechtstreeks bij de doelgroep toetsen in hoeverre nieuw beleid aansluit bij de belevingswereld en de behoeften van jongeren.

Movisie en het Nederlands Jeugdinstituut hebben het Jeugdplatform beschreven als een 'best practise' jeugdparticipatie.

De afgelopen periode heeft het platform input en ondersteuning geleverd met betrekking tot:

- Doorontwikkeling van regiebehandelaarschap
- Client in positie
- Kies je eigen hulpverlener
- Het betrekken van jeugdigen bij opvoedcursussen
- Doorvoeren van verbeteringen in de preventie en zorg binnen het voortgezet onderwijs (in samenwerking met het SWVNK en Kernberaad VO/VSO)
- Inkoopkaders Jeugdhulp met verblijf.
- Doorontwikkeling Jongerenpunt.

²³ Zonder de inzet van stichting Clientbelang zou deze ondersteuning geleverd moeten worden door beleidsmedewerkers van gemeenten. Die capaciteit is er niet.

Doorontwikkeling

De afgelopen periode heeft het platform laten zien op inhoud van toegevoegde waarde te zijn.

Ontwikkelpunten voor de komende periode zijn:

- a) Verstevigen van de positie als natuurlijke gesprekspartner voor gemeenten bij vormgeven nieuw beleid. Een eerste, maar niet onbelangrijke stap die we in dit voorstel zetten, is om een vertegenwoordiging van het Jeugdplatform structureel positie te geven in de Stuurgroep Jongerenpunt;
- b) Het leggen van een verbinding met leerlingraden en andere vormen van jongerenparticipatie in de regio;
- c) Afstoten van de digitale component. Deze sluit in de huidige vorm niet aan bij de wensen van de gebruikers, is relatief kostbaar, wordt nauwelijks gebruikt en biedt geen onvoldoende toegevoegde waarde;
- d) Ontwikkelen van een nieuwe website voor het Jeugdplatform. Deze heeft tot doel om jongeren en stakeholders te informeren en te enthousiasmeren over de activiteiten van het Jeugdplatform en biedt daarnaast de mogelijkheid om op eenvoudige wijze contact op te nemen. Het idee is om de website van het Jeugdplatform als subdomein onder te brengen bij de website van het nieuwe Jongerenpunt (bijvoorbeeld: Jeugdplatform.check-in.nl). Daarmee versterken we de verbinding tussen het Jeugdplatform en het arbeidsparticipatie-domein en verwachten we een aanzienlijke kostenbesparing te kunnen realiseren m.b.t. hosting en het ontwikkelen van de website.
- e) Minder afhankelijk van de ondersteuning van Clientbelang en meer op eigen benen functioneren.

Vrijwilligersvergoeding

Het Jeugdplatform bestaat uit een kerngroep van zo'n 10 personen, aangevuld met jongeren die slechts incidenteel participeren. De tijdsinvestering van deze kerngroep is aanzienlijk, gemiddeld zo'n 16 uur per maand. Op dit moment staat hier voor deze jongeren niets tegenover, behalve een pizza. De combinatie inzet en meerwaarde maakt het reëel dat deze jongeren voortaan een vrijwilligersvergoeding gaan ontvangen, een en ander in lijn met het gemeentelijk beleid omtrent dergelijke vergoedingen.

De structurele borging van het Jeugdplatform is in lijn met de beweging die we maken met het Jongerenpunt. Het past in het uitgangspunt om jongeren in positie te brengen om vanuit ervaringsdeskundigheid mee te denken over de inhoud van de ondersteuning die we bieden. Niet voor niets krijgt het Jeugdplatform ook een plek in de stuurgroep Jongerenpunt. Er is dan ook een directe link tussen deze twee onderwerpen. Ten aanzien van de bestuurlijke besluitvorming gaat het echter om twee separate thema's. Daarom wordt, gelijktijdig met het voorstel voor de doorontwikkeling van het Jongerenpunt, een apart voorstel voor de borging van het Jeugdplatform gedaan.

12. Randvoorwaarden

Huisvesting

In het verleden had het Jongerenpunt Alkmaar een 'eigen' fysieke locatie aan de Geesterweg. Als onderdeel van de vorming van de nieuwe organisatie Halte Werk is deze locatie komen te vervallen en is er van een 'eigen' ingang voor jongeren niet langer sprake.

Er zijn een aantal balies gereserveerd voor gesprekken met jongeren, maar voor wat betreft 'look and feel' zijn deze exact gelijk aan alle andere balies. Eén van de jongeren die deelnam aan de werkgroepen beschreef het Jongerenpunt op dit moment als 'een apart knopje op de zuil waar je een nummertje moet trekken'.

Zoals reeds uitgebreid beschreven ervaren jongeren op zichzelf vaak al een drempel om contact op te nemen met instanties. De huidige inrichting helpt niet om die drempel te verkleinen. Jongeren beschrijven deze als kil, onpersoonlijk, niet-uitnodigend en 'een uitkeringsfabriek'. Als gevolg hiervan proberen jongeren - als het even kan - te voorkomen dat zij het kantoor moeten bezoeken. Medewerkers van RMC en sociale dienst die destijds werkzaam waren binnen de locatie Geesterweg in Alkmaar merken op dat het delen van één fysieke plek de samenwerking tussen de organisaties vergemakkelijkte. Zo kon er veel makkelijker op casusniveau worden afgestemd en was men over en weer beter op de hoogte van elkaars aanbod aan dienstverlening.

Eerder beschreven we al het belang van het verlagen van de drempel die jongeren ervaren. Om dat doel te bereiken gaan we onder andere meer outreachend werken, waarbij we ook aanwezig zijn op vindplaatsen, zoals bijvoorbeeld een Sociaal Plein. En we maken het voor jongeren mogelijk om ook via verschillende (digitale) kanalen zelf initiatief tot contact te leggen. Desalniettemin blijft er ook behoefte aan een plek waar we jongeren op een meer efficiënte wijze kunnen ontvangen. Deze plek zou idealiter de volgende functies hebben:

- Bieden van een laagdrempelige, regionale inloop voor jongeren (zelfmelders) met vragen op alle leefgebieden (naast de al bestaande regionale sociale infrastructuur waar we vanuit het Jongerenpunt zelf actief en op locatie aanwezig gaan zijn);
- Bieden van een plek waar trajectbegeleiders, zodra het contact dit toelaat, op een efficiënte wijze met de jongeren regie-, voortgangs-, begeleidings- en coachingsgesprekken kunnen voeren;
- Bieden van een plek waar jongeren, indien nodig met een stukje ondersteuning, zelf kunnen zoeken naar vacatures en opleidingen, een CV/sollicitatiebrief op kunnen stellen;
- Bieden van een plek waar gerichte workshops aan jongeren kunnen worden gegeven;
- Bieden van een plek waar ruimte is voor kennisdeling tussen professionals, teamoverleg etc.
- Ook voldoende mogelijkheden te hebben om met jongeren gesprekken te kunnen voeren over privacygevoelige zaken.

Deze plek dient bovendien:

- Op een voor jongeren aantrekkelijke en laagdrempelige wijze te zijn ingericht;
- Goed bereikbaar te zijn, ook met OV;
- Voor medewerkers voldoende veilig te zijn;
- Te voldoen aan reguliere eisen m.b.t. werkplekken (arbotechnisch, maar ook m.b.t. IT-ondersteuning).

Duidelijk is dat de huidige inrichting hier niet aan voldoet. Dat betekent dat we op dit moment grofweg 2 opties zien: de huidige inrichting aanpassen, of uitwijken naar een externe locatie. Beide opties kennen voor- en nadelen, zowel inhoudelijk, technisch als financieel en moeten de komende tijd verder uitgewerkt worden voordat we met een goed onderbouwd voorstel kunnen komen. In die uitwerking kijken we ook goed naar de ervaringen elders in het land. We verwachten eind Q2 2020 deze uitwerking op te kunnen leveren.

ICT

De in het Jongerenpunt betrokken organisaties werken ieder vanuit een eigen IT-infrastructuur. RMC/Leerplicht werkt met het klantvolgsysteem JVS (Metaobjects). Halte Werk en BCH gebruiken GWS/Suite (Centric) als het gaat om uitkeringsverstrekking en klantvolgsysteem. WSP werkt met WBS/Sonar (UWV) als het gaat om werkgeversdienstverlening en matching. Daarnaast werken zowel Halte Werk/BCH als RMC de Verwijsindex²⁴. Voor alle organisaties geldt dat de in gebruik zijnde IT-systemen zijn toegesneden op de eigen behoeftes en bovendien stevig zijn ingebed in de

²⁴ De Verwijsindex is een systeem waarin hulp-/dienstverleners aangeven dat zij bij een individuele jongere betrokken zijn. Op het moment dat een andere hulp of dienstverlener in het systeem kenbaar maakt bij dezelfde jongere betrokken te zijn ontstaat er een match en wordt een signaal afgegeven. De dienstverleners kunnen dan met elkaar contact opnemen om de dienst/hulpverlening op elkaar af te stemmen. Het systeem zelf bevat vanuit privacyoverwegingen geen inhoudelijke informatie over de jongere of de dienstverlening.

bedrijfsvoering. Het is dan ook niet te verwachten dat organisaties in staat zijn c.q. bereid zijn om afscheid te nemen van het eigen systeem.

Dit betekent dat we binnen het Jongerenpunt op inhoud en naar de jongeren toe 'ontschot' werken, maar dat er voor wat betreft ICT onvermijdelijk sprake blijft van schotten tussen de aanpak voortijdig schoolverlaters en uitvoering Participatiewet. Om toch goed samen te kunnen werken, waarbij ook voldoende comfort wordt geboden aan de wettelijke taken van de individuele organisaties is een vorm van gegevensuitwisseling nodig. En om efficiënt te kunnen werken willen we als het even kan, dubbele registratie zoveel mogelijk voorkomen. Hier lopen we echter onvermijdelijk aan tegen de beperkingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Juist in het sociaal domein zien we grote verschillen in hoe gemeenten met dit vraagstuk omgaan. In sommige gemeenten loopt gegevensuitwisseling relatief soepel, in andere gemeenten kan er helemaal niets. Daarom willen we in Q2 2020 een grondige juridische en technische analyse maken van wat er wel kan en wat niet, en wat dit betekent voor het Jongerenpunt betekent ten aanzien van registratie en delen van gegevens.

Tijd en plaats onafhankelijk werken

Zoals beschreven willen we dat medewerkers van het Jongerenpunt ook op andere locaties kunnen werken. Dat betekent dat zij daartoe ook technisch in moeten worden gefaciliteerd. Aandachtspunt hierbij is veilig gebruik van vertrouwelijke, privacygevoelige informatie. We denken daarom aan het uitgeven van laptops die hardwarematig zijn versleuteld door middel van een TPM-chip²⁵. Daarnaast moeten medewerkers, voor zover dit niet al het geval is, kunnen beschikken over een mobiele telefoon en moet het hen ook worden toegestaan om via bijvoorbeeld Whatsapp met jongeren te communiceren.

Opleiding en ontwikkeling van medewerkers

In de voorgaande hoofdstukken hebben we veel aandacht besteed aan processen, methoden en modellen. Dat is belangrijk, want daarmee brengen leggen we een fundament voor de uitvoering. Maar nog belangrijker is het om aandacht te besteden aan de menskant. Want hoe goed we alles ook willen organiseren, uiteindelijk valt of staat alles met het vakmanschap van de mensen die dagelijks in de frontlinie staan. We benadrukken dan ook dat werken voor het nieuwe Jongerenpunt geen gemakkelijke job wordt. Samen met de mensen die op dit moment in de uitvoering werkzaam zijn – en met jongeren zelf – hebben we nagedacht over de benodigde competenties. En misschien nog wel belangrijker, hoe iemand in het werk staat. Dat laatste noemen we het DNA van het Jongerenpunt. Deze uitwerking hebben we opgenomen als bijlage 5.

Voor iedereen die in het nieuwe Jongerenpunt komt te werken geldt dat er zaken nieuw zullen zijn. RMC-medewerkers bijvoorbeeld hebben wel ruime ervaring met outreachend werken, maar zijn wellicht nog onvoldoende geëquipeerd om jongeren tijdens de intake goed te informeren over mogelijke uitkeringsrechten. Medewerkers van Halte Werk en BCH daarentegen zijn juist op dat terrein goed bekend, maar voor hen zal het outreachend werken en het bieden van 1-op-1 coaching aan jongeren weer hele nieuwe vragen oproepen. WNK heeft over dat laatste weer een hoop expertise in huis, maar heeft wellicht nog een stap te zetten als het gaat om kennis van wet- en regelgeving. En daarnaast is er, zoals ook uit de stakeholdersanalyse is gebleken, bij iedereen nog een wereld te winnen als het gaat om bekendheid over wat de andere organisaties aan dienstverlening in huis hebben en hoe daar wordt gewerkt.

In het tweede kwartaal van 2020 werken we daarom met de direct betrokken organisaties de opleidingsbehoefte uit tot een opleidingsplan. De behoefte aan externe opleiding en training schatten we vooralsnog beperkt in. We zien namelijk dat er al veel kennis in de individuele organisaties beschikbaar is. Inzet zal daarom vooral gericht zijn om die kennis over te dragen aan de collega's. Daarom zetten we stevig in op onderlinge kennisdeling en intervisie. Daar waar er op het niveau van individuele medewerkers een noodzaak bestaat voor gerichte, vakspecifieke kennis- of

²⁵ De TPM-chip bevindt zich op het moederbord en is een vorm van hardwarematige endpoint security. Dit heeft als voordeel dat de harde schijf niet alleen versleuteld is, maar ook het opstartproces hardwarematig beveiligd wordt.

competentieontwikkeling, zal dit deel uitmaken van het reguliere POP-ontwikkelgesprek en daarbij behorende scholingsbudgetten.

Formatief

In onderstaande tabel tonen we de formatieve mutaties die noodzakelijk zijn om het Jongerenpunt conform de beschreven uitgangspunten en kwaliteitsniveau vorm te geven. Daarna volgt per mutatie een korte toelichting.

Doelgroep/aanpak	Huidige formatie	Nieuwe formatie	Wijziging
Halte Werk: Route arbeid (VSO/PrO/Enteree)	Caseload 1:80. 2,56 fte	Caseload 1:80. caseload 2,56 fte	-
Halte Werk: Route nieuwkomers (jongeren)	Caseload 1:85. 1,0 fte	Caseload 1:85, 1,0 fte	-
Halte Werk: Rechtmatigheid P-wet	1,89	1,89	-
Halte Werk: Klantverwijzer / poort	0,78 fte	-	-0,78 fte
Halte Werk: Doelmatigheid (intensivering uitkeringsgerechtigde jongeren)	Caseload 1:150. 1,61 fte	Caseload 1:80. 3 fte.	+1,4 fte
Halte Werk: Doelmatigheid (ondersteuning jongeren zonder uitkering)	-	Caseload 1:80. 2 fte.	+2 fte
WSP	1,78 fte	1,78 fte	-
BCH: Doelmatigheid	1 fte via Halte Werk	Caseload 1:80. 1fte via BCH	-
RMC behoud kwaliteitsniveau	-	2 fte	+ 1 fte
RMC ondersteuning naar onderwijs 23+			+1 fte
Netto effect in formatie			+ 4,62 fte

Klantverwijzers Halte Werk

Deze functie wordt geïntegreerd met doelmatigheid. Daarmee heeft de jongere 1 vast aanspreekpunt tijdens het intakeproces en voorkomen we een onnodig overdrachtsmoment.

Doelmatigheid, intensivering uitkeringsgerechtigde jongeren

De doelmatigheidsconsulenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en regievoering op de ondersteuning aan de jongeren. De huidige caseload bedraagt gemiddeld 1:150. Deze caseload is te hoog om de dienstverlening uit te voeren op het niveau dat we met het Jongerenpunt beogen. In de nieuwe situatie is er immers meer frequent contact met de jongere, biedt de medewerker bij relatief eenvoudige vragen ook een stukje persoonlijke coaching, moet er ruimte zijn om indien nodig outreachend te werken en bovendien wordt de medewerker ook verantwoordelijk voor de intake/klantverwijzersrol. Om dit goed uit te kunnen voeren is een caseload van 1:80 reëel.

Doelmatigheid, ondersteuning aan jongeren zonder uitkering.

De ambitie is om het aantal jongeren zonder uitkering dat ondersteuning krijgt te laten toenemen. Dat betekent dat dit niet langer iets is dat de doelmatigheidsconsulent er vanuit de bestaande caseload even bijdoet maar dat er actief inzet wordt geleverd om deze jongeren te bereiken, te verleiden ondersteuning te accepteren en vervolgens die ondersteuning op het gewenste kwaliteitsniveau aan te bieden. Hiervoor is extra formatie noodzakelijk. We schatten in dat we hiervoor structureel 2 fte nodig hebben.

BCH, doelmatigheid

Uitgangspunt is dat BCH zelf uitvoering gaat geven aan de re-integratietaken van jongeren met en zonder uitkering. Deze taken worden dus overgedragen vanuit Halte Werk. Dat geldt ook voor de middelen: op dit moment betaalt BCH Halte Werk via een dienstverleningsovereenkomst voor de benodigde formatie. Dit komt dus te vervallen. Hierdoor is het netto formatief effect nihil.

RMC ondersteuning naar onderwijs 23+

In het nieuwe jongerenpunt wordt de doelgroep waarvoor RMC regie- en uitvoerder uitgebreid. Dat betekent dat RMC ook jongeren van 23 tot 27 jaar oud gaat ondersteunen. We schatten vooralsnog in dat we hiervoor, afgezet tegen de bestaande formatie, 1 fte extra voor nodig hebben.

RMC behoud kwaliteitsniveau (tot 23 jaar)

Per juli 2020 vervalt binnen het RMC 1 tijdelijk gefinancierde formatieplaats die betrekking heeft op de reguliere uitvoeringstaken RMC. Daarmee komt de uitvoering zodanig onder druk te staan dat er geen ruimte meer is om de bredere doelgroep op te pakken. Daarom stellen we voor om per juli 2020 nog eens 1 fte structureel te financieren.

Financieel

Kosten Jongerenpunt

In onderstaande tabellen zijn de additionele kosten voor het Jongerenpunt per jaarschijf opgenomen. Voor 2020 is uitgegaan van een start van het Jongerenpunt per september. Hierna volgt daar waar nodig een korte toelichting.

Kostensoort		2020	2021	2022
Verlagen caseload uitkeringsgerechtigde jongeren (Halte Werk)	HAL	€ 39.139	€ 156.555	€ 156.555
Besparen a.g.v. verdwijnen 0,78 fte klantverwijzer	HAL	€ (20.180)	€ (80.718)	€ (80.718)
Formatie jongeren zonder uitkering (Halte Werk)	HAL	€ 27.956	€ 111.825	€ 111.825
Formatie jongeren zonder uitkering (WNK)	HAL	€ 23.688	€ 94.752	€ 94.752
Formatie jongeren met uitkering (BCH)	BCH	€ 18.000	€ 72.000	€ 72.000
Formatie jongeren zonder uitkering (BCH)	BCH	€ 6.000	€ 24.000	€ 24.000
Behoud kwaliteitsniveau RMC	Regionaal	€ 48.000	€ 96.000	€ 96.000
Formatie RMC 23+	Regionaal	€ 24.000	€ 96.000	€ 96.000
Re-integratietrajecten jongeren zonder uitkering	Regionaal	€ 25.000	€ 100.000	€ 100.000
Trainer (WNK)	Regionaal	€ 5.125	€ 20.500	€ 20.500
Scholing, training en intervisie	Regionaal	€ 5.000	€ 5.000	
Communicatie	Regionaal	€ 15.000	€ 15.000	€ 12.500
Huisvesting	Regionaal	PM	PM	PM
Kwartiermaker implementatie	Regionaal	€ 63.000	€ 18.000	
Totaal		€ 279.729	€ 728.914	€ 703.414
Waarvan HAL		€ 70.604	€ 282.414	€ 282.414
Waarvan BCH		€ 24.000	€ 96.000	€ 96.000
Waarvan regionaal		€ 185.125	€ 350.500	€ 325.000

Externe re-integratietrajecten jongeren zonder uitkering

Hierbij gaat het om de kosten die gemaakt worden voor extern ingekochte re-integratiedienstverlening. De prijzen per traject lopen uiteen, afhankelijk van de benodigde intensiteit en doorlooptijd van het traject. Daarom hanteren hierbij een marktconforme gemiddelde prijs per traject van € 2.000,-. In 2020 zal het bereik onder de doelgroep nog moeten groeien. Uitgaande van een start per september 2020 schatten we in dat we voor circa 12 jongeren zonder uitkering externe dienstverlening in moeten zetten. Per 2021 en navolgende jaren schatten we in dat we jaarlijks 50 externe trajecten inzetten.

Trainer WNK

Een deel van de ondersteuning aan jongeren kan worden vormgegeven door middel van gerichte groepstrainingen. Daarmee worden we minder afhankelijk van relatief dure externe re-integratietrajecten. De trainingen worden uitgevoerd door een ervaren trainer van WNK. Vooral nog verwachten we aan 8 uur per week voldoende te hebben.

Scholing, training en intervisie

Zoals beschreven is er al veel kennis in het team aanwezig, maar zit dit nog verspreid over de verschillende organisaties en medewerkers. Om te komen tot de benodigde kennisdeling en het versterken van het onderlinge vertrouwen is een professioneel supervisietraject nodig. Mogelijk zal gedurende de implementatiefase duidelijk worden dat op het niveau van individuele medewerkers specifieke, vakinhoudelijke ontwikkeling van kennis en competenties noodzakelijk is. Indien dit aan de

orde komt maakt dit onderdeel uit van de reguliere persoonlijke ontwikkelplannen (POP) en regulier beschikbare scholingsbudgetten.

Communicatie

In het hoofdstuk 'communicatie' hebben we laten zien dat een stevige campagne absoluut noodzakelijk is om de doelen te bereiken. In overleg met jongerenreclamebureau Werktuig is in beeld gebracht wat de campagnekosten per jaar zullen bedragen. De campagne zal pas vanaf Q42020 worden opgestart, waardoor de campagnekosten in dit jaar lager liggen. Echter, hier staat tegenover dat er dit jaar voorbereidende activiteiten moeten worden uitgevoerd, zoals het ontwikkelen van de website, social media kanalen, promotiemateriaal/flyers en dergelijke. Daarom verwachten we in 2020 in totaal een bedrag van € 15.000 te besteden. In 2021 zal extra geïnvesteerd moeten worden om het Jongerenpunt bekend te maken. Daarom ramen we voor 2021, € 15.000,-. Vanaf 2022 verwachten we jaarlijks € 12.500,- kwijt te zijn aan communicatie.

Huisvesting

Zoals beschreven wordt het huisvestingsvraagstuk de komende maanden verder uitgewerkt. Omdat we nu nog niet weten wat de financiële betekenis hiervan is, hebben we hier vooralsnog een PM opgenomen.

Kwartiermaker implementatie

Zie voor een taakomschrijving van deze functionaris het hoofdstuk Sturing. In de begroting zijn we uitgegaan van externe inhuur tegen een marktconform tarief.

Dekking Jongerenpunt

De bestuurlijke ambities rondom het jongerenpunt vormen in de kern een intensivering ten opzichte van de reeds bestaande dienstverlening. Immers, we wil betere dienstverlening, meer klantcontact, ruimte voor outreachend werken en ook jongeren bereiken en ondersteunen die nu nog niet of slechts beperkt worden bediend (jongeren zonder uitkering). Dat betekent dat een grotere inzet van formatie, ondersteuning en dus ook middelen nodig is dan in de huidige situatie het geval is.

Gemeenten krijgen van het Rijk via het Participatiebudget middelen om werkzoekenden te ondersteunen bij de arbeidsinschakeling. Het Participatiebudget wordt echter in de bestaande situatie al volledig besteed en laat daarom geen ruimte om de gewenste intensivering te kunnen bekostigen. Daarom moeten we uitwijken naar andere dekkingsbronnen. We stellen de volgende dekkingsbronnen voor:

- Regionale ESF-middelen die vrijkomen vanuit de afgeronde ESF-periode: € 389.000,-
- Additionele bijdragen van gemeenten, met daarbij voor wat betreft de verdeling van de kosten een onderscheid tussen:
 - o Kosten die op basis van inwonersaantal verdeeld worden tussen de HAL-gemeenten;
 - o Kosten die op basis van inwonersaantal verdeeld worden tussen de BCH-gemeenten;
 - o Kosten die op basis van inwonersaantal regionaal verdeeld worden (BCH+HAL).

In onderstaande tabel hebben we per kostensoort een meerjarig dekkingsvoorstel opgenomen. Hierbij hebben we de vrijkomende ESF-middelen zodanig verdeeld dat de additionele bijdrage van gemeenten in 2020 en 2021 zoveel mogelijk gedempt worden, met daarbij extra aandacht voor 2020 aangezien dit een reeds lopend begrotingsjaar betreft.

	2020	2021	2022
Regionaal ESF	€ 120.125	€ 268.875	€ -
Bijdrage gemeenten in regionale kosten	€ 65.000	€ 81.625	€ 325.000
Bijdrage gemeenten op niveau HAL	€ 70.604	€ 282.414	€ 282.414
Bijdrage gemeenten op niveau BCH	€ 24.000	€ 96.000	€ 96.000
Totaal	€ 279.729	€ 728.914	€ 703.414

Tot slot laat onderstaande tabel per gemeente, per jaar zien wat de gevraagde additionele bijdrage is. We merken de BCH-gemeenten een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Halte Werk hebben gesloten voor het uitvoeren van re-integratiewerkzaamheden voor jongeren met een Participatiewet-

uitkering. Deze DVO, inclusief de daarbij behorende financiële bijdrage komt met dit voorstel te vervallen per september 2020, aangezien vanaf dat moment de BUCH werkorganisatie zelf de formatie levert in het Jongerenpunt.

	2020	2021	2022
Alkmaar			
Bijdrage in regionale kosten	€ 25.253	€ 31.711	€ 126.263
Bijdrage op niveau HAL-gemeenten	€ 39.774	€ 159.093	€ 159.093
Totaal aditionele kosten	€ 65.026	€ 190.805	€ 285.356
Bergen			
Bijdrage in regionale kosten	€ 7.020	€ 8.816	€ 35.100
Bijdrage op niveau BCH-gemeenten	€ 8.160	€ 32.640	€ 32.640
Totaal	€ 15.180	€ 41.456	€ 67.740
Minus: DVO	-€ 6.691	-€ 26.762	-€ 26.762
Totaal aditionele kosten	€ 8.490	€ 14.694	€ 40.978
Castricum			
Bijdrage in regionale kosten	€ 8.353	€ 10.489	€ 41.763
Bijdrage op niveau BCH-gemeenten	€ 9.600	€ 38.400	€ 38.400
Totaal	€ 17.953	€ 48.889	€ 80.163
Minus: DVO	-€ 7.854	-€ 31.416	-€ 31.416
Totaal aditionele kosten	€ 10.099	€ 17.473	€ 48.747
Heerhugowaard			
Bijdrage in regionale kosten	€ 12.903	€ 16.203	€ 64.513
Bijdrage op niveau HAL-gemeenten	€ 20.711	€ 82.841	€ 82.841
Totaal aditionele kosten	€ 33.613	€ 99.044	€ 147.354
Heiloo			
Bijdrage in regionale kosten	€ 5.070	€ 6.367	€ 25.350
Bijdrage op niveau BCH-gemeenten	€ 6.240	€ 24.960	€ 24.960
Totaal	€ 11.310	€ 31.327	€ 50.310
Minus: DVO	-€ 4.654	-€ 18.617	-€ 18.617
Totaal aditionele kosten	€ 6.656	€ 12.710	€ 31.693
Langedijk			
Bijdrage in regionale kosten	€ 6.403	€ 8.040	€ 32.013
Bijdrage op niveau HAL-gemeenten	€ 10.120	€ 40.479	€ 40.479
Totaal aditionele kosten	€ 16.522	€ 48.519	€ 72.492

Return on Investment

In bijlage 6 hebben we gepoogd een businesscase op te stellen voor bovenstaande investeringsvraag. Na aftrek van de vrijkomende ESF-middelen bedraagt de totale benodigde investering over de periode 2020 tot en met 2022 € 1.323.057,-. Uit de businesscase blijkt dat tegenover deze investering een besparing op de bredere gemeentebegroting staat ad. € 1.999.665,-. Voor gemeenten is er over deze periode dus een rendement ad. € 676.608,- te realiseren. De return on investment bedraagt daarmee 1:1,51. Voor de samenleving als geheel bedraagt het rendement 1:6,9.

Europese cofinanciering

Op dit moment werkt de Europese Commissie aan een nieuw programma voor het Europees Sociaal Fonds (ESF). Voor zover nu bekend komt dit in 2021 beschikbaar en biedt het programma wederom mogelijkheden om financiering aan te vragen voor de kosten die gemeenten maken voor het ondersteunen van jongeren. We stellen voor om de voorgestelde investeringen onder te brengen in een ESF-aanvraag, zodra deze mogelijkheid beschikbaar komt. Dat betekent dat we, net als in de vorige ESF-periode, externe financiering voor de regio ophalen die, zodra de Europese subsidie is vastgesteld, vrij besteedbaar zijn.

Gefaseerd toekennen van gemeentelijke financiering

De voorgestelde financieringsopzet maakt dat de benodigde additionele bijdrage van gemeenten in 2020 en 2021 relatief beperkt blijft. In 2022 en daarna echter is deze fors hoger, omdat dan de vrijgekomen ESF-middelen volledig zijn benut. Onze ambitie is om het Jongerenpunt structureel een plek in onze regio te geven: daar hoort ook een structurele financiering bij. We zijn ons echter ook bewust van de actuele ontwikkelingen en financiële onzekerheden (zoals de gevolgen van de Corona-crisis, de ontwikkeling van het Gemeentefonds, onzekerheid over de omvang van het nieuwe ESF-programma) die de houdbaarheid van een dergelijke structurele financiering op dit moment lastig maken.

Daarom stellen we voor om uiterlijk Q2 2021 een tussenevaluatie uit te voeren. Daarbij zal in ieder geval aandacht worden besteed aan:

- Het daadwerkelijk gerealiseerde c.q. te verwachten financiële rendement;
- Het al dan niet (en in welke omvang) beschikbaar komen van Europese cofinanciering;
- Andere relevante in- en externe factoren, zoals de ontwikkeling van het Gemeentefonds.

Op basis hiervan kunnen we een scherper financieel inzicht geven in wat nodig is om het Jongerenpunt structureel neer te zetten. Mocht bijvoorbeeld blijken dat er geen zicht is op Europese cofinanciering, dan kunnen gemeenten op dat moment beslissen of zij bereid en in staat zijn om de benodigde financiering zelf volledig op te brengen, of om ambities bij te stellen.

13. Risico's

Bij de ontwikkeling van dit plan hebben we getracht om alle mogelijke aspecten goed in beeld te krijgen. Desalniettemin zijn er een aantal externe factoren die een risico kunnen vormen voor de uitvoering en/of het beoogde resultaat.

Bestuurlijk risico

De ontwikkeling van een integraal Jongerenpunt is als opdracht belegd bij Halte Werk. Onderdeel van deze uitwerking vormt een verbreding van het takenpakket van RMC (namelijk: ook ondersteunen van jongeren van 23 tot 27 jaar). Besluitvorming hierover valt buiten het mandaat van de bestuurlijk opdrachtgevers (BT Halte Werk en de bestuurlijk opdrachtgever namens de BCH). Nadat de bestuurlijk opdrachtgevers met dit plan instemmen zal daarom aanvullend bestuurlijk overleg nodig zijn met de portefeuillehouders Onderwijs.

Juridische risico's

De ontwikkeling van het Jongerenpunt heeft een aantal juridische consequenties. De meest in het oog springende zaken zijn:

- De integrale samenwerking binnen het Jongerenpunt betekent dat er klantgegevens worden gedeeld.
- De beoogde verbreding van de doelgroep van het Jongerenpunt past mogelijk nog niet binnen de huidige scope van de gemeenschappelijke regeling Halte Werk en de achterliggende verordeningen en beleidsregels.

De komende maanden werken we dit nader uit. Voor wat betreft de gegevensdeling hebben we, onder andere op basis van ervaringen elders in het land, een aardig beeld van wat kan en niet kan. We verwachten dan ook niet dat we hier tegen grote problemen aan zullen lopen. Mocht onverhoopt - als gevolg van privacywetgeving - toch blijken dat doelstellingen niet gehaald kunnen worden, dan nemen we dit mee in het voorstel omtrent huisvesting Jongerenpunt dat we eind Q2 2020 opleveren. Voor wat betreft de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling, de verordeningen en beleidsregels zal een werkgroep aan de slag gaan om te inventariseren welke aanpassingen eventueel

noodzakelijk zijn. Het voornaamste risico dat dit met zich meebrengt is dat aanpassingen van deze regelgeving, met name door het lokale besluitvormingstraject, mogelijk tot vertraging kan leiden.

Financiële risico's

De begroting 2020 en 2021 wordt in belangrijke mate gestut door ESF-middelen die door de arbeidsmarktregio zijn vrijgespeeld. We verwachten dat de regio Alkmaar een succesvol een claim van € 389.000,- op deze middelen kan doen. We zijn echter nog in afwachting van de uitkomsten van de eindverantwoording van deze Europese subsidie. Hoewel we het niet verwachten, kunnen we op dit moment nog niet uitsluiten dat het subsidiebedrag lager wordt vastgesteld. Indien onze claim niet – of lager – wordt ingewilligd, zal een groter beroep moeten worden gedaan op de gemeenten. Naar verwachting is hierover eind mei 2020 duidelijkheid.

Veranderende economische omstandigheden

De benodigde middelen voor formatie en ondersteuning zijn berekend op een zo goed mogelijke inschatting van de omvang van de problematiek in de regio Alkmaar. De arbeidsmarkt is echter niet statisch en zeker niet beheersbaar. Een verslechtering van de economische situatie kan ertoe leiden dat meer jongeren dan verwacht een beroep doen op dienstverlening. Indien deze situatie optreedt zullen we ofwel de doelstellingen, ofwel het budget moeten herijken. We volgen de instroom nauwgezet in relatie tot het beschikbare budget en de doelstellingen en rapporteren hier periodiek over richting stuurgroep.

Onafgestemd beleid

De dienstverlening van het Jongerenpunt heeft een regionaal bereik en gaat, zoals uitgebreid beschreven, uit van een integrale samenwerking met partners op andere domeinen (zoals WMO, Jeugdwet, welzijn). Dat betekent dat we er alert op moeten zijn dat beleidswijzigingen, met name op lokaal niveau, als deze onvoldoende integraal zijn c.q. met oog voor de brede omgeving -waaronder het Jongerenpunt- zijn voorbereid, mogelijk kunnen gaan knellen. Vanuit de stuurgroep zijn 3 bestuurders vertegenwoordigd in het PORA, waardoor we het risico hierop kunnen minimaliseren. En indien nodig, kunnen we via deze bestuurders knelpunten in het PORA agenderen.

Gebrek aan regionale uniformiteit

Met de ontwikkeling van het Jongerenpunt geven we uitvoering aan een regionale ambitie. We vinden het belangrijk om aan te geven dat de aanpak die we voorstaan alleen tot wasdom kan komen wanneer we hier als regio Alkmaar allemaal in participeren. Indien één of meerdere gemeenten, bijvoorbeeld vanwege andere lokale prioriteiten, besluiten om uit te stappen, heeft dit direct nadelige gevolgen voor de regionale aanpak. Juist omdat we als regio samen in 1 aanpak optrekken, kunnen we er beter in slagen om de verbinding te maken met externe financiering. Zeker voor bijvoorbeeld het nieuwe ESF-programma geldt dat subsidieverstrekking plaatsvindt op het niveau van de arbeidsmarktregio. Het wordt erg lastig om hierop in te spelen als we niet regionaal dezelfde ambities en aanpak hanteren.

14. Implementatie-agenda

Onderstaande implementatie-agenda zal de komende tijd nog verder worden uitgewerkt en aangescherpt, maar geeft wel een eerste doorkijkje naar de activiteiten die we de komende tijd uit gaan voeren.

Wanneer	Wat	Wie	Resultaat
Januari 2020	Scheiden doel en rechtmatigheid in het werkproces P-wet	Halte Werk	Vorbereidende stap / quickwin proces.
Maart 2020	Opleveren concept-plan van aanpak	Projectleider JoLo	Plan van aanpak is gereed voor afstemming
Maart-Mei 2020	Afstemmen concept-plan van aanpak	Projectleider JoLo met brede stakeholders	Er is draagvlak, het plan knelt niet met andere ambities en agenda's.
Maart 2020	Presentatie hoofdlijnen plan in PORA	Projectleider JoLo	Regionale bestuurders hebben kennis genomen van voornomen ontwikkellijn.

Juni 2020	Besluitvorming claim vrijgespeelde ESF-middelen	RPAnhn	Er is duidelijkheid over de benodigde financiering
Q3-Q4 2020	IT en andere technische randvoorwaarden	Werkgroep	Technische randvoorwaarden zijn op orde zodat medewerkers zsm van start kunnen.
Augustus 2020	Start voorbereiding communicatie	Buro Werktuig	Opzetten website, social media kanalen, huisstijl, foldermateriaal.
Q3 2020	Inrichten monitor en KPI's	Werkgroep	Monitor en KPI's zijn technisch ingeregeld in bestaande programmatuur.
Q3 2020	Verder concretiseren implementatie agenda, inrichten werkgroepen. Start implementatie van die onderdelen die niet afhankelijk zijn van lokale besluitvorming en 'stand alone' kunnen worden uitgevoerd. In ieder geval: juridische risico's uitwerken. Indien nodig: voorstel aanpassen verordeningen etc. ontwikkelen. Ook: analyse huidig re-integratie-aanbod en start met uitwerken nieuwe werkprocessen.	Projectleider JoLo	Implementatie agenda gereed voor besluitvorming
Q3 2020	Uitwerken AVG-issues	Projectleider JoLo, werkgroep Juridisch	Helderheid over wat wel en niet kan m.b.t. gegevensdeling
September 2020	Eerste bijeenkomst stuurgroep.	Stuurgroep	Vaststellen implementatie agenda. Advies aan bestuurlijk opdrachtgevers over wie kwartiermaker wordt. Opdrachtverstrekking communicatie (onder voorbehoud van lokale besluitvorming)
September 2020	Update BT Buch en BT Halte Werk	Projectleider JoLo	Bestuurlijk opdrachtgevers zijn aangesloten. Benoemen kwartiermaker.
September/Oktober 2020	Lokale besluitvorming door colleges	Lokale colleges	Eerste Go / No-Go moment, ook i.r.t. financiering.
September/Oktober 2020	Lokale besluitvorming door raden	Lokale raden	Def. go/no-go moment. Start daadwerkelijke implementatie.
Oktober 2020	Aftrap implementatie, werkconferentie	Kwartiermaker	Stakeholders zijn op de hoogte van alle ontwikkelingen.
Q4 2020	Selectie medewerkers Jongerenpunt	RMC, Halte Werk, BCH, Kwartiermaker	Er is duidelijkheid wie het Jongerenpunt gaat bemensen.
Q4 2020	Opleveren advies huisvesting	Kwartiermaker	Er ligt een voorstel omtrent huisvesting Jongerenpunt, inclusief financiële betekenis.
Q4 2020	Technische implementatie nieuw werkproces	Werkgroep	Werkprocessen van aandeelhouders zijn aanpast.
Q4 2020	Start op- en bijscholing en intervisie	N.n.t.b.	Begin kennisdeling, cultuuroverdracht, teambuilding.
Q4 2020	Alternatief voor proefplaatsing Jongeren zonder uitkering	Kwartiermaker	Er is een voor jongeren zonder uitkering en werkgevers acceptabel plaatsingsarrangement.

Q4 2020	Opleveren onderzoek haalbaarheid eigen regionaal jongerencommunicatiebureau	Kwartiermaker / werkgroep	Er is duidelijkheid over hoe de campagne structureel kan worden georganiseerd.
Q4 2020	Opleveren jaarplan 2021	Kwartiermaker	Voorstel prioriteiten 2021, aangescherpte begroting, targets gereed voor besluitvorming. Ook: voorstel wel/niet doorpakken naar integratie scenario.
Q4 2020	Update Stuurgroep	Stuurgroep	Stuurgroep is op de hoogte van voortgang. Bespreken jaarplan 2021.
Q1 2021	Start uitvoering Jongeren in Beeld	Jongerenpunt	Aanvang met outreachende aanpak o.b.v. signaalsturing
Q2 2021	Tussenevaluatie, financiering 2022	Kwartiermaker	Duidelijkheid of doelstellingen worden behaald. Duidelijkheid over financiering 2022 en verder.
Q1-Q2 2021	Uitvoering jaarplan. Overdracht implementatie van kwartiermaker aan management.	Kwartiermaker	De activiteiten worden volgens jaarplan uitgevoerd. De implementatie is overgedragen aan de reguliere organisaties.

Bijlage 1. Overzicht gebruikte bronnen

Literatuur

- Brandsen, T. Collignon, L., Cornelissen, E. Kalders, P., Soeparnan, S., Wessemius, S. (2010) Achter de voordeur. Professionals in de frontlijn tussen burgers en instanties (internationale vergelijking) SEV: 2010.
- Doorn, L. van (2004) Outreachend hulpverlening. Praktijkervaringen van 10 experimentele projecten. Arnhem: Hoogland en Zoon.
- Doorn, L., van (2009). *Dringen bij de voordeur. Outreachend werken in de wijk*. In Tonkens, E. (red.). Tussen onderschatten en overschatten. Actief burgerschap en activerende organisaties in de wijk. Amsterdam: SUN.
- Doorn, L., van, Huber, M., Kemmeren, C., Linde, M., van der, Räckers, M. & Uden, T., van (2013). *Outreachend werkt!* Utrecht: Movisie
- Goossensen, A., Dijke, J, van & Baart, A. (2013). Zorgethisch evalueren. In Omlo, J, Bool, M. & Rensen, P. (red.) Weten wat werkt. Passend evaluatieonderzoek in het sociale domein. Amsterdam: SWP.
- Kruiter, A. J. & Klokman, S. (2016). *Multiprobleemgezinnen beter geholpen*, in Kruiter, A. J., Bredewold, F. & Ham, M. (red.). Hoe de verzorgingsstaat verbouwd wordt. Kroniek van een verandering. Amsterdam: van Genneep.
- Kuypers, P. & Lans, J. Van der (1994). *Naar een modern paternalisme. Over de noodzaak van sociaal beleid*. Amsterdam: De Balie.
- Noorda&Co (2013). *De prijs van jeugdwerkloosheid*. Amsterdam: Noorda&Co.
- Rhodes, T. (1994). HIV outreach, peer education and community change: Developments and dilemmas. Health Education Journal, 53, 92-99.
- Scholte, M., Sprinkhuizen, A. & Zuithof, M. (2012). *De Generalist. De sociale professional aan de basis*. Houten: Bohn, Stafleu van Loghum.
- Stam, M., Jansen, D., Jong, C., de & Räckers, M. (2012) Outreachend besturen in tijden van transitie. Utrecht: Movisie.
- Tonkens, E. (2008) Mondige, burgers, getemde professionals. Marktwerving en professionaliteit in de publieke sector. Amsterdam: Van Genneep.
- Verplanke, L. (2013) Professionals met lef en een groot hart. Over ongevraagd hulp verlenen achter de voordeur, in Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.) De affectieve burger. Hoe de overheid verleidt en verplicht tot zorgzaamheid. Amsterdam: Van Genneep.
- Verplanke, L. & Tonkens, (2013) Een blok beton of een leven vol scherven. Achter de voordeur in de wijk, in Tonkens, E. & Wilde, M., de (red.) Als meedoen pijn doet. Affectief burgerschap in de wijk. Amsterdam: Van Genneep.

Overzicht geraadpleegde personen

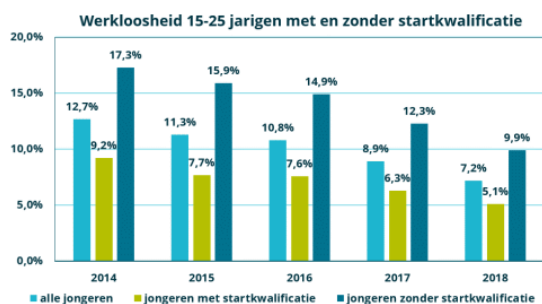
Naam	Functie	Organisatie
Agendant, Marit	Beleidsadviseur	Gemeente Heerhugowaard
Agourdane, Linda	Kwaliteitsmedewerker	Halte Werk
Apperloo, Stern	Jongere/ervaringsdeskundige	Jeugdplatform Alkmaar
Batelaan, Noelle	Beleidsadviseur	Gemeente Alkmaar
Beens, Elly	Wethouder	Heiloo
Beerends, Nienke	Trajectbegeleider	WNK
Best, Erik	Jongere/ervaringsdeskundige	Jeugdplatform Alkmaar
Binnendijk, Falgun	Wethouder	Castricum
Blokker, Femke	Beleidsadviseur	RPA NHN
Bol, Anouk	Jobcoach	Halte Werk
Bos, Leo	Beleidsadviseur	Halte Werk
Brethouwer, Marjan	Beleidsadviseur	Gemeente Langedijk
Buro Werktuig	Jongerenreclamebureau	Tilburg
Braaksma-Guerin, Lucienne	Beleidsadviseur	Gemeente Heerhugowaard
Buwalda, Yvonne	Afdelingshoofd werk, uitkeringen en re-integratie	Halte Werk
Chong, Gregory	Voorzitter Jeugdplatform Alkmaar	Jeugdplatform Alkmaar
Dorkeshideh, Naierah	Klantmanager werk, uitkering en participatie	Halte Werk
Eigeman, Natascha	Trajectbegeleider	RMC

Eijk, Willem van Etten, Sandra van	Directeur Klantmanager Jongerenloket, VSO/PrO/Entree	WNK Halte Werk
Feil, Wilco Fintelman, Bert Fransen, Niek Gerritsen, Petra Hartnack, Annette Holsteijn, Selina Horst-Eelman, Annette ter Joemrati, Melissa Jonker, Jolanda Kager, Lianne Kamp, Nathalie Khurum, Fazal Koenders, Martin Kooij, Anja Konijn, Elly Kuin, Daphne Loth, Natascha Mak-Vogelaar, Esther	Beleidsadviseur Wethouder Beleidsadviseur Beleidsadviseur Beleidsadviseur Coördinator Beleidsadviseur Klantmanager Jongerenloket Klantverwijzer Team Kwaliteit Sociaal Domein Jongere/ervaringsdeskundige Klantmanager Jongerenloket Trajectbegeleider Gedragswetenschapper Wethouder Jongere/ervaringsdeskundige Communicatieadviseur Klantmanager Jongerenloket, VSO/PrO/Entree	De Buch Gemeente Heerhugowaard Gemeente Alkmaar De Buch Gemeente Alkmaar RMC Gemeente Heerhugowaard Halte Werk Halte Werk Gemeente Heerhugowaard Jeugdplatform Alkmaar Halte Werk RMC Gemeente Alkmaar Gemeente Alkmaar Jeugdplatform Alkmaar Halte Werk Halte Werk
Mark, Yvonne van der Molen, Renata van der Montenegro, Guus Nederkoord-Blauw, Lida Niestadt, Amy Prins, Anouk	Juridisch beleidsmedewerker Trajectbegeleider Operationeel beleidsmedewerker Intaker Strategisch beleidsadviseur Projectleider Route Arbeid en Route Nieuwkomers Klantmanager Jongerenloket Jongere/ervaringsdeskundige Jongere/ervaringsdeskundige Projectleider VSV Wethouder Jurist Manager Dienstencentrum Directeur a.i. Medewerkster Sociaal Team Jongere/ervaringsdeskundige Kwaliteitsmedewerker Coördinator Beleidsadviseur Adviseur Trajectbegeleider Jongere/ervaringsdeskundige Jongere/ervaringsdeskundige Wethouder Trajectbegeleider Wethouder Trajectbegeleider Accountmanager Wethouder Programma Manager Jongere/ervaringsdeskundige Projectmanager Hoogleraar Data analyst	Halte Werk RMC Gemeente Heerhugowaard Halte Werk Halte Werk Halte Werk Halte Werk Halte Werk RMC Gemeente Alkmaar Halte Werk Halte Werk Halte Werk
Prins, Liesbeth Pronk, Merel Pul, Maarten Rasker, Marianne Reijven, Marcel Rep, Yvonne Riet, Ron van Rutten, Jack Schilder, Bonnie Schins, Bernd Slegtenhorst, Astrid Spaans, Carolijn Stempher, Martin Stremmelaar, Daan Stouten, Janette Swilders, David Taalman, Shaina Mae Tromp, Antroinne Veld, Doris op 't Verbruggen, Paul Vlaar, Sabine Waard, Suzanne de Weel-Niessen, Cecilia van Wel, Raoul van der Wiedenhoff, Mike Willemse, Esther Wilthagen, Ton Wong Chung, Monique	Klantmanager Jongerenloket Jongere/ervaringsdeskundige Jongere/ervaringsdeskundige Projectleider VSV Wethouder Jurist Manager Dienstencentrum Directeur a.i. Medewerkster Sociaal Team Jongere/ervaringsdeskundige Kwaliteitsmedewerker Coördinator Beleidsadviseur Adviseur Trajectbegeleider Jongere/ervaringsdeskundige Jongere/ervaringsdeskundige Wethouder Trajectbegeleider Wethouder Trajectbegeleider Accountmanager Wethouder Programma Manager Jongere/ervaringsdeskundige Projectmanager Hoogleraar Data analyst	Halte Werk Jeugdplatform Alkmaar Jeugdplatform Alkmaar Horizon College Gemeente Langedijk Gemeente Alkmaar WNK Halte Werk De Buch Jeugdplatform Alkmaar Jeugdplatform Alkmaar Halte Werk Halte Werk Gemeente Alkmaar Stichting Clientbelang WNK Jeugdplatform Alkmaar Jeugdplatform Alkmaar Gemeente Bergen, NH RMC Gemeente Alkmaar RMC WSP Gemeente Uitgeest Mee&de Wetering Jeugdplatform Alkmaar Gemeente Alkmaar Universiteit van Tilburg Halte Werk

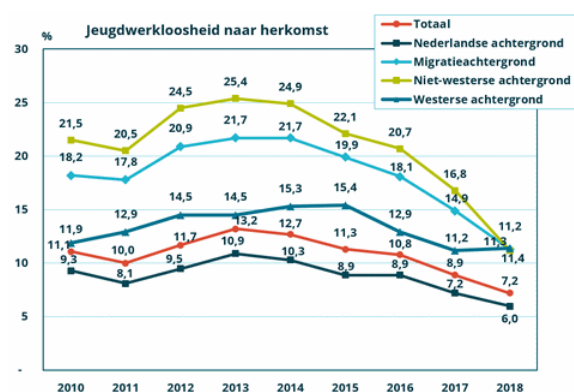
Bijlage 2: Cijfers Jeugdwerkloosheid

Landelijke ontwikkeling van de jeugdwerkloosheid

Jongeren hadden het hard te verduren tijdens de economische crisis. Bijna 13% van de Nederlandse jongeren stond in 2014 als werkloos werkzoekend geregistreerd. Met het aantrekken van de economie zien we de jeugdwerkloosheid geleidelijk dalen. In 2018 was 7,2 procent van de 15- tot 25-jarige beroepsbevolking in Nederland (geregistreerd) werkloos.

De positie op de arbeidsmarkt van jongeren zonder startkwalificatie is aanmerkelijk slechter. Van jongeren met een startkwalificatie was in 2018 5% werkloos. Onder jongeren zonder startkwalificatie was dit met ongeveer 10%, dat is bijna twee keer zoveel. Als deze cijfers één ding laten zien is dat de inzet van RMC - om jongeren zonder startkwalificatie terug naar school te leiden - van groot belang is voor het arbeidsmarktperspectief van de jongere.

De werkloosheid onder jongeren met een migratieachtergrond was in 2018 met 11,3 procent bijna twee keer zo groot als die onder jongeren met een Nederlandse achtergrond, met 6 procent. Maar ook onder jeugd met een migratieachtergrond daalt het percentage werklozen. Met name de werkloosheid onder jongeren met een niet-westerse achtergrond is sterk afgenomen, voor een belangrijk deel als gevolg van een steeds hoger opleidings- en participatieniveau van jonge vrouwen.

De situatie op regionaal en lokaal niveau

Werkloosheidswet (WW)

Werkloosheidswet (WW) heeft tot doel werknemers te verzekeren tegen de financiële gevolgen van niet-vrijwillige en niet-verwijtbare werkloosheid. Om aanspraak op WW te kunnen maken moet iemand tijdens de laatste 36 weken voor werkloosheid, tenminste 26 weken gewerkt te hebben. De duur van de uitkering is gebaseerd op het arbeidsverleden. Hieruit volgt dat jongeren als gevolg van een doorgaans beperkt arbeidsverleden vaak geen aanspraak kunnen maken op WW, of slechts recht hebben op een korte uitkering (ca. 3 maanden).

Onderstaande tabel toont per gemeente het aantal WW-uitkeringen (<27 jaar) per november 2019.

Gemeente	Aantal WW-uitkeringen
Alkmaar	111
Bergen	10
Castricum	15
Heerhugowaard	48
Heiloo	<10
Langedijk	15

Als gevolg van een beperkt budget voor re-integratie in combinatie met de doorgaans beperkte duur van de uitkering is de ondersteuning van UWV aan jongeren relatief beperkt. Jongeren kunnen

gebruik maken van digitale dienstverlening en e-tools via Werk.nl, bemiddeling/matching via het WerkgeversServicePunt (WSP). Gemiddeld stroomt 74% van de jongeren vanuit een WW-uitkering uit naar werk/opleiding. Het restant stroomt door naar bijstand of raakt uit beeld.

Wajong

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) verstrekt uitkeringen aan personen die vóór hun 17e levensjaar of als student arbeidsongeschikt zijn geworden. UWV is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wajong.

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden en komen uitsluitend volledig en duurzaam arbeidsongeschikte jonggehandicapten nog in de Wajong. Nieuwe jonggehandicapten met arbeidsvermogen vallen voortaan onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten.

Alle Wajongeren, met uitzondering van reeds werkende Wajongeren hebben met UWV afspraken gemaakt over eventuele re-integratie en ondersteuning. De frequentie van het contact tussen Wajongere en UWV is afgestemd op de status van de individuele jongere. Voor werkende Wajongeren geldt dat er minimaal 1 maal per jaar contact is, tenzij er sprake is van gewijzigde omstandigheden. De Wajong-aanpak is daarmee in beginsel sluitend.

Onderstaande tabel geeft voor 2 leeftijdscategorieën per gemeente inzicht in het aantal Wajongeren

Gemeente	Personen met een Wajong-uitkering 18-25 jaar	Personen met en Wajong-uitkering 25 t/m 34 jaar
Alkmaar	244	811
Bergen	74	113
Castricum	54	123
Heerhugowaard	158	472
Heiloo	27	102
Langedijk	51	146
Totaal regio	608	1.767

Participatiewet

Halte Werk is voor de gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk verantwoordelijk voor zowel de inkomensondersteuning als re-integratie van jongeren die vallen onder de Participatiewet.

Onderstaande tabel brengt per HAL-gemeente in beeld met hoeveel jongeren Halte Werk ultimo november 2019 een inkomensrelatie had. In totaal ging het om 539 jongeren. We merken op dat niet al deze jongeren werkloos waren. In circa 150 gevallen gaat het om jongeren die wel aan het werk zijn, maar als gevolg van een arbeidsbeperking niet in staat zijn om zelfstandig het wettelijk minimumloon te verdienen. Halte Werk verstrekt in dat geval de werkgever een (structurele) loonkostensubsidie ter compensatie van de lagere productiewaarde.

Gemeente	Aantal jongeren	Waarvan met indicatie beschut werk	Waarvan loonwaarde ingeschat op 30-80% WML	Waarvan loonwaarde ingeschat op 80-100% WML	Waarvan zorg kort	Waarvan zorg lang	Onbekend
Alkmaar	369	2	189	16	96	45	20
Heerhugowaard	134	2	62	10	36	18	4

Langedijk	36		20		12	3	
Totaal	539	4	273	26	144	66	24

Daarnaast verstrekte Halte Werk (inkomens)ondersteuning aan beperkt aantal jongeren in een aantal specifieke situaties. Het gaat daarbij met name om jongeren die verblijven in een residentiele instelling (zak- en kleedgeldregeling). In totaal gaat het op regionaal niveau om 35 jongeren.

Halte Werk ultimo november 2019 contact met jongeren zonder dat er sprake was van een lopende uitkering of loonkostensubsidie. Uit onderstaande tabel wordt duidelijk dat het bereik van het Jongerenpunt onder niet-uitkeringsgerechtigde jongeren (NUG) tot nu toe vrij beperkt is gebleven.

Gemeente	Werkend op beschutte werkplek	Uitkering nog in aanvraag					NUG
		Waarvan loonwaarde ingeschat op 30-80% WML	Waarvan loonwaarde ingeschat op 80-100% WML	Waarvan zorg kort	Waarvan zorg lang	Onbekend	
Alkmaar	15	74	1	3	1	18	11
Heerhugowaard	8	66	1	1	2	6	14
Langedijk	4	25				3	5
Totaal	27	167	2	4	3	27	30

Reden van instroom en uitstroom

Het merendeel van de jongeren stroomt in als gevolg van het geheel of gedeeltelijk wegvallen van inkomsten uit arbeid. Omdat jongeren soms onvoldoende arbeidsverleden hebben opgebouwd is er niet altijd recht op een WW-uitkering. Een andere belangrijke reden voor instroom is het beëindigen van een opleiding en daarmee het wegvallen van studiefinanciering. Wanneer we kijken naar de uitstroom dan zie we dat ondanks de relatief zware doelgroep, toch veel jongeren uitstromen naar betaald werk of opleiding. De in- en uitstroombetalingen laten bovendien zien dat er sprake is van veel binnen regionale verhuisbewegingen. Gelet op de lokale werking van de Participatiewet wordt in dat geval de uitkering in gemeente A beëindigd (=uitstroom) en in gemeente B toegekend (=instroom).

Clustering instroom	Omschrijving bijstandafhankelijkheid	Instroom uniek jongeren
Aanvullende uitkering	Aanvulling op inkomen	73
Vervallen inkomsten	Vervallen inkomsten uit arbeid	72
Beëindiging voorliggende uitkering	Beëindiging WSF / Studie	54
Verloop	Verhuizing uit andere gemeente	50
Verloop	Omzetting uitkeringsnorm	18
Verloop	Verhuizing vanuit een COA	13
Beëindiging voorliggende uitkering	Beëindiging werkloosheidsuitkering (WW)	11
Verloop	Ontslag detentie	9
Vervallen inkomsten	Beëindiging inkomen uit alimentatie	8
Verloop	Echtscheiding / Beëindiging relatie	6
Overige	Afwijzing Wajong	4
Beëindiging zelfstandige	Beëindiging werkzaamheden als zelfstandige	3
Beëindiging voorliggende uitkering	Beëindiging arbeidsongesch.uitk. (o.a. WIA/WAJONG)	2

Clustering uitstroom	Omschrijving reden einde	Uitstroom Uniek Jongeren
Werk	Inkomsten uit arbeid	92
Verloop	Verhuizing buiten gemeente	74
Scholing	Inkomsten studiefinanciering	42
Overig	Andere oorzaak	23
Handhaving	Niet verstrekken inlichtingen	22
Verloop	Omzetting uitkeringsnorm	11
Werk	Start werkzaamheden als zelfstandige	9
Verloop	Detentie	7
Andere inkomsten	Inkomsten uit arbeidsongesch.Uitk	4
Andere inkomsten	Inkomsten andere uitkering	2
		1

Inhoud van de ondersteuning

Uit bovenstaande tabellen komt duidelijk naar voren dat het overgrote deel van de jongeren dat bij Halte Werk in beeld is een grotere afstand tot de arbeidsmarkt heeft. We zien dit ook terug in meest voorkomende inhoud van de ondersteuning die door Halte Werk aan deze jongeren wordt geboden.

Ondersteuningstraject	Aantal keren ingezet t/m nov 2019
Loonkostensubsidie (verminderde loonwaarde)	150
Extern, gespecialiseerd hulpverleningstraject (niet gericht op arbeidsparticipatie)	139
Inburgeren	96
Jobcoaching (begeleiding op werkvloer)	71
Doet parttime werk, en dit is ook het maximaal haalbare	56
Bemiddeling naar werk	49
Scholing	48
Dagbesteding (WMO)	48

BCH

In de BCH-gemeenten ontvangen in totaal 89 jongeren momenteel een Participatiewet-uitkering.

Leeftijd	Aantal
<21 jaar	25
21-27 jaar	64
Totaal	89

Als we dieper inzoomen op de achtergrond van deze jongeren geeft dit het volgende beeld:

Situatie	Aantal
Verblijft in inrichting	5
Vergunningshouder	35
Geregistreerde ontheffing arbeidsverplichting	13

De volgende tabel laat de verblijfsduur in de uitkering van deze jongeren zien:

Aantal maanden uitkering	Aantal
< 6 maanden	17
6 maanden-1 jaar	19
1-2 jaar	21
2-3 jaar	17
3-4 jaar	12
>4 jaar	3

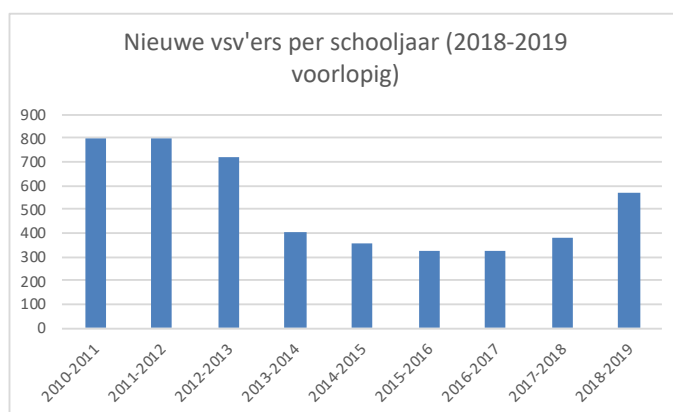
Daarnaast zijn 8 jongeren werkzaam in een beschutte werkplek en zijn 29 jongeren geplaatst op een baan met (structurele) loonkostensubsidie, waarbij zij voldoende inkomsten genereren om uitkeringsonafhankelijk te zijn.

Hoewel BCH en Halte Werk verschillen in welke managementinformatie is geleverd, kunnen we concluderen dat voor beide organisaties geldt dat de doelgroep voor een groot deel complex is. We zien dat bij Halte Werk terug in het grote aandeel jongeren met een lagere loonwaarde. Bij BCH zien we dit terug in de relatief lange uitkeringsduur.

Voortijdig schoolverlaters

Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten (RMC) heeft alle jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie in beeld. In totaal ging het in 2019 om 2.380 jongeren, waarvan 1.810 jongeren waren uitgevallen voor schooljaar 2018-2019 (oud-vsv'ers) en 570 in het schooljaar 2018-2019 (nieuwe vsv'ers).

Tot schooljaar 2015-2016 daalde het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in onze regio jaarlijks significant. Vanaf schooljaar 2016-2017 zien we het aantal weer licht stijgen.

Als onderdeel van de monitorfunctie achterhaalt RMC wat de situatie is van de jongere. Onderstaande tabel bevat de uitkomsten van die monitoring.

Situatie	Nieuwe VSV-ers	Oud-VSV-ers	Totaal
Werkt/ZZP	206	833	1.039
Voornemen starten met opleiding	161	94	255
RMC is nog bezig met leggen van contact	97	218	315
Ontvangt uitkering Participatiewet / WW/ Ziektewet	32	234	266
Wajong	17	243	260
Reageert niet	16	57	73
Hulpverleningstraject	15	22	37
Wil geen bemiddeling	10	48	58
Volgt particuliere opleiding of thuisstudie	8	22	30
Verhuisd buiten regio	4	17	21
Dagbesteding (WMO/JW)	2	13	15
Heeft startkwalificatie	1	4	5
Detentie	1	5	6
Totaal	570	1.810	2.380

RMC-trajectbegeleiders ondersteunen jongeren die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten opnieuw naar een opleiding, werk of een combinatie leren/werken. Deelname van jongeren aan dit traject is altijd vrijwillig. In het schooljaar 2018-2019 zijn 120 ondersteuningstrajecten opgestart met nieuwe vsv'ers en 171 met oud-vsv'ers. Onderstaande tabel laat de resultaten van die inzet zien:

Resultaat	Nieuwe vsv'ers	Oud-vsv'ers
Start reguliere opleiding	52	59
Start particuliere opleiding	3	3
Aan het werk	14	29
Start hulpverleningstraject	4	6
Doorstroom Participatiewet	8	24
Andere uitkering	1	
Traject nog lopend	26	36
Traject beëindigd door jongere	5	10
Dagbesteding	3	3
Verhuisd uit regio	2	1
Overig	2	

Jongeren buiten beeld

Bij het vaststellen van de omvang van de regionale problematiek is het belangrijk te realiseren dat er een significant cijfermatig verschil bestaat tussen de geregisteerde (jeugd)werkloosheid en de werkelijke (jeugd)werkloosheid. Zoals de naam het al aangeeft gaat het bij de geregisteerde jeugdwerkloosheid om jongeren die als werkloos werkzoekende bekend (in beeld) zijn bij UWV en gemeenten. In verreweg de meeste gevallen betreft dit jongeren die een uitkering ontvangen, daarnaast is een (beperkt) aantal jongeren dat zich wel als werkloos werkzoekend laat registreren maar geen uitkering ontvangt (omdat zij geen recht op een uitkering hebben of omdat zij de uitkering om wat voor reden dan ook niet aanvragen), de zgn. niet-uitkeringsgerechtigden (NUG-ers). Naast deze jongeren, die dus in beeld zijn bij UWV en gemeente (sociale dienst) is er een groep jongeren die niet in beeld is bij instanties die verantwoordelijk zijn voor arbeidstoeleiding en inkomensondersteuning. Het is uitermate lastig om de omvang van deze groep vast te stellen. In 2013 heeft het CBS, op basis van een aantal technische bestandsvergelijkingen (peildata 2012) op verzoek van het ministerie van SZW eenmalige rapportage uitgebracht. Voor onze regio gaf dit het volgende beeld:

Gemeente	Aantal inwoners 15-27 jaar	Aantal jongeren 'buiten beeld'			Aantal jongeren 'buiten beeld' zonder verklaring		
		Totaal	<23 jaar	23-27 jaar	Totaal	<23 jaar	23-27 jaar
Alkmaar	13.120	730	360	370	280	130	150
Bergen	3.400	210	130	80	100	60	40
Castricum	4.730	150	80	70	60	30	30
Heerhugowaard	7.380	390	210	180	120	60	60
Heiloo	2.670	90	50	40	40	20	20
Langedijk	3.730	130	80	50	50	30	20
Totaal regio	35.030	1.700	910	790	650	330	320

Jonge mannen en jonge vrouwen zijn ongeveer even vaak 'buiten beeld'; respectievelijk 5,3 procent en 5,5 procent. Als gevolg van de leer- en kwalificatieplicht (zie kader) is het aandeel jongeren 'buiten beeld' onder de 18 jaar heel laag. Vanaf 23 jaar neemt het aandeel jongeren 'buiten beeld' toe, van 5,9 procent onder 18-tot 23-jarigen naar ongeveer 8 procent onder jongeren van 23 jaar of ouder. Tussen de herkomstgroepen zijn de verschillen fors te noemen. In vergelijking met autochtone jongeren zijn westerse allochtone jongeren vijf keer zo vaak 'buiten beeld' en niet-westerse allochtone jongeren drie keer zo vaak 'buiten beeld'.

Ten opzichte van 2012 is de situatie op de arbeidsmarkt aanmerkelijk verbeterd. Ook jongeren 'buiten beeld' hebben hiervan geprofiteerd. Omdat er na 2013 geen nieuwe rapportage jongeren buiten beeld is uitgebracht, zullen we aannames moeten doen naar de actuele omvang van de problematiek.

Waar in 2012 de *geregisteerde* jeugdwerkloosheid op landelijk niveau 11,7% bedroeg, is deze gedaald naar 7,2% in 2018, een relatieve daling van 38%. We nemen aan dat deze relatieve daling één-op-één geëxtrapoleerd kan worden naar de niet-geregisteerde jeugdwerkloosheid in onze regio. Dat geeft het volgende beeld:

Gemeente	Aantal inwoners 15-27 jaar	Aantal jongeren 'buiten beeld'			Aantal jongeren 'buiten beeld' zonder verklaring		
		Totaal	<23 jaar	23-27 jaar	Totaal	<23 jaar	23-27 jaar
Alkmaar	13.120	454	224	230	174	81	93

Bergen	3.400	131	81	50	63	38	25
Castricum	4.730	94	50	44	38	19	19
Heerhugowaard	7.380	243	131	112	76	38	38
Heiloo	2.670	56	31	25	26	13	13
Langedijk	3.730	81	50	31	32	19	13
Totaal regio	35.030	1059	567	492	409	208	201

Jongeren buiten beeld zonder verklaring

Het CBS hanteert een aantal redenen waarom het 'verklaarbaar' kan zijn dat de jongere niet werkt, geen educatie volgt en ook niet in beeld is bij UWV/gemeentelijke sociale diensten, maar dat dit niet per definitie problematisch hoeft. Namelijk:

- De jongere heeft kortgeleden nog onderwijs gevolgd; De redenatie hierachter is dat de jongere zich mogelijk aan het oriënteren is op een vervolgopleiding of arbeidsmarkt en hierin op eigen kracht zal slagen, of actief zal worden benaderd door het RMC (indien <23 en geen startkwalificatie), of zelfstandig alsnog de weg weet te vinden tot ondersteuning.
- De jongere heeft een startkwalificatie; De redenatie hierachter is dat jongeren met een startkwalificatie een minder kwetsbare positie op de arbeidsmarkt hebben en een grotere mate van zelfredzaamheid. De praktijk laat echter zien dat ook jongeren met startkwalificatie problemen ondervinden op tal van leefgebieden, en er niet altijd in slagen om werk/vervolgopleiding te vinden of te behouden en vaak ook niet de weg weten te vinden naar de voor hen beschikbare ondersteuning.
- De jongere heeft een recent arbeidsverleden (korter dan 9 maanden werkloos); De redenatie hierachter is dat de afstand tot de arbeidsmarkt en eventuele achterliggende problematiek kennelijk (nog) beperkt is. Verwachting is dat de jongere er zelf in slaagt om op korte termijn werk te vinden. We merken op dat deze redenatie eraan voorbij gaat dat dat jongeren juist gelet op het beperkte arbeidsverleden doorgaans over weinig financiële reserves beschikken op een periode van werkloosheid op te kunnen vangen, waardoor de financiële gevolgen van werkloosheid voor jongeren behoorlijk ingrijpend kunnen zijn en kunnen doorwerken op andere leefgebieden.
- De jongere heeft een partner en kind(eren); De redenatie hierachter is dat de partner de rol van kostwinner heeft. Hoewel deze redenatie valide kan zijn als het gaat om het beschikbaar kunnen zijn van voldoende gezinsinkomen, wordt hierbij voorbij gegaan aan het nadelige effect dat werkloosheid kan hebben op het (toekomstige) arbeidsmarktperspectief van de thuiszitter.
- De jongere verbleef in een institutioneel huishouden; Redenatie is dat het hier gaat om jongeren die woonachtig zijn in een residentiele voorziening/beschermde wonen, daarmee verzekerd zijn van passende begeleiding en dat onderwijs c.q. arbeidstoeleiding geen begeleidingsdoel is.
- De jongere verbleef in detentie; redenatie is dat er gedurende detentie geen sprake is van inkomensproblematiek, noch toeleiding naar onderwijs/werk.
- De jongere was in beeld bij Jeugdzorg. Redenatie hier is dat er sprake is van passende begeleiding door Jeugdzorg, waarbij op dit moment de problematiek op andere leefgebieden prevaleert boven toeleiding naar arbeid/werk en inzet van inkomensondersteuning.

We delen het uitgangspunt van CBS dat er genuanceerd moet worden gekeken naar het vraagstuk van jongeren buiten beeld. Echter, uit onderzoek blijkt ook dat:

- Uit beeld zijn een voorspeller kan zijn voor de aanwezigheid van complexe problematiek op meerdere leefgebieden;
- Er sprake is van een causaal verband tussen de duur van het uit beeld zijn en de afstand tot de arbeidsmarkt.

Kortom, het enkele gegeven dat een jongere 'uit beeld is', biedt op voorhand te weinig houvast om conclusies te kunnen trekken over of dit wel of niet zorgwekkend is. Duidelijk is dat in lang niet alle gevallen sprake is van problematiek, maar ook dat in die gevallen dat er wel sprake is van problematiek, deze complex en ingrijpend kan zijn. Er is dan ook wel degelijk reden om op individueel niveau in beeld te brengen wat de werkelijkheid achter het cijfer is.

Resumé: de potentiële omvang van de regionale opgave

Op basis van deze cijfers kunnen we een indicatief beeld vormen van de problematiek in de regio en daarmee onze opgave. De Wajong-populatie is hierin niet meegenomen omdat UWV voor deze doelgroep al sluitende (inkomens)ondersteuning biedt.

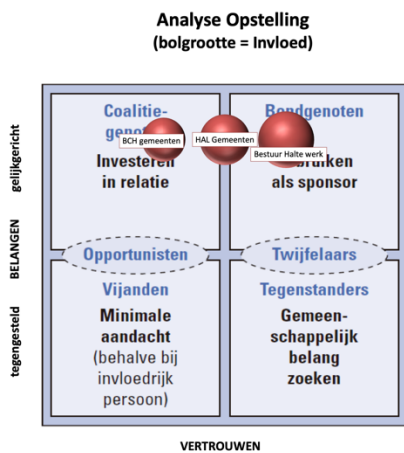
Doelgroep	Omvang
Huidig bestand P-wet + nieuwe instroom 2020 (inclusief doorstroom van WW)	Ca. 850 ex BCH
VSV (oud en nieuw)* + nieuwe instroom 2020	Ca. 750
Buiten beeld	Ca. 410
Totaal	Ca. 2.010

*betreft optelsom van die jongeren waarvan uit monitor blijkt dat er geen sprake is van werk of opleiding. RMC benadert deze jongeren en stelt vervolgens vast of er een ondersteuningsvraag is. Dat is lang niet in alle gevallen zo.

We merken op dat het bestand aan potentieel ondersteuningsbehoeftige jongeren niet statisch is: er is voortdurend sprake van in-, door- en uitstroom uit dit bestand. Bovendien 'ademt' de omvang van dit bestand mee met de ontwikkeling van de arbeidsmarkt. Met andere woorden: we kunnen dus niet zeggen dat als we 2.075 jongeren bereikt en geplaatst hebben, de problematiek is opgelost. Wat onderstaande tabel ons echter wel kan bieden is een indicatief beeld van de totale 'structurele caseload' bij aanvang.

Bijlage 3: Analyse speelveld

Beslissers

Bestuur Halte Werk

Het bestuur van Halte Werk is opdrachtgever naar het Jongerenpunt. Vanuit deze rol heeft het bestuur de mogelijkheid om de opdracht aan het Jongerenpunt te wijzigen en om middelen al dan niet toe te wijzen. Daarmee is het bestuur een cruciale strategische partner. We merken op dat het bestuur Halte Werk direct sturing geeft aan het Jongerenpunt voor wat betreft het uitvoeren van de Participatiewet (inclusief ondersteuning 'NUG-jongeren'), maar niet direct stuurt op de aanpak voortijdig schoolverlaten (Leerplicht/RMC). Deze is immers belegd bij de gemeenten. Er is sprake van een **gelijkgericht belang**: een goed functionerend jongerenpunt draagt bij aan klanttevredenheid, doelstellingen ten aanzien van arbeidsmarkt en schadelastbeperking.

We ervaren op dit moment veel draagvlak voor en **vertrouwen** in het traject om het Jongerenpunt 2.0 neer te zetten. Dit vertrouwen willen we behouden door de resultaten van het Jongerenpunt voor zich te laten spreken, o.a. door regelmatig inzicht te geven en door bestuurders actief te betrekken. Andersom kunnen bestuurders Halte Werk een ambassadeursrol naar de achterban vervullen.

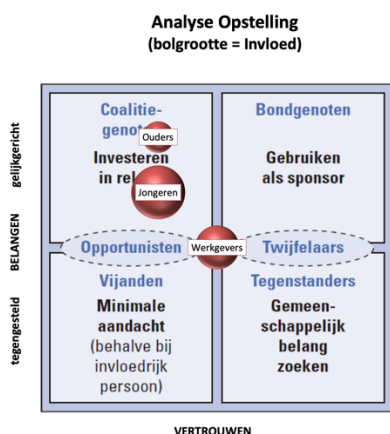
HAL-gemeenten

De HAL-gemeenten zijn via het construct van de gemeenschappelijke regeling 'eigenaar' van Halte Werk. Zij zijn in financiële zin drager van de lasten en lusten van de resultaten die Halte Werk boekt in het uitvoeren van de Participatiewet. Er is sprake van indirecte sturing via het bestuur van Halte Werk. De gemeenten zijn in directe zin beleidsmatig en financieel verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Jeugdwet, WMO, Leerplicht en de aanpak voortijdig schoolverlaters via het RMC. Er is sprake van een **gelijkgericht belang**: een goed functionerend Jongerenpunt draagt bij aan tevreden inwoners, arbeids- en maatschappelijke participatie, economische vitaliteit en lagere maatschappelijke kosten. Er is sprake van voldoende **vertrouwen** en enthousiasme voor het doorontwikkelen van het Jongerenpunt. Wel is er een zorg over de verbinding tussen het Jongerenpunt en de lokale infrastructuur zoals sociale teams. Daarbij gaat het om het dilemma 'Jongerenpunt als 1 centrale regionale ingang' versus 'een groot aantal lokale ingangen dicht bij de burger' en om de vraag wie in welke situatie 'klantregie' voert. Deze aandachtspunten werken we verder uit in hoofdstuk 5. Belangrijk is dat we bij de implementatie van het Jongerenpunt voldoende aandacht besteden aan deze onderwerpen. Bijvoorbeeld door middel van zorgvuldige afstemming, actief informeren en het voeren van interview.

BCH-gemeenten

De BCH-gemeenten maken geen deel uit van de gemeenschappelijke regeling Halte Werk. Deze gemeenten kiezen ervoor om de inkomensondersteuning in eigen beheer uit te voeren en de arbeidstoeleiding rond 27- in de vorm van een opdrachtgever/opdrachtnemer-relatie onder te brengen bij Halte Werk. Het belang van de BCH-gemeenten is **gelijkgericht**, vergelijkbaar met dat van de HAL-gemeenten. Vergeleken met de HAL-gemeenten is het **vertrouwen** iets lager. De samenwerking met Halte Werk is minder natuurlijk. Er is over en weer bijvoorbeeld weinig terugkoppeling/uitwisseling tussen activiteiten gericht op arbeidstoeleiding (Halte Werk) en inkomensondersteuning (BCH) en in de praktijk pakt BCH in de re-integratie vaak zelf op in plaats deze aan Halte Werk te delegeren. Daarnaast is er een zorg dat het Jongerenpunt zal leiden tot te sterke centralisatie van de dienstverlening en overnamegedrag, waardoor de aansluiting op de lokale sociale infrastructuur verloren raakt. Ook deze aandachtspunten komen terug in hoofdstuk 5. Belangrijk is dat we binnen het implementatietraject sterk investeren in de relatie tussen Halte Werk/Jongerenpunt en de BCH-gemeenten en de BCH nadrukkelijk aan boord vragen, bijvoorbeeld ook door het bieden van een gelijkwaardige positie als het gaat om sturing op het Jongerenpunt.

Gebruikers

Jongeren

Uiteraard zijn jongeren de primaire gebruikers van het Jongerenpunt. Zij krijgen in de meest directe zin te maken met de dienstverlening van het Jongerenpunt. Er is sprake van een **grotendeels gelijkgericht** belang, in die zin dat het Jongerenpunt en de jongere in samenspraak de doelen formuleren waaraan gewerkt wordt. Het is echter onvermijdelijk dat er momenten zijn waarop het belang **niet gelijkgericht** is, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van handhaving op verwijtbaar gedrag of wanneer de jongere een wensberoep heeft dat zeker op de kortere termijn niet realistisch is: de jongere wil wellicht graag de tijd krijgen om zich naar dit wensberoep toe te ontwikkelen, echter het Jongerenpunt kan (ook) een belang hebben van 'de kortste weg naar werk'.

Het **vertrouwen** van Jongeren in het Jongerenpunt is op dit moment relatief laag. Dit komt tot uiting in het beeld dat veel jongeren van Halte Werk hebben als een 'uitkeringsfabriek', negatieve ervaringen uit het verleden, hear say maar ook de afstand in algemene zin tussen de overheid en de leefwereld van de jongeren. Dit betekent dat we de komende tijd fors moeten inzetten op het terugwinnen van het vertrouwen onder de doelgroep, onder andere door middel van intensieve op jongeren toegesneden communicatie, inzicht te geven in de werkwijze van het Jongerenpunt (voorspelbaarheid en realistisch beeld van wat het Jongerenpunt wel en niet kan betekenen) en door het ombuigen van dit beeld door het bieden van excellente dienstverlening en bijbehorende resultaten.

Ouders

Ouders zijn een belangrijke gebruiker van het Jongerenpunt, met name in de rol van verwijzer (door hun kind te attenderen op het bestaan van het Jongerenpunt) of als ingang (door hun kind bij het Jongerenpunt onder de aandacht te brengen/aan te melden). Er van uitgaande dat ouders eveneens erop gericht zijn het perspectief van hun kind te verbeteren, is er sprake van een **gelijkgericht belang**. Er zullen echter situaties voorkomen waarin dit niet (direct) evident is, bijvoorbeeld wanneer de relatie ouder-kind ernstig is verstoord en de ouders niet als steunsysteem willen fungeren. Van de professional vraagt dit om sensitiviteit, vakmanschap en oog voor alle belangen, inclusief die van de ouders. Als het gaat om **vertrouwen**, schatten we in dat dit doorgaans net als dat van de jongeren zelf, beperkt zal zijn. Ouders zijn bijvoorbeeld soms al langere tijd bezig met pogingen om hun kind weer op de rails te krijgen voordat zij bij het Jongerenpunt aankloppen en het is geen vanzelfsprekendheid dat zij er gerust op zijn dat het Jongerenpunt een verschil zal maken. Daarom is het belangrijk om in de communicatie over de werkwijze en (on)mogelijkheden van het Jongerenpunt, voldoende aandacht te besteden aan deze doelgroep.

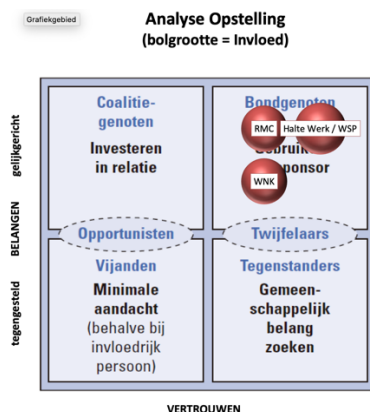
Werkgevers

Ook werkgevers zijn voor het Jongerenpunt uiterst relevant. Immers, vanuit het Jongerenpunt zetten we ons in om jongeren 'arbeidsfit' te maken. Daarbij moeten we rekening houden met de (wisselende) vraag van werkgevers. Werkgevers hebben, zeker in de huidige krappe arbeidsmarkt, behoefte aan personeel dat bij voorkeur snel productief kan zijn. In die zin is er sprake van een **gelijkgericht** belang. Toch is een **nuancering** hier op zijn plaats. Zo zal het Jongerenpunt c.q. het WSP zich inspannen om in de onderhandeling over een eventueel plaatsingsarrangement (denk bijvoorbeeld aan subsidie of proefplaatsing) niet guller te zijn dan strikt noodzakelijk. De werkgever aan de andere kant kan een belang hebben om risico's te beperken of om een maximale subsidie te verkrijgen. Bovendien hebben werkgevers ook andere mogelijkheden om invulling te geven aan hun personeelsvraagstukken dan via het Jongerenpunt / WSP. Als het gaat om **vertrouwen** merken we op dat er zeker in het MKB nog een wereld te winnen valt. Veel MKB-ondernemers hebben moeite met het werven van jong personeel²⁶, maar zijn ook niet bekend met de mogelijkheden van het WSP om hen te helpen met personeelsvraagstukken. Een ander aandachtspunt is dat sommige bedrijven

²⁶ <https://www.businessinsider.nl/recruitment-sociale-media-jongeren/>

een onjuist beeld hebben van de doelgroep, door de problematiek van de jongeren ofwel te onderschatten ('Doe mij maar zo'n probleemjongere, wij krijgen die wel weer op de rails!') of te overschatten ('Die gasten willen allemaal niks en zorgen in mijn bedrijf alleen maar voor problemen'). Dat betekent dat we allereerst zullen moeten investeren in de relatie met werkgevers, met name als het gaat om MKB, en werkgevers van adequate en juiste informatie moeten gaan voorzien als het gaat om de (brede) doelgroep van het Jongerenpunt en de mogelijkheden om werkgevers via het WSP te ondersteunen en te ontzorgen. Daarnaast kunnen we werkgevers met succesvolle plaatsingen vragen om als ambassadeur op te treden (storytelling).

Aandeelhouders

Halte Werk en BCH

Halte werk is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Participatiewet (zowel werk als inkomen) in de gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk. De gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo voeren de inkomens- en rechtmatigheidscomponent van de Participatiewet zelf uit en hebben re-integratie uitbesteed bij Halte Werk (maar voeren dit soms ook zelf uit). Medewerkers van Halte Werk en BCH zijn intensief meegenomen in het proces om te komen tot het nieuw ontwerp voor het Jongerenpunt, zijn enthousiast en hebben veel **vertrouwen**. Medewerkers zijn over het algemeen sterk begaan met de doelgroep, willen graag (nog) betere dienstverlening bieden aan jongeren. Er is dan ook duidelijk sprake van een **gelijkgericht belang**.

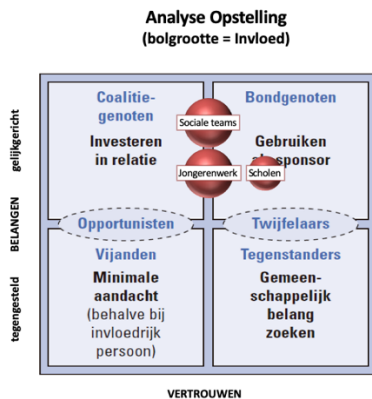
RMC

RMC Noord-Kennemerland begeleidt jongeren van 18 tot 23 jaar die voortijdig, dus zonder startkwalificatie, hun school dreigen te verlaten of al hebben verlaten. Het RMC heeft alle jongeren tot 23 die verzuimen of voortijdig het onderwijs verlaten, in beeld. Als jongeren die onder de doelgroep van RMC vallen ook een uitkering ontvangen, ligt de regie bij Halte Werk. Ook RMC is intensief betrokken bij de totstandkoming van dit voorstel en enthousiast. Aangezien ook RMC de opdracht heeft op jongeren perspectief te bieden en in het Jongerenpunt 'nieuwe stijl' meer mogelijkheden daartoe krijgt is er sprake van een gelijkgericht belang. Er is voldoende vertrouwen in de samenwerking. Aandachtspunt is wel dat RMC in het verleden is geconfronteerd met de gevolgen van een eenzijdig door Halte Werk gemaakte keuze om uit het vroegere Jongerenpunt aan de Geestersingel (waarin zowel Halte Werk als RMC gehuisvest waren) te stappen. Als het gaat om de het nieuwe Jongerenpunt heeft RMC daarom behoefte aan meer betrokkenheid en gelijkwaardig partnership in de sturing op en besluitvorming rondom het Jongerenpunt.

WNK

WNK fungeert voor Halte Werk als opdrachtnemer op het terrein van re-integratie voor met name werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en/of (vermoedens van) een verminderde loonwaarde. De expertise van WNK is even breed als waardevol en omvat zaken als diagnostiek, jobcoaching en individuele trajectbegeleiding. Er is sprake van intensieve samenwerking tussen Halte Werk en WNK. Op de achtergrond speelt een ambitie om de samenwerking tussen de organisaties te versterken. Er is in beginsel enthousiasme voor en **vertrouwen** in de samenwerking binnen het Jongerenpunt. Op hoofdlijnen staan WNK, RMC en Halte Werk voor dezelfde opdracht, namelijk het bieden van perspectief aan zowel mogelijk jongeren. In die zin is er sprake van een gelijkgericht belang. Aandachtspunt is dat WNK voor de bedrijfsvoering voor een belangrijk deel afhankelijk is van de re-integratieopdrachten die het van Halte Werk krijgt. In dat verband zijn er afspraken gemaakt dat 60% van het bij Halte Werk en BCH beschikbare Participatiebudget bij WNK wordt besteed. Deze omzetgarantie staat in zekere zin op spanning met het uitgangspunt van individueel maatwerk en dienstverlening die aansluit bij de behoefte van jongeren. Dit uitgangspunt betekent immers dat het Jongerenpunt samen met de jongere 'vrij' moet kunnen vaststellen welke dienstverlening noodzakelijk is en welke organisatie deze het beste aan kan bieden.

Partners

Sociale teams

De sociale teams zijn werkzaam vanuit de lokale infrastructuur. Insteek is dat zij op basis van een integrale aanpak de juiste ondersteuning voor inwoners organiseren. Doel is om daarmee het perspectief en welbevinden van de inwoners te vergroten. Het Jongerenpunt biedt een deel van de benodigde ondersteuning. Daarmee is er sprake van een **gelijkgericht belang**. In de praktijk merken we dat de verbinding tussen arbeids- en inkomensondersteuning enerzijds en anderzijds de ondersteuning op andere leefgebieden kan worden verbeterd. Er is over en weer niet altijd voldoende kennis over elkaars (on)mogelijkheden en werkwijzen. Dat maakt het lastig om elkaar goed te vinden en op elkaar te vertrouwen. Kennisdeling, het organiseren van nabijheid, casusoverleg en supervisie zijn belangrijke manieren om dit te verbeteren.

Jongerenwerk

Het Jongerenwerk organiseert activiteiten waar jongeren vrijwillig aan kunnen deelnemen en gaan daarnaast gericht op jongeren af, bijvoorbeeld als gevolg van meldingen van overlast of zorgen over een individuele jongere. Kenmerkend aan de aanpak van het Jongerenwerk is dat zij werken vanuit de leefwereld van jongeren zelf, de ruimte hebben om een vertrouwensband met de jongere op te bouwen en als zodanig naast de jongere te staan. Het Jongerenwerk kan voor jongeren een eerste ingang zijn naar hulpverlening. Voor het Jongerenpunt vormt het jongerenwerk daarmee een belangrijke ingang naar een deel van de doelgroep.

Het werken vanuit leefwereld is de kracht van het jongerenwerk. Daarmee heeft het jongerenwerk echter in meer of mindere mate een afstand tot de systeemwereld van overheidsinstanties. Waar het jongerenwerk oprecht het belang en de wensen van de jongere centraal kan stellen, hebben overheidsinstanties altijd te maken met het belang van een correcte uitvoering van wet- en regelgeving. Hierdoor kan er op het niveau van **belangen** een spanning ontstaan. Voor wat betreft vertrouwen is er ook nog wat te winnen. Het jongerenwerk staat dagelijks 'met de voeten in de klei' en loopt regelmatig vast op de processen, regels en voorwaarden van instanties. De beweging die we met het nieuwe Jongerenpunt willen maken wordt toegejuicht, maar tegelijkertijd is er wel bepaalde gereserveerdheid of we de ambities waar kunnen maken. Regelmatige afstemming, elkaar betrekken in ontwikkelingen en transparantie is het devies om het **vertrouwen** te versterken.

Scholen

Het onderwijs heeft een cruciale rol in het voorbereiden van jongeren op de arbeidsmarkt. Hoe beter het onderwijs hierin slaagt, hoe groter de kans dat de jongere op eigen kracht een baan of vervolgopleiding weet te vinden. In die zin heeft het Jongerenpunt een groot belang bij het optimaal functioneren van het onderwijs. Alle scholen spannen zich in om leerlingen binnenboord te houden, ook als er sprake is van studiebelemmeringen. Er is sprake van intensieve samenwerking met RMC en Halte Werk (Route Arbeid, sluitende aanpak VSO/PrO en Entree). Over en weer is het **vertrouwen** en de samenwerkingsrelatie goed. Voor het MBO en hoger houdt de verantwoordelijkheid van de school in feite op zodra de leerling bij de school wordt uitgeschreven. Het VSO en het PrO daarentegen hebben een wettelijke taak om leerlingen ook na het verlaten van het onderwijs nog een periode (beperkt) te monitoren. Hoewel het onmiskenbaar is dat het onderwijs een sterke intrinsieke motivatie heeft om leerlingen te laten slagen op de arbeidsmarkt, neemt de formele verantwoordelijkheid en daarmee **het belang** sterk af zodra de leerling het onderwijs heeft verlaten.

Resumé

In dit hoofdstuk hebben we een grove stakeholdersanalyse uitgevoerd. Deze maakt inzichtelijk dat een effectief en efficiënt Jongerenpunt nooit op zichzelf kan staan en altijd moet samenwerken met een bredere sociale infrastructuur. Samenwerken gaat niet vanzelf. De analyse laat zien dat met sommige organisaties de samenwerking al goed gaat. De inzet moet dan zijn om die samenwerking op niveau te houden en de kracht van de samenwerking te benutten voor het realiseren van

gezamenlijke doelstellingen. We zien ook dat er her en der ruimte is om de samenwerking te verbeteren. Daarbij gaat het vooral om het versterken van het vertrouwen over en weer. Dat betekent dat we bij het (door)ontwikkelen van het nieuwe Jongerenpunt hier voldoende aandacht voor moeten hebben, bijvoorbeeld door te investeren in nabijheid, transparantie en kennisdeling.

Bijlage 4: Relatie ontwikkeling Jongerenpunt met uitkomsten pilot Regionale uitvoering Participatiewet

Uitkomst pilot	Jongerenpunt
Pilot Mens in Beeld	
<p>“Ontdekt is het positieve effect van het fysiek één team vormen en met elkaar samen te werken. Er ontstond door de samenwerking en casuïstiek besprekingen meer wederzijds begrip en men groeide naar elkaar toe voor wat betreft de gespreksvoering en het opstellen van het plan van aanpak”.</p>	<p>In het Jongerenpunt willen we de nu nog verschillende/gespecialiseerde en ‘geschotte’ disciplines uitvoering Participatiewet (HW/BCH), aanpak voortijdig schoolverlaters (RMC), re-integratie (WNK) samenbrengen.</p>
<p>M.b.t. het loskoppelen van doel- en rechtmatigheid: gesprekken verlopen rustiger als er geen vragen worden gezet m.b.t. rechtmatigheid. Rechtmatigheid geeft een vorm van druk en is sfeerbepalend. Wanneer deze druk weg is hangt er een andere sfeer. Men komt meer toe aan aandacht geven en doorvragen en het geheel is meer uitnodigend. Er wordt sneller een vertrouwensrelatie gecreëerd en hierdoor komt het gesprek op een dieper niveau.</p>	<p>We stellen voor om in de uitvoering Participatiewet doel- en rechtmatigheid los te koppelen.</p>
Pilot Integrale aanpak complexe zaken	
<p>“inzet was om in het belang van de inwoners te komen tot eenduidigheid van de professionele visie en professioneel handelen. Gesteld kan worden dat dit doel is bereikt waarbij het tijdelijk wegvallen van de scheidslijnen tussen de drie uitvoeringsorganisaties als een belangrijke succesfactor kan worden benoemd.</p>	<p>Zie eerdere opmerking: de scheidslijnen komen voor wat betreft de uitvoering te vervallen.</p>
<p>Pilot Integrale aanpak complexe zaken: “ook het feit dat er meer tijd beschikbaar was voor de gesprekvoering met deelnemers alsook voor professionele uitwisseling en kennisdeling heeft bijgedragen aan het succes”...”Gemene deler onder deze inzichten is dat ze zijn ontstaan vanuit de behoefte om de afstand tussen deelnemer en professional te verkleinen en te komen tot verbinding”.</p>	<p>We zetten sterk in op het creëren van verbinding met de jongere. Dat doen we zowel door het verlagen van drempels in het contact, door outreachend te werken en ook door het bieden van meer tijd aan medewerkers om met jongeren het goede gesprek te kunnen voeren.</p>
<p>“Maak gebruik van bestaande processen die de verschillende organisaties gebruiken om integraal werken te faciliteren”</p>	<p>Dit sluit aan bij de doelstelling om medewerkers van het Jongerenpunt ook op locatie, d.w.z. aangesloten op lokale sociale infrastructuur en bijbehorende processen, in te zetten.</p>

Bijlage 5: Competentieprofiel medewerker aandachtsgebied Jongerenpunt

Inleiding

In deze functie wordt er een hoop van je verwacht. Door de jongeren, door de organisatie, je collega's en door de netwerkpartners waarmee we samenwerken. Om effectief je werk te kunnen doen moet je dan ook over een groot aantal competenties/vaardigheden en uitgebreide kennis beschikken. Deze beschrijven we verderop in dit functieprofiel. Maar minstens zo belangrijk is wie jij bent als mens. Wij noemen dat het DNA van de trajectbegeleider Jongerenpunt.

Jouw DNA

- Je bent oprecht geïnteresseerd in jongeren, nieuwsgierig naar hun persoonlijke achtergrond en intrinsiek gemotiveerd en gedreven om hen ondersteuning te bieden.
- Je weet wie je bent, je hebt lef en staat stevig in je schoenen.
- Je weet met jouw enthousiasme, de ervaring en kennis die je meeneemt jongeren te motiveren en te inspireren.
- Ondanks je overtuigingskracht snap je dat jongeren soms niet op jou zitten te wachten of een ander antwoord hadden verwacht. Je bent begripvol, maar laat je niet zomaar door een jongere wegsturen.
- Je toont respect voor de jongere en neem hem/haar serieus
- Je bent creatief in je denken en eigenwijs. Je weet de grenzen van de regelgeving en je weet ook waar de rek zit.
- Je geeft niet zomaar op, ook niet als je te maken krijgt met bureaucratie of door organisaties van het kastje naar de muur lijkt te worden gestuurd. Het resultaat telt.
- Je bent integer, realistisch en betrouwbaar. Je doet geen toezeggingen die je niet waar kunt maken.
- Je bent intern kritisch en extern loyaal.
- Je bent zelfstandig, maar weet de aansluiting met het team te behouden.

Jouw werk- en denkniveau

HBO, blijkend uit tenminste een afgeronde, relevante opleiding zoals Sociaal Juridische Dienstverlening, Sociaal Pedagogisch Hulpverlener, Social Work/Maatschappelijk Werk en Dienstverlening. Bij voorkeur in bezit van eigen vervoer.

Jouw taken

Contact leggen

Jongeren kunnen op verschillende manieren met het Jongerenpunt in contact komen. We zijn bereikbaar via website, email, Whatsapp en jongeren kunnen binnenlopen in ons kantoor. En we zijn aanwezig op andere 'vindplaatsen'. Voor sommige jongeren is dat eerste contact een kleine stap, maar voor anderen is dat behoorlijk spannend. En soms nog net even iets té spannend. Wat we van je vragen:

- Je ontvangt jongeren die zich melden bij het Jongerenpunt met een open en uitnodigende houding.
- Je zorgt voor laagdrempelige bereikbaarheid en bent makkelijk aanspreekbaar.
- Je bent flexibel en bereid om deels ook op andere locaties te werken als dat nodig is om met jongeren in contact te komen. Incidenteel kan dit ook betekenen dat je buiten kantooruren inzetbaar bent.
- Je bezoekt jongeren als dat nodig is in de thuissituatie, of op een andere plek waar zij zich veilig voelen.
- Je zoekt op basis van signalen ongevraagd contact met jongeren, onder andere door middel van huisbezoeken.
- Je betreft als dat nodig is – en met toestemming van de jongere – ouders en anderen in de sociale omgeving bij het vinden van oplossingen.

Contact houden

- Je luistert naar de jongere en neemt daarvoor de tijd. Je maakt gepast gebruik van humor.
- Je weet voldoende nabijheid en vertrouwen op te bouwen om te komen tot een intensieve en duurzame werkrelatie met de jongere. Tegelijkertijd houd je voldoende professionele afstand om een goede probleemanalyse te maken.
- Je stemt af tussen je eigen professionele waarneming en de beleving van de jongere en weet weer- en of tegenstand te hanteren en om te buiten tot kansen.
- Je kunt omgaan met uiteenlopende en tegengestelde (en soms wisselende) vragen en gemoedstoestanden van jongeren

Onderzoek en probleemverheldering

Als het contact voldoende sterk is, kan worden gestart met het inventariseren van de hulpvraag van de jongere en het samen opstellen van een realistisch, uitvoerbaar plan van aanpak. Wat we van je vragen:

- Je voert gesprekken met jongeren en/of hun verzorgers waarbij het uitgangspunt is dat jongeren bij de inrichting van hun leefsituatie zelf de verantwoordelijkheid houden. In die gesprekken achterhaal je de concrete vragen van jongeren en hun precieze, achterliggende bedoeling. Daarbij gaat het niet alleen om manifeste vragen, maar zoek je ook naar de achterliggende vraag en behoeften die niet worden uitgesproken (vraag achter de vraag). Je analyseert de situatie van de jongere integraal over alle leefgebieden. Je bespreekt mogelijkheden en onmogelijkheden en geeft daarbij ruimte voor de emoties van jongeren, maar weet ook doel- en resultaatgericht de situatie te verhelderen.
- Je bent in staat om een beeld te vormen van de beroepswens van de jongere en dit af te zetten tegenover zijn/haar capaciteiten, belemmeringen, opleidingsniveau, ervaring en de situatie op de arbeidsmarkt.
- Indien nodig maak je aanvullend gebruik van (extern) onderzoek en assessment.
- Samen met de jongere stel je een realistisch en haalbaar plan van aanpak op. Hierin maak je meetbare afspraken over de te realiseren (tussen)doelen, de daarvoor benodigde inzet van het Jongerenpunt en de jongere zelf. En je spreekt met de jongere af hoe (vertrouwelijke) informatie wordt behandeld.
- Je stemt jouw beroep op de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de jongere af op diens achtergrond en persoonlijke capaciteiten. Je achterhaalt talenten, motivatie en mogelijkheden van jongeren die bij de beantwoording van vragen/oplossen problemen/bereiken doelen ingezet kunnen worden.

Klantregie en coaching

De ondersteuningsvragen van jongeren zijn divers. Voor sommige jongeren ben je vooral een tijdelijk klankbord of 'sparringpartner', andere jongeren hebben meer hulp nodig. Als het gaat om ingewikkelder vraagstukken rond werk, onderwijs en/of inkomen kan het Jongerenpunt deze meestal zelf – eventueel met inzet van extern ingekochte dienstverlening – oppakken. Bij vraagstukken op andere leefgebieden werk je op basis van een gelijkwaardig partnership samen met (gespecialiseerde) zorg- en hulpverleners. Wat we van je vragen:

- Je bent in staat om jongeren te motiveren en te inspireren. Je stimuleert het zelfvertrouwen van de jongere door je vertrouwen uit te spreken in een positief resultaat. Bij relatief enkelvoudige vraagstukken op het gebied van werk, onderwijs en inkomen bied je jongeren kortdurende coaching en begeleiding. Je confronteert de jongere daar waar nodig met de effecten van het gedrag en stelt grenzen.
- Je hebt kennis van socialisatie- en leerprocessen van jongeren en maakt in je coaching en begeleiding hiervan gebruik.
- Je hebt kennis van beroepsprofielen, benodigde competenties en vaardigheden. Je hebt kennis van het aanbod aan scholing/opleidingen, toelatingseisen en stageplaatsen in de regio en weet hoe je jongeren daar binnen kunt krijgen.
- Je hebt inhoudelijke kennis van de Participatiewet en andere relevante sociale zekerheidswetgeving.
- Je bent in staat om een balans vinden tussen het enerzijds gebruiken van standaard procedures en protocollen en anderzijds het afstemmen op de vraag en behoeften van jongeren.
- Je bent opdrachtgever voor extern ingekochte ondersteuningstrajecten. En voert regie, onder andere door het regelmatig voeren van voortgangsgesprekken. Je bent jezelf bewust dat budgetten niet oneindig zijn en weet schaars budget op een doelmatige wijze in te zetten ten behoeve van jongeren die het echt nodig hebben.
- Je evalueert samen met de jongere de resultaten van de ondersteuning door deze te toetsen aan de doelen die zijn gesteld in het plan van aanpak.

Jouw ondersteuning in relatie tot de inzet van anderen

- Je hebt een uitstekende kennis van de regionale sociale kaart, weet welke organisaties welke dienstverlening bieden en hoe jongeren daar binnen te krijgen.
- Je stemt verschillende vormen van zorg, hulp en dienstverlening op elkaar af en brengt indien nodig inzet en samenwerking tot stand met organisaties die belangrijk kunnen zijn in de keten rondom de jongere. Je bespreekt met netwerkpartners de (voortgang in de) aanpak van de jongere. Je bemiddelt tussen partijen en bent een schakel tussen de jongere en (soms een veelvoud aan) organisaties. Je houdt er rekening mee dat jongeren tussen wal en schip kunnen belanden als niet duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is.
- Je leert jongeren hun belangen te formuleren en deze aan de juiste organisaties te adresseren. Indien nodig begeleid en stimuleer je jongeren in hun contact met gemeentelijke en andere instellingen. Daarbij kan je een 'luis in de pels' zijn als dat nodig is om het resultaat te bereiken, maar weet je tegelijkertijd een goede en respectvolle relatie te behouden met het netwerk.

Ontwikkelen en onderhouden van een netwerk

Je hebt korter lijnen met andere professionals en vindplaatsen waar signalen over jongeren binnen kunnen komen. Je zorgt ervoor dat netwerkpartners een duidelijk beeld hebben van wat de taken, functies en

mogelijkheden van het Jongerenpunt zijn en waar de grenzen van het Jongerenpunt liggen. Je bent vindbaar en bereikbaar voor netwerkpartners en schakelt flexibel met hen mee om contact met door hen aangedragen jongeren te leggen.

Bijdragen aan beheer en beleid van de organisatie

- Je levert gevraagd en ongevraagd een bijdrage aan beleid. Bijvoorbeeld door de organisatie te informeren over relevante trends binnen de doelgroep, door input te leveren over het bestaande aanbod aan ondersteuningstrajecten of door mee te denken over nieuwe trajecten.
- Je signaleert organisatorische knelpunten en lost deze zelf op of kaart deze aan binnen de organisatie.

Professionele vaardigheden

- Je legt informatie schriftelijk en zorgvuldig vast en rapporteert aan de hand van het plan van aanpak over de behaalde resultaten.
- Je neemt actief deel aan deskundigheidsbevordering, supervisie en intervisie. Je levert een bijdrage aan het teamoverleg, maakt gebruik van en staat open voor collegiale consultatie.
- Je bent in staat om op constructieve wijze samen te werken met collega's, leidinggevend en professionals uit andere disciplines en organisaties.
- Je bent aanspreekbaar op jouw eigen handelen.

Bijlage 6: Businesscase

Inleiding

Deze notitie behandelt achtereenvolgens:

- De verwachte kosten van de ondersteuning
- De verwachte baten van de ondersteuning

Verwachte kosten

Kostensoort		2020	2021	2022
Verlagen caseload uitkeringsgerechtigde jongeren (Halte Werk)	HAL	€ 39.139	€ 156.555	€ 156.555
Besparen a.g.v. verdwijnen 0,78 fte klantverwijzer	HAL	€ (20.180)	€ (80.718)	€ (80.718)
Formatie jongeren zonder uitkering (Halte Werk)	HAL	€ 27.956	€ 111.825	€ 111.825
Formatie jongeren zonder uitkering (WNK)	HAL	€ 23.688	€ 94.752	€ 94.752
Formatie jongeren met uitkering (BCH)	BCH	€ 18.000	€ 72.000	€ 72.000
Formatie jongeren zonder uitkering (BCH)	BCH	€ 6.000	€ 24.000	€ 24.000
Behoud kwaliteitsniveau RMC	Regionaal	€ 48.000	€ 96.000	€ 96.000
Formatie RMC 23+	Regionaal	€ 24.000	€ 96.000	€ 96.000
Re-integratietrajecten jongeren zonder uitkering	Regionaal	€ 25.000	€ 100.000	€ 100.000
Trainer (WNK)	Regionaal	€ 5.125	€ 20.500	€ 20.500
Scholing, training en intervisie	Regionaal	€ 5.000	€ 5.000	
Communicatie	Regionaal	€ 15.000	€ 15.000	€ 12.500
Huisvesting	Regionaal	PM	PM	PM
Kwartiermaker implementatie	Regionaal	€ 63.000	€ 18.000	
Totaal		€ 279.729	€ 728.914	€ 703.414
Waarvan HAL		€ 70.604	€ 282.414	€ 282.414
Waarvan BCH		€ 24.000	€ 96.000	€ 96.000
Waarvan regionaal		€ 185.125	€ 350.500	€ 325.000

Verwachte baten

Samenstelling doelgroep

De verwachte instroom over de periode 2020 tot en met 2022 bedraagt 600 jongeren. We schatten in dat deze groep als volgt is samengesteld:

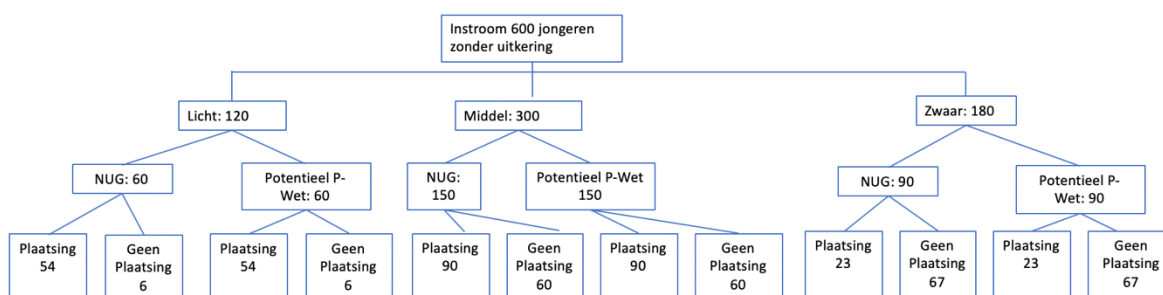
Classificatie	Kenmerken	Percentage	Absoluut aantal
Licht	Jongeren hebben een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt. Wel of geen startkwalificatie, beperkt werkervaring. Soms geen goed beeld van (on)mogelijkheden op de arbeidsmarkt, niet-effectief zoekgedrag. Geen achterliggende sociale problematiek die de arbeidsinschakeling belemmert.	20%	120
Middelzwaar	Jongeren hebben een wat grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Schulden, gebrekkige of niet-relevante opleiding, geen beeld van eigen skills, soms psychische problematiek waarvoor behandeling nog niet is gestart, gebrekkig werk/dagritme.	50%	300
Zwaar	Grote afstand tot de arbeidsmarkt. Complexe multi-problematiek: psychische problemen, schulden, huisvesting, gebruik verdovende middelen, LVB, justitiële	30%	180

	achtergrond, gebrekkige kennis Nederlandse taal.		
--	---	--	--

Doelstelling is om jongeren te plaatsen op werk of scholing. Dat gaat beter als de problematiek van de jongere minder groot is. We verwachten we dat binnen 1 jaar de volgende plaatsingspercentages realistisch²⁷ zijn:

	Plaatsingspercentage	Aantal
Licht	90% van 120	108
Middel	60% van 300	180
Zwaar	25% van 180	45
Totaal		333

Door jongeren snel te plaatsen op werk of scholing kan soms een beroep op bijstand worden voorkomen. Echter, niet alle jongeren die worden bereikt komen in aanmerking voor bijstand, bijvoorbeeld als gevolg van de kostendelersnorm. Andere jongeren willen op korte termijn nog geen bijstandsuitkering aanvragen²⁸. We gaan er in deze businesscase vanuit dat 50% van de bereikte jongeren in aanmerking komt voor een bijstandsuitkering als zij er een aan zouden vragen. Onderstaande afbeelding laat de verwachte klantstroom zien:

Hiermee wordt het mogelijk om de verwachte besparing op de uitkeringslasten te berekenen. Onderstaande tabel brengt deze in beeld.

<i>Besparing uitkeringslasten</i>			
	Aantal	Bedrag	Besparing
Licht – 6 maanden	54	€ 7.250	€ 391.500
Middel – 9 maanden	90	€ 10.875	€ 978.750
Zwaar – 12 maanden	23	€ 14.500	€ 333.500
Totaal			€ 1.703.750

Daarnaast is er sprake van een besparing op de uitvoeringskosten van de bijstand.

<i>Besparing uitvoeringskosten</i>			
	Aantal	Bedrag	Besparing
Licht	54	€ 1.000	€ 54.000
Middel	90	€ 1.500	€ 135.000
Zwaar	23	€ 2.000	€ 46.000
Totaal			€ 235.000

²⁷ Hierbij zijn wij uitgegaan van het 2^e CPB-scenario, namelijk contactbeperkende maatregelen gedurende 6 maanden en een snel economisch herstel daarna.

²⁸ Sommige jongeren stellen het aanvragen van een uitkering uit, bijvoorbeeld omdat zij opzien tegen de administratieve procedure, of omdat zij verwachten op korte termijn alsnog werk te vinden. Door deze jongeren pro-actief te ondersteunen kan voorkomen worden dat een (uitgesteld) beroep op de bijstand wordt gedaan. We merken op dat, indien die pro-actieve ondersteuning niet zou worden geboden, verwacht mag worden dat een deel van deze groep na verloop van tijd dus bijstand zou gaan ontvangen. Met andere woorden: het is dus niet zo dat als we aan de voorkant niets doen, we deze jongeren na verloop van tijd niet alsnog tegen zouden gaan komen.

Noot: We merken op dat de besparing niet altijd optreedt in hetzelfde jaar. Jongeren stromen immers verdeeld door het hele jaar in en een jongere die in oktober 2020 bij het Jongerenpunt instroomt wordt misschien pas in februari 2021 geplaatst. Met andere woorden: het rendement dat optreedt vindt uitgesteld plaats. In die zin is er sprake van een dakpanconstructie. Het gaat echter te ver om dit in deze berekeningen mee te nemen. De berekeningen zijn daarom gebaseerd op jaarschijven, waarbij alle jongeren op 1 januari van het jaar instromen en in hetzelfde jaar uitstromen.

Een tweede punt waar rekening mee moet worden gehouden is de verdeelsystematiek van de Participatiewet. Het budget dat gemeenten krijgen voor uitkeringen en uitvoering wordt jaarlijks bijgesteld op basis van onder meer het gerealiseerde bijstandsvolume het jaar ervoor. Dat betekent dat een besparing op de bijstand die in enig jaar optreedt, het navolgende jaar door het Rijk wordt afgeroomd. In onze berekeningen gaan we er dus telkens vanuit dat een besparing op de uitkeringslasten en uitvoeringskosten nooit langer dan 12 maanden kan zijn.

Doorval naar bijstand

Een deel van de jongeren zal niet snel genoeg geplaatst kunnen worden of heeft gedurende het traject financiële stabilisatie nodig en valt door naar bijstand. Het re-integratietraject is dan al gestart en bekostigd vanuit de middelen die beschikbaar zijn voor de preventieve aanpak. De gemeente hoeft voor deze jongeren dus geen nieuwe kosten meer te maken voor de re-integratie. Onderstaande tabel brengt dit in beeld:

<i>Geen inzet re-integratie (voorkomen doorval naar P-wet)</i>			
	Aantal	Bedrag	Besparing
Licht	6	€ 1.000	€ 6.000
Middel	60	€ 2.500	€ 150.000
Zwaar – 12 maanden	67	€ 3.000	€ 201.000
Totaal			€ 357.000

Aanzuigende werking

Zoals beschreven valt een deel van deze jongeren door naar bijstand. Door outreachend en laagdrempelig te werken wordt ook contact gelegd met jongeren die anders in het geheel geen beroep zouden doen op deze ondersteuning. Hierdoor wordt een deel van de besparing op de bijstandslasten en uitvoeringskosten teniet gedaan. We schatten in dat 25% van de jongeren die in deze berekening doorvallen naar bijstand bij achterwege blijven van de outreachende aanpak, uit beeld zouden blijven.

Kosten aanzuigende werking			
	Aantal	Bedrag	Kosten
Licht - uitkeringslasten	2	€ 7.250	€ 14.500
Licht - uitvoeringskosten	2	€ 1.000	€ 2.000
Middel - uitkeringslasten	15	€ 10.875	€ 163.125
Middel - uitvoeringskosten	15	€ 1.500	€ 22.500
Zwaar – uitkeringslasten	17	€ 14.500	€ 246.500
Zwaar - uitvoeringskosten	17	€ 2.000	€ 34.000
Totaal			€ 482.625

Voordeel outreachend werken

Daarnaast mag verwacht worden dat door jongeren pro-actief te benaderen, in sommige gevallen escalatie van de problematiek kan worden voorkomen. Hierdoor kan worden volstaan met een lichter traject en is inzet van een intensiever en duurder traject niet nodig. Dit financieel voordeel voor gemeenten laat zich echter moeilijk kwantificeren.

Zorg en Hulpverlening

Arbeidsdeelname heeft een causale relatie met gezondheid. Mensen die werken voelen zich mentaal en fysiek gezonder. In vergelijking met mensen die over een baan beschikken, heeft een werkloze gemiddeld drie keer meer gezondheidsklachten en doet daardoor een groter beroep op medische voorzieningen (McKee-Ryan, F.M., Song, Z., Wanberg, C.R., & Kinicki, A.J., 2005). Uit onderzoek kwam bijvoorbeeld naar voren dat het weer aan het werk raken na een periode van werkloosheid de kans op depressie met 26 procent vermindert en de kans op angst met 13 procent vermindert. Naast een toename in zorggebruik is te verwachten dat werklozen vaker gebruik maken van andere zorg en ondersteuningstrajecten, als schuldhulpverlening. Gelet op de grote diversiteit aan deze trajecten is het niet mogelijk om een exact beeld te vormen welke zorginterventies en bijbehorende kosten als gevolg van arbeidsinschakeling achterwege blijven. Wel kunnen we aan de hand van statistische informatie een grove inschatting maken.

De gemiddelde kosten van de gezondheidszorg in 2018 bedroegen € 5.691 per Nederlander op jaarbasis (Bron: CBS). Bij een gemiddeld bedrag van € 5.691 aan medische kosten per persoon op jaarbasis, kan voorzichtig worden geschat dat een derde van dit bedrag wordt bespaard wanneer een werkloze jongere wordt toegeleid naar een baan. Het gaat dan om € 1.900 op jaarbasis. Uitgaande van 333 plaatsingen, waarbij we een plaatsing op scholing gelijk stellen aan een plaatsing op werk, gaat het om een maatschappelijke baat ad. $333 * € 1.900,- = 632.700,-$. Deze besparing komt ten gunste aan zorgverzekerders, de Rijksoverheid (AWBZ), gemeenten (met name WMO) en inwoners (eigen bijdragen/eigen risico). Bij gebrek aan exacte cijfers gaan we er vanuit dat 20% of € 126.540,- van deze baten neerslaan bij gemeenten.

Huisuitzetting en maatschappelijke opvang

Jongeren die werken zijn beter in staat op een goede manier te voorzien in hun eigen levensonderhoud. Verwacht mag worden een plaatsing op werk bij 1% van de werkloze jongeren een huisuitzetting voorkomt (Noorda&Co, 2013). De kosten van een huisuitzetting bedragen gemiddeld € 7.000,- (Bron: Aedes) en komen voor rekening van woningcorporaties. Uitgaande van 1% van 333 geplaatste jongeren gaat het om een maatschappelijke baat van € 21.000,-.

Een deel van de jongeren die te maken krijgt met een uithuiszetting zal een beroep moeten doen op de maatschappelijke opvang. Per jongere gaat het om ongeveer € 60.000,- per jaar (Bogman en van Summeren, 2010; Akkermans en Räkera, 2013). Deze kosten komen voor rekening van gemeenten. We schatten in dat dit in een kwart van de uithuiszettingsgevallen aan de orde is. In onze regio gaat het dus om 1 jongere waarbij een beroep op maatschappelijke opvang wordt voorkomen.

Productiviteit

Het verlies aan arbeidsproductiviteit bij werkloosheid in termen van waarde van de arbeid wordt geraamd op gemiddeld € 21.000,- per fulltime formatie (Bron: SEO). Hierbij is uitgegaan van het bruto minimumloon, inclusief vakantiegeld voor jongeren van 22 jaar en ouder. De achterliggende redenatie is dat een werkgever uitsluitend een baanopening creëert indien daarmee tenminste de kosten van die arbeidsplaats kunnen worden terugverdiend. Een switch van werkloosheid naar een werkend bestaan zou dus een productiviteitswinst van minimaal ditzelfde bedrag opleveren. Het is echter niet realistisch om de productiewinst over een volledig jaar toe te schrijven als een effect van de geboden ondersteuning. In plaats daarvan rekenen we uitsluiten met de productiewinst die gerealiseerd wordt vanuit het overbruggen van de gemiddelde afstand tot de arbeidsmarkt, vergelijkbaar met de systematiek die we gebruiken voor het berekenen van de besparing op de bijstandsuitgaven. Op basis van ervaringscijfers elders verwachten we dat 70% van alle plaatsingen werk betreft en 30% een plaatsing op scholing.

Productiviteit		
	Aantal plaatsingen werk	Productiviteitswinst
Lichte problematiek, 6 maanden	75	€ 1.575.000
Middelzware problematiek, 9 maanden	126	€ 2.646.000
Zware problematiek, 12 maanden	31	€ 651.000
	232	€ 4.872.000,-

Belastinginkomsten

De productiviteit die het gevolg is van het feit dat iemand voortaan inkomen verwerft uit een baan in plaats van een uitkering, levert ook winst op voor de rijksoverheid in de vorm van belastingen en bijdragen aan het bruto nationaal product van Nederland. De fiscale afdracht van een werknemer die werkt tegen het minimumloon bedraagt, na toepassing van de algemene heffingskorting, circa € 4.000,- per persoon. Uitgaande van 232 plaatsingen op werk gaat het om een maatschappelijke baat van € 928.000,-.

Onderwijs

De kosten van met name regulier VMBO en MBO onderwijs, waar veel werkloze jongeren gebruik van hebben gemaakt, dragen pas rendement als dat voor de leerlingen met een afgeronde opleiding leidt tot een baan. Deze kosten worden gedragen door de rijksoverheid. Het verlies aan onderwijsrendement bedraagt gemiddeld € 7.400,- per werkloze jongere per jaar (Bron: OC&W). We gaan er vanuit dat 50% van de jongeren die aan het werk geholpen worden tenminste een (V)MBO-opleiding heeft afgerond. Wederom uitgaande van 232 plaatsingen op werk gaat het om een maatschappelijke baat (voorkomen van een desinvestering) ad. $50\% * 232 * € 7.400,- = € 858.400,-$.

Totaaloverzicht kwantitatieve effecten

	Gemeenten	Rijksoverheid	Derden
Uitkeringslasten	€ 1.703.750		
Uitvoeringskosten	€ 235.000		
Re-integratie	€ 357.000		
Aanzuigende werking	€ -482.625		
Zorg	€ 126.540	€ 506.160	
Belastinginkomsten		€ 928.000	
Maatschappelijke opvang	€ 60.000		€ 21.000
Productiviteit			€ 4.872.000
Onderwijs		€ 858.400	
Totaal	€ 1.999.665	€ 2.292.560	€ 4.893.000

Totale maatschappelijke baat die we realiseren met de inzet over 2020 tot en met 2022 wordt aldus geraamd op € 9.185.225,-, waarvan € 1.999.665,- optreedt bij gemeenten. De hiervoor benodigde gemeentelijke investering over deze periode bedraagt € 1.323.057,-. Voor gemeenten is er over deze periode dus een rendement ad. € 676.608,- te realiseren. Hierin is geen rekening gehouden met eventuele additionele cofinanciering, bijvoorbeeld via het nieuwe ESF-programma dat momenteel in ontwikkeling is. Indien cofinanciering inderdaad beschikbaar komt stijgt het gemeentelijk rendement navenant. Voor de samenleving als geheel bedraagt het rendement 1:6,9. Oftewel, iedere euro die gemeenten in de aanpak van jongeren zonder uitkering investeren, levert een maatschappelijk rendement van 6,9 euro op. Voor gemeenten zelf gaat het om 1:1,51. Wel merken we op dat de kosten hier voor de baten uitgaan.

Kwalitatieve effecten

Daarnaast is er sprake van een aantal niet in geld uit te drukken maatschappelijke effecten.

Deelnemers	
Kwaliteit van leven	☺
Besteedbaar inkomen	☺
Skills en employability	☺
Samenleving	
Overlast, vandalisme en criminaliteit	☺
Maatschappelijke participatie	☺
Verdringing andere werkzoekenden	☺

Kwaliteit van leven - positief

Werk heeft een positief effect op de kwaliteit van leven. Onderzoek laat zien dat het vinden van werk leidt tot een stijging in zelfwaarde en geluk in algemene zin. Een hoger besteedbaar inkomen levert bovendien minder stress op in het huishouden.

Besteedbaar inkomen - positief

Jongeren die gaan werken gaan er doorgaans in inkomen op vooruit. Dat geldt nog sterker voor jongeren die vanuit een nulinkomen de stap naar werk zetten.

Skills en employability - positief

Langdurige werkloosheid vergroot de afstand tot de arbeidsmarkt. Andersom leidt werk en het opdoen van relevante werkervaring en vaardigheden tot het versterken van de positie op de arbeidsmarkt.

Overlast, vandalisme en criminaliteit - positief

Onderzoek laat zien dat jongeren die (gaan) werken, minder vaak overlastgevend en/of crimineel gedrag vertonen dan werkloze jongeren.

Verdringing andere werkzoekenden - neutraal

Door gericht te investeren in de bemiddelbaarheid van jongeren versterken we hun concurrentiepositie ten opzichte van andere werkzoekenden. Dit kan mogelijk leiden tot verdringingseffecten. In de huidige krappe arbeidsmarkt verwachten we echter dat het effect hiervan verwaarloosbaar is. Daarom waarderen we deze indicator neutraal.